

Pekka Ervast

# Vihkimyksen polku ennen ja nyt

Ruusu-Risti  
Helsingissä 1955

Hyvinkään Kirjapaino Oy.  
Hyvinkää 1955.

## SISÄLLYS

|                                             | Sivu |
|---------------------------------------------|------|
| Alkulause.....                              | 3    |
| I Ihminen, tunne itsesi.....                | 4    |
| II Vihkimysmysteereistä.....                | 12   |
| III Vihkimyksen tie.....                    | 20   |
| IV Mystinen Kristus.....                    | 27   |
| V Ihmisen menneisyys.....                   | 33   |
| VI Inhimillisen kehityksen alkuvaiheet..... | 39   |
| VII Menneisyys ja nykyisyys.....            | 46   |
| VIII Egyptiläinen vihkimys.....             | 54   |
| IX Kristuksen lunastustyö.....              | 61   |
| X Ensimmäinen ja toinen Aadam.....          | 67   |

## ALKULAUSE

*Tämä Pekka Ervastian uusi teos, niinkuin muutkin hänen kuolemansa (1934) jälkeen julkaistut uudet kirjat, on laadittu hänen vapaasti pitämiensä esitelmien aluksi pikakirjoitetuista sitten koneella kirjoitetuista muistuinpanoista. Vain välttämättömät kielelliset korjaukset on tehty. — Tämänkin teoksen painosta toimittaja tosin ymmärtää, ettei P. E. itse olisi päästänyt kirjaansa painoon näin vähän silotellussa muodossa, mutta hän samoin kuin Kirjallisuusseuran toimikunta pitävät parhaana ratkaisuna tätä tapaa.*

*Tämänkin esitelmäsarjan, kuten melkein kaikki v:n 1934 jälkeen ilmestyneet P. E:n kirjat, on painosta toimittanut Ruusu-Ristin Jobtaja filosofian-maisteri Uno Pore.*

*Korjausluvussa on ollut apuna diplomi-insinööri Väinö Loukovaara.*

*Nämä esitelmät on pidetty Helsingissä vuosien 1926-1927 vaihteessa.*

*Helsingissä elokuussa 1955.*

*Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.*

# I

## IHMINEN, TUNNE ITSESI!

Ihminen, tunne itsesi! Tämä lause on meille kaikille tuttu jo vanhoista kulttuureista. Vanha kreikkalainen filosofi Sokrates teroitti aina oppilailleen: *gnooti se auton* – tunne itsesi! Ja meidän nykyisissä kulttuureissamme ovat nämä sanat jääneet jonkinlaiseksi kreikkalaiseksi tietoudeksi. Ja vaikka me emme jokapäiväisessä elämässämme ottaisi sitä lausetta niin kovin filosofiselta kannalta, vaikka me emme sitä muistaisi ja ajattelsi, niin voimme kuitenkin sanoa, että jokapäiväinen elämämme yhteiskunnissamme on tavallaan rakennettu tuon lauseen pohjalle, sillä aivan käytännöllisessä elämässämme on meidän välttämätöntä edes jonkin verran tuntea itseämme, tuntea omia kykyjämme ja taitojamme, jotta voisimme elämässä olla mukana ja tulla toimeen. Mikä puuseppä se olisi, joka ilmoittaisi, että hän ottaa suorittaakseen kaikkia puusepän alaan kuuluvia töitä, ellei hän edes tietäisi, mikä höylä on. Mehän nauraisimme sellaiselle puusepälle. Mutta yhteiskunnassa voi olla sellaisia ihmisiä, jotka ilmoittavat, että heillä on suurenmoinen huonekaluliike, vaikka eivät olekaan puuseppiä. Ja heille me emme naura, jos he ovat tunteneet itsensä siinä määrin, että voivat pystyttää tuollaisen liikkeen, jos heillä on makua, että tietävät, millaisia huonekaluja ihmiset kaipaavat. Emmekä me ihmettele sitten heidän menestystään. Ja mikä kirjailija se on, joka sanoo olevansa kirjailija, eikä kumminkaan osaa kirjoittaa. Mutta jos hän osaa sanella ja käyttää toista sihteerinään, niin me tunnustamme, että hän tunsu itsensä oikein.

Tällä tavoin me voimme huomata, että rinnan oikean itsetuntemisen kanssa käy aina jonkinlainen tunnustus maailman puolelta. Mutta vaikka se itsetuntemus ihmisessä perustuu jonkin verran arvosteluun maailmankin puolelta, niin myös voimme nähdä ihmisiä, jotka tuntevat itsensä, ennenkuin maailma heidät tuntee. Ja tämän säännön täytyy pitää paikkansa: ihmisen täytyy tuntea itsensä, ennen kuin maailma hänet tuntee, hänen täytyy olla taipumuksestaan tietoinen ja sen mukaan luoda maailman ymmärtämys. Itsetuntemus tulee täten käytännöllisessä elämässä esiin. Itsetuntemukseen viittaa Jeesus evankeliumissa, kun hän ottaa esimerkin kuninkaasta ja sanoo: „Mikä kuningas se on, joka lähtee sotaan, eikä ole edes laskenut, mitä mahdollisuuksia hänellä on.” Jeesus viittaa siihen, että itsetuntemus on jokapäiväisessä elämässä välttämätön. Mutta itsetuntemus, niinkuin Sokrates sanoo ja niinkuin sitä on kaikissa vanhoissa kulttuureissa ymmärretty, ei ole tarkoittanut tätä käytännöllistä itsetuntemusta, vaan se on tähännyt paljon syvemmälle. Se on ollut itsetuntemusta, jonka yhteyteen silloin aina asetamme tuon sanan „ihminen”: *ihminen*, tunne itsesi! Se ei siis ole sitä itsetuntemusta, jonka edelle voisimme asettaa hänen ammattinsa: puuseppä, tunne itsesi – kirjailija, tunne itsesi jne. Tämä on filosofista laatua, vallan toista laatua kuin jokapäiväinen itsetuntemus. Se kohdistuu jokaiseen ihmiseen; jokaiselle ihmiselle sanoo filosofi: ihminen, tunne itsesi! Tämä filosofinen itsetuntemus tarkoittaa toisin sanoen: ihminen, tunne itsesi *ihmisenä*, kuka sinä itse olet, mikä on sinun inhimillinen elämäsi, mitä on olla ihminen.

Todellinen filosofinen itsetuntemus, joka tässä tulee kysymykseen, on laadultaan aivan tällaista yleistä, se koskee jokaista ihmistä. Ja samalla se silloin on kaikista sisäisin kysymys. Jokainen ihminen voi sanoa itselleen: „Puuseppä olen ainoastaan ulkonaisesti, kirjailija ulkonaisesti, kuningas ulkonaisesti, sisäisesti olen vain ihminen.” Ja mitä merkitsee, että olen ihminen? Nykyäänhän ei jokainen ihminen ilman muuta tule tehneeksi itselleen tätä kysymystä. Hän ei tule kysyneeksi, tunnenko itseni, tiedänpö, mitä on olla ihminen? On tietenkin olemassa joitakin ihmisiä, jotka lapsuudestaan asti askartelevat hengessään suurten kysymysten parissa, jotka eivät ota elämää niin perin luonnolliselta kannalta, jotka eivät ilman muuta mukaudu oleviin oloihin, vaan jotka etsivän, tutkivän silmin katselevat olevia oloja, elämää ympärillään, ihmettelevät ja kysyvät. He ovat niitä ihmisiä, jotka ovat kuin syntyneet totuudenetsijöiksi, jotka kohtalo on leimannut Kainin merkillä, jotka eivät löydä rauhaa jokapäiväisistä oloista, jotka aina etsivät, kokevat tuskaa, ja lopulta, jos

heidän etsimisensä lapsena, nuoruudessa, on ollut enemmän ihmettelyä, tulevat selvään käsitykseen: „Mutta minähän oikeastaan etsin totuutta, tahdon tietää, mitä elämä on.”

Sellaiset ihmiset, jotka eivät näitä kysymyksiä tee, ehkä joskus myöhemmässä elämässään ihmettelevät: „Mikä minä olen; mitä varten olen tähän maailmaan tullut; mitä tämä kaikki tarkoittaa? Onko Jumalaa olemassa; onko mitään muuta, kuin tämä elämä vain; tähänkö se kaikki supistuu; tätäkö jokapäiväistä hosumista se vain on?” Tähän tapaan, luulen, jokainen ihminen ainakin ohimennen joskus itseltään kysyy. Ja jotkut ihmiset jatkuvasti pohtivat tuota kysymystä, ja heistä tulee silloin totuudenetsijöitä.

Milloin ihminen jokapäiväisessä elämässä tulee tehneeksi itselleen näitä kysymyksiä? Silloin, kun hänen elämänsä ei enää kulje lapsuuden ja ensimmäisen nuoruuden ruusuisia teitä, vaan kun häntä kohtaa jokin pettymys, suru tai jokin ikävä havainto itsensä suhteen. Kun ihminen tulee tietoiseksi omasta syntyisyydestään, niinkuin sanotaan uskonnollisissa piireissä täällä kristikunnassa, kun hän tulee tietoiseksi sisäisistä ristiriidoista, silloin hän herää ihmettelemään. Niin kauan kuin hänen elämänsä kulkee suoraan ja ilman suurempia vastoinkäymisiä, niin kauan ihminen ei ihmettele, jos hän on pintapuolinen olento. Mutta kun tulee jokin kolaus tai kuilu eteen, tai rakas omainen kuolee tahi hylkää taikka pettää, silloin ihminen pysähtyy ihmettelemään: mitä tämä elämä oikeastaan on? Se on varsinkin tuo ristiriita sisässä, synnintunto, joka tulee ihmiselle meidän kristikunnassamme niin luonnollisesta syystä, sillä meitä on lapsesta saakka kasvatettu ymmärtämään paha itessämme synniksi. Kun me huomaamme, että meissä on jokin pahe, heikkous, niin silloin on luonnollista, että täällä kristikunnassa ajattelemme syntiä. — Meidän täytyy vain muistaa se asia, että emme aseta sitä vaatimusta toisten uskontojen tunnustajille: ei ihmisten tarvitse olla sen huonompia, vaikka he eivät tiedäkään synnintunnosta. He mainitsevat niitä asioita toisilla nimillä Monet kristityt ovat kauhuissaan siitä, etteivät toiset uskonnot tiedä synnintunnosta. Meidän päinvastoin tulisi ymmärtää toisia ihmisiä; ehkä heissä on jotakin muuta vastaavaa. Ehkä he sanovat: „Minä olen niin tietämätön, kehittymätön; minussa on niin paljon eläintä.” Me täällä kristikunnassa nimitämme sitä synnintunnoksi, ja me voimme jokainen tehdä sen psykologisen havainnon, että voimme tuntea tuota synnintuntoa. Me näemme kuin ihanteen, jonka mukaan meidän pitäisi olla ja elää, mutta se ihanne ei ole meillä kristikunnassa niin lumoava, niin kaunis, yksinomaan puoleensavetävä; se on enemmän kuin moittiva, ankara lakimääräys, se on kuin tuomari, joka sanoo ihmiselle: „Katso nyt, kuinka huono ja langennut sinä olet! Näin sinun pitää olla, jos tahdot noudattaa Jumalan lakia; olet langennut syntiin ja auttamaton, ellei olisi joku, joka pelastaisi sinut synnistä; sillä synnin perijuuri on tullut sinuun yhden ihmisen kautta, alkuperäisen ihmisen kautta.”

Merkillinen on tuo synnintunto. Se sanoo meille, että meidän olisi pitänyt voida olla toisin, meillä olisi ollut mahdollisuus olla parempia, mutta olemme itse hukanneet sen mahdollisuuden. Sentähden meidän täytyy rukoilla ja toivoa, että saisimme takaisin tuon kadottamamme täydellisyyden.

Näin on laita kristikunnassa. Jonkin toisen uskonnon piirissä ihminen voi ajatella: „En ole vielä päässyt täydellisyyteen; minun on synnyttävä monta kertaa maailmaan voidakseni päästä siihen.” Monet kristikunnassa ovat huomauttaneet, että tuollainen oletamus vie laiskuuteen. Mutta me huomautamme siihen: olemmeko me sitten todella olleet ahkeria? Sitä en luule. Meidän pyrkimyksemme on enemmän kohdistunut ulkonaiseen kulttuuriin kuin sisäiseen ihmiseen. Sisäistä pyrkimystä on tietenkin myös ollut, mutta emme ole siihen niin paljon kiinnittäneet huomiota, sillä kristikunnassa olemme ajatelleet, ettemme siihen kykene omin voimin.

Mutta jos olemme totuudenetsijöitä, ajattelijoita, ja jos kiinnitämme enemmän huomiota näihin sisäisiin kokemuksiin synnistä, pelosta, kauhusta, epävarmuudentunteesta, joka ovat yhteydessä itse olemassaolon, elämän kanssa, silloin järkeillessämme, ajatellessamme, kun emme tahdo olla sokkosilla, vaan tahdomme ymmärtää elämää, emmekä ota lukuun mitään ennakkoluuloja ja opetuksia, vaan menemme itseemme, silloin meidän täytyy sanoa: „Minun totuudenetsijänä täytyy itse ajatella, olenko minä hukassa; enkö voi

ymmärtää elämää muuten, kuin että minun täytyy etsiä apua muualta, vai onko minussa itsessäni pelastuksen mahdollisuus, niinkuin itämailla ajatellaan.” – Miten tämä asia on?

Kun ihminen on tullut totuudenetsijäksi, silloin hän epäilemättä voi tulla johonkin tulokseen. Jos hän lähtee aivan luonnollisista perusteista, jos hän ajattelee loogisesti ja yksinkertaisesti, niin hän sanoo itselleen: „Voiko olla enemmän kuin yksi elämä maailmankaikkeudessa, voiko olla muuta kuin yksi olemassaoleva elämä?” Ja hänen täytyy sanoa itselleen: „Ei voi olla.” Tässä maailmassa voi olla vaikka kuinka monta miljoonaa muotoa, elävää olentoa tahansa, mutta jos ajattelemme itse elämää, olemassaoloa, silloin meidän täytyy sanoa: ei voi olla muuta kuin yksi olemassaolo. – Mehän voimme nähdä, kun katsomme avaruuteen, että se on täynnä palloja, aurinkokuntia, ja voimme kysyä, onko toisilla tähdillä toinen olemassaolo kuin meillä, onko olemassaolo avaruudessa toinen kuin täällä meidän pallollamme. Mutta kuinka se olisi mahdollista? Sehän olisi epälooginen johtopäätös. Meidän täytyy sanoa itsellemme: „Ei voi olla muuta kuin yksi olemassaolo, vaikka se ilmenee miljoonin eri tavoin.” Sitähän ehkä kaikki uskonnot ja uskovaiset ihmiset tarkoittavat, kun puhuvat Jumalasta. Sillä mikä on Jumala? Jumala on juuri se, joka on kaiken takana, se yhdistävä periaate kaikessa. Onko siis monta Jumalaa? Ei, Jumalia tässä merkityksessä ei voi olla kuin yksi. Ja jos me totuudenetsijöinä pelkäisimme tuota sanaa „Jumala”, jos emme tahdo käyttää mitään vanhoja uskonnollisia käsitteitä ja nimityksiä, niin me sanomme: elämä, olemassaolo – ja sanomme: ei voi olla kuin yksi ainoa olemassaolo, yksi ainoa elämä.

Mitä me kaikki silloin olemme? Mitä silloin on kaikki tämä ilmennyt elämä, kaikki se elämä, minkä me näemme, minkä me tajuaamme? Mitä se muuta voi olla kuin tuon yhden ainoan elämän ilmennystä: on kuin tuo yksi ainoa elämä olisi paloitetuna tuhansiin miljooniin osiin. Kaikki ovat kuin pisaroita suuressa äärettömyyden valtameressä. Kaikki muodot ovat haihtuvia, mutta elämä on yksi, elämä pysyy. Vaikka valtameri on kokoonpantu äärettömästä määrästä pisaroita, se on kuitenkin yksi. Niin on tuo suuri, absoluuttinen, ääretön ja iankaikkinen elämäkin, jossa on aina tasapaino, rauha, johon ei mikään ikinä voi koskea. Muodot syntyvät, elävät ja kuolevat; ilmenneessä maailmassa voi tapahtua mitä mullistuksia tahansa, mutta itse olemassaolo ei välitä siitä mitään. Tähdet syttyvät ja sammuvat, miljoonia vuosisatoja ja vuosituhansia kuluu, ikuisuuksia kuluu, mutta ääretön elämä pysyy koskemattomana. Yksi on absoluuttinen olemassaolo.

Meidän täytyy itsellemme näin tunnustaa ja lisätä: mekin siis ihmisinä olemme tuon ehdottoman olemassaolon ilmennyksiä, sen ehdottoman jumaluuden – jos uskaltaisimme käyttää sitä sanaa – lapsia, me olemme jokainen tuon absoluutin lapsia. Kun näin ajattelemme, kun tämä totuus selviää meille, silloin jo tunnemme rajatonta, ääretöntä sääliä itseämme ja kaikkia kohtaan; kaikki tuntuu niin haikealta, niin vienon surulliselta. Mehän emme vielä silloin tiedä mitään muuta. Me olemme vain tunteneet tuon totuuden, että olemme kaikki absoluutin lapsia, ja se täyttää meidät vienolla surulla. Kuinka ihmeellisen mitätöntä, pientä ja tyhjää kaikki on! Pienen hetken me ihmisetkin elämme täällä, pikkuisen me täällä räpyttelemme siipiämme ja sitten vaivumme haudaan – ainakin haihdumme tuohon suureen olemiseen. Se ainakin on varmaa, sen me heti sanomme, kun näemme tuon ihmeellisen elämän totuuden. Kuinka pientä on meidän olemassaolomme. Miksi siis olisimme ilkeitä ja pahoja toisillemme, ankaria ja tuomitsevia, miksemme antaisi jokaisen ihmisen yrittää parastaan ja olla sellainen kuin on.

Tällainen säälivä myötätunne koko olemassaoloa kohtaan täyttää meidät. Kun olemme ennakkoluulottomasti osanneet tulla siihen suureen totuuteen, ettei ole muuta kuin yksi olemassaolo, silloin me haikean surullisesti kumarrumme olemassaolon edessä.

Tämä on hyvin tärkeä psykologinen kokemus jokaiselle totuudenetsijälle. Hänen täytyy saavuttaa tätä ylevää myötätuntoa ja sääliä. Ei hän pääse millään okkultisella tiellä eteenpäin, ellei hän ole ensin käynyt tämänlaatuisen myötätunnon vihkimyksen lävitse: kuinka pieniä ja mitättömiä me olemmekaan suuressa kosmisessa meressä! Sitten, kun olemme läpikäyneet tämän merkillisen heräämisen, sitten me sanomme itsellemme: emmekö voi enemmän tietää tuosta elämästä, tuosta olemassaolosta? Ja kun me kohtaamme

taas pahan itsessämme ja toisissa, niin meidän sydämeemme koskee kuin sitä poltettaisiin kuumilla, tulisilla raudoilla; ja me kysymme itseltämme: eikö ole mahdollista, että voisimme saada enemmän tietää, sillä me emme vielä ymmärrä kaikkea? Meistä tuntui silloin, kun läpikävimme tuon myötätunnon vihkimyksen, että pahaa ei ole. Sillä mitä paha on? Se ei ole muuta kuin valon varjoa. Ja tämän täytyy olla loogisesti totta siitä yksinkertaisesta syystä, että absoluuttisessa elämässä ei voi olla muuta kuin harmoniaa; sen täytyy olla joko kokonaan hyvä tai kokonaan paha. Mikä on ero hyvän ja pahan välillä? Paha, jonka täytyy olla sopusoinnussa itsensä kanssa, on silloin samalla hyvä. Meidän täytyy muuttaa määritelmäämme pahasta, kun pidämme kiinni yhdestä ehdottomasta elämästä, jossa ei voi olla mitään epäsointua. Siis, paha on näennäinen, hyvä on ainoa tosioleva tuossa suuressa elämässä. Meidän täytyy nimittää sitä hyväksi omalta kannaltamme. Se elämä on niin suuri ja korkea, että se on yläpuolella meidän määritelmäämme hyvästä ja pahasta, mutta meidän täytyy lisätä: sillä on kaikki hyvän tärkeimmät tunnusmerkit harmonia ja sopusointu.

Mutta vaikka olemme näin osanneet järkeillä, niin silloin, kun tulemme tekemiseen pahan kanssa, on se ongelma vielä meidän edessämme. Me emme voi käsittää, että pahaa on niin suuressa määrin tässä olemassaolossa, ellei olisi mitään hyvitystä. Minkä tähden toinen ihminen on sairas kehdestä hautaan saakka tai joku ihminen esimerkiksi sodassa menettää terveytensä? Kuinka me ihmiset saatamme olla toisillemme niin ilkeitä, hirmuisia ja julmia, että esimerkiksi panemme toimeen sotia, ellei olisi mitään hyvitystä, tarkoitusta elämässä muuten. Mehän olemme kaikki tajuisia olentoja, jotka saatamme kauheasti kärsiä. Sentähden meitä ei lohduta, vaikka järkemme sanoo: se on totuus. Meitä ei lohduta käsitys absoluuttisesta elämästä, me tahdomme tietää, minkä tähden on käytännöllisessä elämässä niin paljon pahaa, kärsimystä. — Me muistamme, mitä uskonnot ovat sanoneet: on olemassa suuri sovintoliitto, että ihminen yksilöllisenä olentona elää kuolemansa jälkeen, että ihminen yksilöllisenä olentona syntyy monta kertaa maailmaan, hänellä on toinenkin elämä kuin tämä fyysinen elämä näkyvässä maailmassa. Niin, jos jotakin sellaista olisi, silloin me voisimme ymmärtää elämää. Ja minkä tähden ei niin olisi, sanoo jokin ääni meidän sisässämme. Tutki enemmän itseäsi, silloin myös opit enemmän tuntemaan Jumalaa ja elämän salaisuutta! Älä tyydy uskontoihin, tutki itseäsi, mitä perusominaisuuksia sinussa on tajuisena olentona! Ja koska sinä olet tästä ainoasta elämästä lähtenyt, täytyy myös noiden samojen perusominaisuuksien olla tuossa äärettömässä elämässä, sillä eihän sinussa voi olla mitään, mitä ei ole tuossa absoluuttisessa elämässä. Koska on vain yksi ainoa elämä, silloin täytyy olla sinussakin pieniä osia siitä, mitä on tuossa yhdessä ainoassa. Tutki siis itseäsi, ota huomioon apostoli Paavalin sanat: „Ihmisen henki tutkii Jumalan hengen syvyyksiä.” Ja kun itseäsi tutkit, kun tarkastat, mitä peruskykyjä, ominaisuuksia sinussa on, silloin ymmärrät, että ne samat ominaisuudet ovat olemassa suuressa elämässä.

Kun ihminen tutkii itseään, niin hän huomaa, että hänessä on ja että hän itse on tajunta. „Minä olen tajuinen olento”, sanoo ihminen, „perusominaisuuteni on tajunta.” Mikä on tuo tajunta? Se on kyky olla tietoinen jostakin muusta, ympäristöstä, kyky ottaa vastaan vaikutelmia, havaintoja ja huomioita. Sehän on tajunnan perusominaisuus. Silloin tajunta elää, on olemassa, kun se ottaa jotakin tietoa vastaan. Jos minä olen tajunta, olen aivan kuin astia, jonka voi täyttää ja joka on tietoinen siitä, mitä siihen kaadetaan.

Siis maailmankaikkeuden suuren elämän täytyy myös olla tajuinen, siinä on tajunta. Ei suinkaan minussa voisi olla tajuntaa, ellei suuressa absoluutissa sitä olisi. Ainoastaan lyhytnäköinen materialisti, joka ei mitään selitä, joka ei usko mihinkään yhteiseen elämään tässä merkityksessä, voi sanoa: „Minä olen oppinut, tullut viisaaksi, itse elämä on sokeitten voimien temmellystä maailmankaikkeudessa.” Eikä hän huomaa, kuinka ylpeä, ahdasmielisen rikkiviisas hän on. Hän on jotakin sellaista, jota ei ennen ole ollut olemassa, johon ei mahdollisuutta ole missään. Hän tuomitsee koko olemassaolon alhaiseksi, tietämättömäksi; hän itse on kuningas; hän ratkaisee asiat. Meidän täytyy silloin ystävällisesti, lempeästi, myötätuntoisesti hymyillen sanoa: „Jos sinä ajattelet järjestä niin suurta, niin tyhjästäkö sinun järkesi on syntynyt, itsekö sinä olet sen luonut? Kuka sinä olet?” Meidän täytyy sanoa, että jos materialisti on järkevä, etevä ajattelija, niin silloin tuon loogisen etevyyden, ajattelukyvyyn täytyy olla olemassa itse suuressa elämässä ja tavattoman paljon suuremmassa määrin. Mistä se muuten olisi materialistiin tullut? Materialistin pitäisi

myöntää, että tyhjästä ei voi mitään tulla. Niin paljon matematiikkaa meidän jokaisen pitäisi osata ja ymmärtää, vaikka olisimme kuinka materialisteja.

Koska siis tyhjästä ei tule mitään, niin se kaikki, mitä on tullut, on tullut täydellisyydestä, rikkaudesta, ja sitä on siinä suunnattoman paljon suuremmassa määrin, kuin mitä on tullut ilmi. Jos minä — niin voi materialistikin sanoa itselleen —, joka olen pieni osa suuresta elämästä, olen järkevä, niin sitä järkeä täytyy olla elämässä, koko tämän olemassaolon takana. Ja kun ihminen siis näkee ja huomaa olevansa tajuinen olento, että hänessä on tajunta, silloin hänen täytyy sanoa: siis tajunta on suuren, absoluuttisen elämän eräs perusominaisuus. Siinä täytyy olla tajuntaa sellaisessa mitassa ja määrässä, mistä meillä ei voi olla aavistustakaan. — Sitten ihminen sanoo itselleen: minussa on järki. Ja mikä on minun järkeni? Se on kyky järjestää havaintojani, asettaa kaikki tietoni, kokemuksen ja havaintoni sellaiseen suhteeseen toisiinsa, että ne vastaavat todellisuutta. Silloin ihminen, totuudenetsijä lisää: siis tätä järkeä täytyy olla aivan äärettömässä mitassa suuressa elämässäkin; minussa ei voi olla kuin mitättömän vähän sitä järkeä, mitä on suuressa elämässä.

Sitten ihminen sanoo itselleen: minussa on eräänä perusominaisuutena muisti. Ja mitä on muisti? Se on kyky säilyttää havaintoja ja tietoja. Mitä olisi muuten kaikki tietojen kokoaminen, joka on tajunnan tunnusmerkki, jollei meillä olisi muistia, joka voi säilyttää nämä kaikki tiedot ja kokemukset. Ja koska minulla on muisti, niin tuossa suuressakin elämässä täytyy sitä olla aivan äärettömässä määrässä. Toisin sanoen totuudenetsijä ymmärtää: tuo suuri olemassaolon muisti on jonkinlaista kaikkitietoa, ikuista tietoa kaikesta, alati läsnäolevaa tietoa menneestä — ja kuka tietää, vaikka se olisi tietoa myös nykyisestä ja tulevasta.

Näinhän silloin tuo suuri, absoluuttinen elämä, jota emme ensin tahtoneet nimittää Jumalaksi, saa sellaisia tunnusmerkkejä, että ne nostavat sen meidän silmissämme Jumalaksi. Siitä suuresta olemassaolosta tulee itsestään välttämättä Jumala, kaikkien perusominaisuuksien täydellisyys, koska meillä on niitä perusominaisuuksia pienessä mitassa. — Meissä jokaisessa on vielä halua, himoa, jotakin olemisen perushalua ja himoa. Mikä on tuo olemisen perushalu? Se on voittamaton halu ilmentää itseään. Se on kaikkien meidän halujemme ja himojemme perusolemus; kaikkien meidän halujemme ja himojemme takana on tuo perushalu ilmentää itseään. Jos me olemme kuinka huonoja, syntisiä, heikkoja tahansa, niin kuitenkin meissä on tuo itsemme ilmentämisen perushalu: me tunnemme, että meidän täytyy ilmentää itseämme vaikka pahassa. Me voimme tietenkin työntää alas sitä halua, mutta meistä tuntuu silloin, kuin tekisimme itsellemme väkivaltaa; ja jos meidän elämässämme ei ole mitään, jossa vapaasti saisimme ilmentää itseämme, silloin me olemme kuin rampoja, sairaita, epäsikiöitä. Ja koska se halu, himo, on meissä, niin se on myös koko olemassaolon syvä himo. Siis suuressa jumaluudessa on tuollainen iankaikkinen suuri himo, jos sillä nimellä tahdomme sitä nimittää, tai suuri, voittamaton halu ilmentää itseään. Sehän on kaiken luomisen, manifestaation, syvin syy. Jos ei Jumalalla olisi halua ilmentää itseään, minkä tähden olisi mitään olemassa? Ei Jumalalla enemmän kuin meilläkään voi olla mitään järkisyötä itsensä ilmentämiseen. Sen täytyy siis olla suuri, mahtava olemisen himo. Niinkuin vanhassa hindulaisessa kirjassa sanotaan: jumaluuden perusominaisuuksia on *kaama*, rakkaus. Meidänkin himomme ja halumme, kaikki pienet ja pahat ominaisuutemme ovat syvimmältään rakkautta. Se on jumalaista rakkautta, sitä mahtavaa halua, joka on Jumalassa.

Kun me siis tutkiessamme itseämme huomaamme, mitä ihmeellisiä perusominaisuuksia on suuressa elämässä, niin se elämä vähitellen muuttuu meille Jumalaksi. Ja silloin me löydämme oman olemassaolomme tarkoituksen ja syyn. Meidän olemassaolomme tarkoitus on silloin yhä enemmän, yhä suuremmassa mitassa ilmentää juuri tuota jumaluuden salattua elämää. Juuri meissä ja meidän kauttamme tämä olemassaolo pyrkii ilmi, Jumala elää meissä ja tahtoo meidän kauttamme ilmetä. Siis aivan uuteen valoon astuu nyt tuo määritelmä: me olemme kaikki absoluutin lapsia, osia suuresta, ainoasta elämästä. Se uusi määritelmä on, niinkuin meidän kristinuskossamme, kun oikein tiedämme, mitä se on, on lausuttu: ihminen on Jumalan poika ja Jumala on hänen Isänsä.

Siis meidän tarkoituksemme, elämämme päämäärä on siinä, että voisimme kaikki seisoa itsetietoisina Jumalan poikina äärettömyyden Isän edessä, joka silloin on yhtä meidän kanssamme. Ja silloin, kun me olemme tämän ymmärtäneet, silloin ymmärrämme myös, että olemassaolo ei ole toivotonta siinä merkityksessä, että se olisi jättänyt meidät niin sanoaksemme oman onnemme nojaan, vaan itse elämä on järjestänyt niin, että voimme saavuttaa tuon päämäärän: se on järjestänyt jälleensyntymisen, elämisen kuoleman jälkeen, olemisen tässä näkyvässä maailmassa meille kouluksi, kokemukseksi. Tässä jälleensyntymien pyörässä me vähitellen opimme. Mutta tietoisiksi omasta Jumalanpoikuudestamme emme tule luonnonhelmassa leväten, vaan ainoastaan siten, että me itse sitä tahdomme ja juuri sentähden, että olemme Jumalan poikia, suuren elämän ilmennyksiä. Meidän täytyy itse tahtoa kulkea tuota päämäärää kohti, sillä tahto on myös meidän perusominaisuuksiimme. Ja ihmeellinen on se päämäärä, mikä meille hämmöittää, sillä eräs perusominaisuuksiimme on myös valinta. Me voimme valita hyvän ja pahan välillä. Me jokainen tiedämme kokemuksestamme, että meidän valintamme on aivan kuin edeltä käsin rajoitettu; me emme osaa valita muuta kuin orjallisesti; me emme ole vapaita. Mutta me ymmärrämme, että tämä valintakyky, joka on meissä ja joka tekee meistä vastuunalaisia olentoja, on täydellisenä olemassa absoluuttisessa elämässä. Ja mikä sen nimi on siinä? Sen nimi on täydellinen vapaus. Mikä ihme Jumalassa, kuinka suurenmoista elämää jumaluudessa! Jumala on itse välttämättömyys, itse halu, rakkaus, joka tahtoo olla olemassa – ja kuitenkin Jumala on täydellisesti vapaa. Se on meille kuin mysteeri. Kuinka osaamme yhdistää nämä kaksi asiaa. Ja kuitenkin niinkuin kaikki viisaat, Jeesus Kristuskin on sanonut: „Totuus tekee teidät vapaisiksi. Kun te saavutatte Jumalan poikuuden, tulette Jumalan pojiksi, niinkuin minä, silloin te olette kaikesta vapaat.”

Ja me näemme, kuinka jokaisen yksilön elämä jokapäiväisissä kokemuksissa on avartumista. Tämä ei ole tyhjää puhetta, sillä jokapäiväinen kokemuksemme todistaa meille, että ihmisen minuus on laajeneva. Lapsen tietoisuus, tajunta, on vielä pieni, se on enemmän tajuntaa omasta ruumiista, pikku persoonallisuudesta, mutta se tajunta ei käsitä toisia ihmisiä muuten kuin ulkopuolisesti. Mutta kun ihminen tulee vanhemmaksi, kun hänellä on perhe, silloin hänen tajuntansa käsittää tuon perheen. Ei hän ole ainoastaan pelkkä yksilö, vaan hänen sisässään elävät nuo hänen omaisensa, puolisonsa, lapsensa. Ja sitten hänen tajuntansa voi laajentua niin, että se käsittää kokonaisen kansan. Ranskan suuren vallankumouksen jälkeen on ihmisissä täällä Euroopassa kehittymässä kansallinen tietoisuus, isänmaanrakkaus, joka ei ollut ennen mahdollinen täällä kristikunnassa. Ennen suurta vallankumousta ei ollut oikeastaan isänmaan käsittelyä. Ranskalaisilla ei ollut isänmaata, oli vain Ranskanmaa. Ihmiset, jotka asuivat pienessä kylässä, eivät tienneet muusta maailmasta. Se kylä oli heidän isänmaansa, sillä jos he yrittivät mennä muualle, ei se käynyt päinsä ilman muuta, sillä kaikenlaiset määräykset olivat rajoittamassa. Ihminen, joka kuului ylempiin piireihin ja jolla oli tilaisuus matkustella, tiesi isänmaasta vain sen, että se oli Ranska, jota hän tunsu rakastavansa enemmän kuin toisia maita, mutta ei hänelläkään ollut sitä tunnetta, että Ranska on suuri inhimillinen kokoomus. Mutta nyt on kehittynyt isänmaantunne, on tultu tietoisiksi siitä, että on olemassa yksi ihmeellinen maa, joka ei ole ainoastaan maa, vaan samalla käsittää kansan, jota minä voin rakastaa, ymmärtää, jonka kanssa minä olen yhtä. Jos matkustan ulkomaille, oman isänmaani kuva elää minun tajunnassani kaikista kauneimpana, mitä minulla on; ja maani kansalaiset elävät tajunnassani veljinä, jotka tuntevat niinkuin minä. Vieraassa maassa en voi tuntea itseäni niin yhdeksi ihmisten kanssa kuin oman kansani kanssa.

Sentähden ihmiskunnassa on nyt avautunut suurempi tajunta. Me olemme kulkemassa ylöspäin. Ja se ihanne, jota kohti kuljemme, on se suuri rakkaus, tajunta, tietoisuus, joka käsittää kaiken, koko ihmiskunnan, kaikki elävät olennot, koko kosmoksen. Se on meidän vaelluksemme päämäärä. Sitä kohti varmasti kuljemme. Jatkakaamme kulkuamme!



## II

### VIHKIMYSMYSTEEREISTÄ

Tuo aihe, josta olen tänään aikonut puhua, kuulostaa sangen salaperäiseltä. Teistä varmaan kaikki ovat kuulleet siitä, että vihkimyksestä puhutaan vapaamuurariuden yhteydessä, ja silloin voisitte syystä kysyä, aikooko puhuja nyt kertoa jotakin vapaamuurariuden salaisuuksista, aikooko hän paljastaa meille laittomasti jotakin sellaista, mikä muuten on pidettävä salassa. Tähän riennän heti vastaamaan, että sitä en suinkaan aio tehdä. Minä en ollenkaan aio puhua vihkimyskäsitteestä vapaamuurariuden yhteydessä, vaan tahdon siitä jotakin sanoa laajemmassa merkityksessä, sillä emme saa unohtaa, että teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan vihkimyksestä, vihityistä, vihkijästä jne. Salatieteessä, okkultismissa, keskiaikaisessa alkemiassa, kabbalistisissa pyrkimyksissä, uuden ajan rosenkreutsiläisyydessä, on puhuttu vihkimyksestä ja vihityistä. Sentähden tämä sana ja käsite on hyvin yleinen, sillä meidän tiedämme, että tätä sanaa vihkimys ja vihkijä käytetään jokapäiväisessä kielessämme. Puhummehan avioliittoon vihkimisestä, puhummehan maisterinvihkiäisistä, joissa kandidaatit vihitään maistereiksi, puhumattakaan nyt siitä, että voi tulla vihityksi jonkin salaperäisen veljeskunnan jäseneksi. Tätä sanaa käytetään yleisesti jokapäiväisessä kielessä, ja me olemme tottuneet ymmärtämään sen sanan siten, että se merkitsee jonkinlaisia juhlamenoja, joissa asianomaiselle yksilölle jotakin tapahtuu. Se, mikä kaikista lähinnä pistää silmään on se, että tällainen vihkimysseremonia liittyy tuon vihittävän johonkin uuteen veljespiiriin. Ajatelkaamme vain avioliittoa. Siinähan nuo kaksi olentoa vihitään uuteen säätyyn, ja he muodostavat perheen. He kuuluvat perheiden piiriin. Heillä ei ole enää ihmisinä samanlaisia vapauksia ja oikeuksia kuin ennen. Nyt heillä on toisenlaisia vapauksia, ehkä rajoitetumpia, ja toisenlaisia oikeuksia, ehkä suurempia. Heidät on otettu uuteen piiriin. Samalla tavoin kuin kandidaatista tehdään maisteri, niin hänet tuolla vihkimysseremonialla otetaan vastaan maistereiden piiriin, oppineiden joukkoon. Hänestä voi tulla professori tai mikä korkea oppinut tahansa. Hän on tullut tuossa vihkimysseremoniassa oppineiden veljeskuntaan. Samalla tavoin on asia, jos ihminen vihitään vapaamuurariksi; hän kuuluu nyt veljeskuntaan, johon hän ei ennen ole kuullut, kuuluu piiriin, jolla on omat tehtävänsä, salaisuutensa, oikeutensa ja velvollisuutensa. Nämä ovat yleisesti tunnettuja asioita.

Mutta kun ajattelemme hiukan tarkemmin tällaista vihkimystä, niin huomaamme siinä paljon muuta. Huomaamme, että vihkimyksessä ei ole ainoastaan tuo vihkimysseremonia, vaan siinä on jonkinlaisia salaisuuksia eli mysteereitä, jotka koskevat ainoastaan juuri vihittävää. Voisimme sanoa, että se seikka, että vihittävä tietyn juhlamenon kautta tulee jäseneksi uuteen ihmisten piiriin, on eräs noista mysteereistä. Mutta se ei tyhjennä asiaa, se ei ole ainoa mysteeri. Jos ajattelemme esimerkiksi maisterinvihkiäisiä, niin tuo seremonia, joka tekee kandidaatista maisterin, on samalla kuin leima, joka on hänelle annettu, leima, joka osoittaa ja todistaa, että hänellä on määrättyjä tietoja. Maisterin arvoa ei anneta kunnianimityksenä niinkuin esimerkiksi tohtorin arvo voidaan antaa muuten ansiokkaalle henkilölle. Maisteriksi voidaan vihkii ainoastaan sellainen ihminen, joka on suorittanut määrättyt luvut ja tutkinnot. Tuo vihkiminen leimaa hänet sellaiseksi, jolla on tietoja, ja se avaa samalla tien laajempien tietojen hankkimiseen aivan laillisessa järjestyksessä.

Kun me ajattelemme vihkimystä, huomaamme siinä kolmannenkin mysteerin. Tämä mysteeri näkyy selvimmin avioliitossa. Se kolmas mysteeri on siinä, että vihkimys tekee mahdolliseksi vihittävän tajunnan laajenemisen. Avioliitossa kaksi ihmistä, jotka vihitään avioliittoon, ottaa vastaan tajunnan laajenemisen. Mikä on tuo tajunnan laajeneminen? Se on sitä, että ihmisen tajunta on laajentunut käsittämään toisenkin yksilön niin läheisesti, että se tavallaan on saanut aikaan oman persoonallisen tajunnan laajenemisen. Kun ihminen rakastaa toista ihmistä, niin hänen oma tajuntansa sulkee tuon toisen ihmisen itseensä. Se on tapahtunut juuri rakkauden kautta. Nyt kun nuo kaksi ihmistä vihitään avioliittoon, niin se on kuin pantti

siitä, että heidän tajuntansa yhä tulee laajenemaan, tulee käsittämään perheen. Tämä merkitsee, että he eivät enää ole sellaisia vapaita yksilöitä, jotka saavat tehdä mitä tahansa. Nyt kun he ovat laajentaneet tajuntansa käsittämään perheen, niin nyt he ovat ottaneet jonkin vastuun hartioilleen. He ovat vastuunalaisia siitä, että perhe tulee toimeen tässä maailmassa. Heidän tajuntansa käsittää nuo toiset perheen yksilöt, velvollisuudet heitä kohtaan. Tällä tavoin lyhyesti kuvaten voimme sanoa, että vihkimys on kolmiosainen mysteeri: *ensiksi* ihminen otetaan vastaan johonkin veljeskuntaan; *toiseksi* vihkimys on todistus ja leima siitä, että tietoa on hankittu; ja *kolmanneksi*, että tajunta on laajentunut ja tajunnan laajeneminen yhä tulee tapahtumaan. Näissä jokapäiväisissä vihkimystapauksissa ei nämä kolme mysteeriä tule selvästi esille. Mutta nämä kolme mysteeriä on olemassa, jos tarkemmin ajattelee yksityistapauksia. — Kun sitten katselemme vihkimyskysymystä korkeammalta kannalta, niin silloin meille on erittäin tärkeätä muistaa nämä kolme puolta. Sillä sanoohan sananparsikin, että kaikki, mitä täällä maan päällä tapahtuu, on vain niinkuin varjoa ja heijastusta jostakin korkeammasta valosta, jostakin korkeammasta totuudesta. Sanotaanhan esimerkiksi katolisessa kirkossa, että kun inhimillinen avioliittoseremonia suoritetaan, niin avioliitto oikeastaan tapahtuu ja on jo tapahtunut taivaassa. Tuo kaunis ajatus viittaa siihen, että mitä täällä maan päällä tapahtuu, on aina heijastusta korkeammasta todellisuudesta. Sentähden ei ole ollenkaan meidän järjellemme ja meidän sisäiselle intuitiollemme vierasta, kun me luemme kirjallisuudesta, että aina on ollut olemassa vihkimyksiä jossakin aivan erikoisessa, korkeassa, ihmeellisessä merkityksessä. Vaikka emme kuuluisikaan katoliseen kirkkoon, niin me kuulemme protestanttisessakin kirkossa, että on olemassa jokin ihmeellinen pyhien ihmisten seurakunta, näkymätön kirkko, josta tämä näkyvä kirkko on ainoastaan vertauskuva. Siihen kuuluvat todelliset uskovaiset, oikein syvästi uskoon eläytyneet kristityt. Me saamme oppia, ja me ymmärrämme silloin, että todellakin, jos ihminen on oikein pyhä ja jos hän on uskossaan vakaa, niin hän on erikoinen ihminen. Sellaisia uskovaisia ei ole kaikkialla. Niitä voi olla siellä täällä maan päällä. He muodostavat salaisen pyhän seurakunnan, näkymättömän kirkon. Tämän me sielussamme oivallamme. Siitä käsityksestä ei ole enää pitkä askel siihen käsitykseen, minkä me saamme teosofialta ja kaikelta salatieteeltä, että on todella olemassa tuollainen salainen veljeskunta, näkymätön pyhien ihmisten seurakunta, veljeskunta, näkymätön kirkko. Sen muodostavat ihmiset, jotka ovat paljon enemmän kokeneet, paljon enemmän tietävät, paljon enemmän osaavat elämisen taidetta, kuin mitä me olemme käsittäneet silloin, kun olemme ajatelleet pyhien kristittyjen seurakuntaa. Me voimme nyt teosofeina ymmärtää selvästi, että on olemassa salainen veljeskunta, johon kuuluu ainoastaan äärettömän korkealle kehittyneitä ihmisiä. Samalla olemme silloin kuulleet, että tuohon salaiseen veljeskuntaan ei pääse helposti jäseneksi. Siihen ei pääse, jollei ole suorittanut pitkän pitkää itsekasvatustyötä, jollei ole kehittänyt tätä itsekasvatustaan aivan adeptiuteen saakka. Se ihmeellinen veljeskunta on olemassa täällä maan päällä, niin meille kerrotaan, mutta sen jäseniä emme tunne. Jotta voisimme tuntea sen veljeskunnan jäseniä, niin meidän pitäisi itse kuulua siihen veljeskuntaan. Ainoastaan veljet tuntevat toisensa. Me voimme ainoastaan aavistaa jostakin ihmisestä, että hän ehkä siihen kuuluu. Tämä veljeskunta on muodostettu ihmisistä, jotka eivät ainoastaan ole tällaisia fyysisiä, ruumiillisia olentoja, vaan myöskin elävät vapaasti toisessa, näkymättömässä maailmassa. Heidän sisäinen sieluruumiinsa on niin organisoitu, heidän kirkastettu taivaallinen ruumiinsa jo niin muodostunut, että he saattavat pitää kokouksia riippumatta siitä, missä veljet asuvat fyysisesti. He saattavat pitää kokouksia näkymättömässä maailmassa määrättynä hetkenä, niinkuin eräissä rosenkreutsiläisissä veljeskunnissa, kun sanottiin, että sinä ja sinä päivänä veljien oli kokoonnuttava pyhään temppeliin. Kun veljet olivat kukin omassa maassaan, niin olisi ollut hyvin hankalaa tehdä pitkiä matkoja tuota kokousta varten, joka tiettyinä yönä vietettiin. Heidän olisi mahdotonta matkustaa esimerkiksi Euroopasta Aasiaan, kun ei ollut nykyaikaisia kulkuneuvoja. Tuota määräystä, että heidän piti määrättynä yönä kokoontua kaikkien yhteen, olisi ollut mahdotonta toteuttaa, elleivät nuo veljet olisi olleet ihmisiä, jotka saattoivat matkustaa aivan toisella tavalla, jotka olivat itsetietoisia toisessa ruumiissa, ja jotka siis olivat riippumattomia tästä fyysisestä ruumiista, jonka ihminen itse asiassa säilyttää ihmiskuntaa varten, ei itseään varten.

Me siis puhumme teosofiassa ja okkultismissa tästä mestarien, adeptien veljeskunnasta, ja me tiedämme, ettei edes tuollaisen mestarin opetuslapseksi pääse, jollei suorita, niinkuin sanotaan, vihkimystä. Täytyy tulla vihityksi siihen veljeskuntaan. Vihkimys-sana on täten saanut erinomaisen korkean, syvän ja salaperäisen merkityksen meidän teosofiassamme. Me ymmärrämme, että sellaisen vihkimyksen yhteydessä

todella voi olla mystereitä. Ensimmäinen tietenkin on silloin se, että ihminen tulee vastaanotetuksi veljeskuntaan, tulee jonkin uuden piirin jäseneksi. Toinen mysteeri, joka koskee tietoa, on myös meidän järjellemme käsitettävissä. Mehän ymmärrämme senkin, että tällaisen veljeskunnan jäseneksi ei voi päästä, ellei ole saavuttanut määrättyä tietoa, ellei ole hankkinut itsekasvatuksen avulla sellaista tietoa, jota ei ole tavallisilla ihmisillä, ja sitä tietoa olemme tottuneet nimittämään yliaistiseksi tiedoksi. Olemme tottuneet huomaamaan, että ne, jotka ovat vihityt tuohon salaiseen pyhään veljeskuntaan, tietävät sellaisia elämän ja kuoleman salaisuuksia, joita tavallinen ihminen ei ollenkaan tiedä. He osaavat liikkua vainajien maailmassa. He osaavat katsella heidän kohtaloitaan, tutkia heidän vaihteita sekä näkyvässä että näkymättömässä maailmassa. He täysin tietävät, mitä kuolema on. Heillä on yliaistisia aisteja. Onhan muuten siksi paljon tosiseikkoja aivan meidän tavallisessa elämässämme, ettemme epäile tällaisten asioiden mahdollisuutta. Tieteessä ollaan jo päästy siihen varmuuteen, että ihmisen ajatus voi siirtyä ihmisestä toiseen. Tieteelliset tutkijat ovat varmoja telepaattisten ilmiöiden todellisuudesta. Samoin ovat ne, jotka ovat tieteellisesti tutkineet asioita, tulleet siihen, että selvänäkö on todellinen inhimillinen kyky, jonka avulla ihminen voi nähdä aisteista riippumatta, jopa sitä, mitä tapahtuu jossakin toisessa kaupungissa, niinkuin kerrotaan historiallisiakin tapauksia. Svedenborg näki Tukholman suuren tulipalon Göteborgissa ollessaan, ja Apollonius Tyanalainen näki Vähässä Aasiassa ollessaan Rooman keisarin ja tyrannin murhattavan Roomassa samana hetkenä, kuin se tapahtui. Ne ovat historiallisesti todistettuja tapauksia. Meidän aikamme on myös hyvin paljon todistuksia sellaisista asioista. Selvänäkö on siis aisteista riippumaton. Se voi nähdä myös menneisyyteen ja tulevaisuuteen. Olemmehan vakuuttuneita siitä, että profeetallinen kyky on olemassa, ja luultavasti teillä kaikilla on pieniä kokemuksia selvänäöstä. Kuka ei olisi nähnyt edeltä käsin unta, että hän on saavinaan kirjeen joltakin henkilöltä, ja sitten se saapuukin päivällä. Hyvin moni ihminen on kokenut juuri tällaista. Nämä yliaistiset kokemukset tekevät sen, että me emme pidä mahdottomana sitä, että ihmiset saattavat kehittyä adepteiksi, olennoiksi, jotka voidaan vihkiä salaiseen veljeskuntaan, aivan kuin jonkinlaiseen yli-ihmisten piiriin. Ihminen saattaa niin kehittyä, sen me voimme uskoa omankin kokemuksemme nojalla.

Mitä sitten tulee tuohon kolmanteen mysteeriin, tajunnan laajenemiseen, niin me emme sitäkään epäile. Sanotaan, että Salaisen Veljeskunnan jäsenten, noiden mestarien ja adeptien tajunta on niin laaja, että se voi käsittää tuhansia ihmisiä, joiden henkistä elämää he seuraavat. Se voi käsittää vaikka koko maanpallon. Se merkitsee, että heidän tajuntansa elää niissä kaikissa tai että nuo kaikki ihmiset elävät heidän tajunnassaan. Jos joku ihminen pääsee mestarin oppilaaksi, tuollaisen pyhän veljen opetuslapseksi, niin hän astuu mestarin sydämeen ja elää siinä. Meillä on siitä heijastus avioliitossa. Kun kaksi ihmistä rakastaa toisiaan, niin he elävät toistensa sydämessä. Kun mies, joka on elänyt hurjistelevaa elämää, sitten saa vaimon itselleen, jota hän rakastaa ja kunnioittaa, niin hän muuttuu. Mikä sen vaikuttaa, että hän sitten on muuttunut erittäin siveelliseksi ja moraaliseksi olennoiksi? Hän voi olla aivan uudestisyntynyt, hän on aivan uusi olento. Tämä johtuu siitä, että vaimon rakas, pyhä ja puhdas kuva elää hänen sydämessään. Se on kaikissa hänen töissään ja toimissaan mukana. Ja jos jokin kiusaus tulee, niin se ei tepsii, koska hänen vaimonsa on hänen mukanaan. Samalla tavoin on myös mestarin suhde opetuslapsen ja opetuslapsen suhde mestariinsa. Kaikki opetuslapset tulevat mestarin sydämeen, ja mestari on heistä kaikista tietoinen: jokainen opetuslapsi on saanut mestarin kuvan sydämeensä; opetuslapset elävät mestarin silmien edessä, joten kiusaukset ja heikkoudet eivät heihin tepsii. Se on kuin jokin salaperäinen, taivaallinen, ihmeellinen avioliitto; se on taivaallinen, sillä se ei ota mitään ilmausta tässä näkyvässä maailmassa. Tämä tajunnan laajeneminen myöskin selviää meille meidän omasta kokemuksestamme, jos olemme saaneet kokea ns. uskonnollista heräymystä. Sitähän monet ihmiset kokevat. Sitä eivät suinkaan koe ainoastaan teosofit ja sen sellaiset, vaan sitä saavat kokea oikeastaan vielä enemmän juuri uskovaiset ihmiset. Meidän kristinuskossamme on suuri joukko uskovaisia, jotka ovat läpikäyneet sisäisen kokemuksen, herämyksen, tai kuinka he tahtovat sitä nimittää. Ja tämä herämys, tämä uudestisyntyminen on laajentanut heidän tajuntaansa. Uudestisyntyminen eli herämys uskonnossa on siinä, että tajunta, joka ennen oli rikkirevitty, joka katseli ja käsitti ainoastaan monenlaisia ristiriitaisia voimia ihmisen sielussa, voimia, jotka vetivät sinne ja tänne, joka ennen katsellessaan sieluaan ei nähnyt muuta kuin mosaiikkikuvion, jossa kuvion kaikki kivet näkyivät selvästi, ja aikaansaivat sen, ettei hänellä ollut mitään rauhaa, sillä toinen voima veti toisaalle ja toinen toisaalle hänen

taistelllessaan, etsiessään ja ponnistellessaan, että tämä tajunta läpikäytyään herämyksen laajenee. Silloin hän äkkiä näkee valon, joka yhdistää nämä kaikki voimat ja eri osat hänessä. Jos hän ennen näki ainoastaan eri värit, niin nyt hän näkee sen valkoisen valon, joka yhdistää kaikki värit toisiinsa. Hän saavuttaa nyt rauhan ja ykseyden moninaisuudessa. Tuollainen on uskonnollinen herämys, kun se on todellinen. En puhu mistään hysteerisestä asiasta. Saattaahan olla hysteerisiä tunnepurkauksia ja tunneilmauksia, mutta todellinen uskonnollinen herämys on aina rauhan saavuttamista, uuden, sovinnollisen yhteyden saavuttamista Jumalan kanssa. Jokainen uskonnollisesti kokenut ihminen tietää, että tajunta saattaa laajentua ja tulla voimakkaasti siveelliseksi. Se on kuin ihmisessä olisi herännyt uusi tahto, joka on erikoisesti moraalinen. Omatunto saa hänessä vallan. Jos hän ennen koetti toimia järkipäisesti, mutta se järki sanoi toisella kertaa toista ja toisella kertaa toista, niin hän nyt toimii omantuntonsa mukaisesti. Se on siis inhimillisen tajunnan laajenemista. Tällainen kokemus aikaansaa sen, että ihminen voi hyvin käsittää, että tuo tajunta saattaa laajentua aivan jumalaiseksi, ja että noiden adeptien ja mestareiden, jotka ovat täydellisiä ihmisiä, jotka muodostavat tuon salaisen veljeskunnan, tajunta on niin laaja, niin suuri, niin pyhä ja niin ylevä, niin kaunis ja niin voimakkaasti moraalinen, ettei mikään alhainen siihen mahdu. Nämä asiat me voimme hyvin käsittää.

Mutta sitten seuraa kysymys, mitenkä tuollainen vihkimys on saavutettavissa? Kun me ihmiset saamme kuulla tuollaisesta asiasta, niin silloin meissä herää mahdollisuus itsekkin kokea ja tietää. Ja silloin on tavallista, että kun ihminen kohdistaa ajatuksensa ja toivomuksensa näihin korkeisiin vihkimyksen tosiasioihin, niin hänen huomionsa kiihtyy niihin mysteereihin, jotka kuuluvat vihkimykseen. Mutta tämä saattaa hänet helposti kompastumaan.

Tahtoisin nyt kuvata, mitä eri teitä ihmiset kulkevat silloin, kun he eivät vielä käsitä asiaa oikein syvällisesti, ja millainen heidän kulkunsa on silloin, kun he vaeltavat ainoastaan oikeata tietä. Jos ihminen kiinnittää huomionsa vihkimyksen tuohon mysteeriin, että joku ihminen vihitaan jäseneksi johonkin veljeskuntaan, niin hän lopulta tulee siihen, että hän etsii vihkimystä veljeskunnasta, etsii tässä näkyvässä maailmassa veljeskuntia, joihin hän voi tulla vihityksi ja joitten salaisuuksista hän voi tulla osalliseksi. Silloin ihminen kulkee harhaillen veljeskunnasta toiseen. On olemassa paljon sangen salaperäisiä veljeskuntia täällä maan päällä. Vapaamuurariveljeskunnat ovat kaikista viattomimmat. Ne pysyttelevät kyllä salassa, mutta niistä voi sentään tietää paljon asioita. Niistä voi tietää, mitä hyvää niissä on, ja niistä voi tietää, missä kohdin ne ovat saattaneet erehtyä. Pyrkijä saa siitä syystä käyttää arvostelukykyänsä niitten suhteen. Hän voi tulla vihityksi johonkin tuollaiseen vapaamuurariveljeskuntaan: vapaamuurarit ovat sangen moderneja kulttuuri-ihmisiä, jotka eivät ole millään tavoin pelottavia. Mutta ihminen voi etsiä sellaisia salaperäisiä veljeskuntia, joista ei tiedä kerrassaan mitään, ja joissa täytyy tehdä hirmuisia valoja, ennen kuin niihin pääsee jäseneksi. Hän voi kuulla tällaisesta veljeskunnasta, ja hän voi päästä siihen jäseneksi. Jos hän on pintapuolinen ihminen, ja uteliaisuus on vienyt hänet sellaiseen seikkailuun, niin hän voi vanhempana viisastua ja huomata, että on paljon turhaa ja tyhjää maailmassa. Sillä jos hän on vähän itsetietoisempi, vähän syvämielisempi ihminen, niin silloin hän odottaa ja vaatii enemmän tuollaiselta veljeskunnalta. — Lopulta hän sitten tapaa tuollaisen veljeskunnan, sellaisen, jolla todella on antaa sangen ihmeellisiä salaisuuksia. Hän tulee vihityksi salaiseen piiriin, ja vaativien valojen jälkeen hänelle annetaan sangen ihmeellisiä tietoja, sangen ihmeellisiä taitoja hänelle opetetaan ja hän tuntee itsensä tyydytytyksi. Hän syvennyy siihen kaikkeen. Mutta mikä voi tulla hänen kohtalokseen? Hänelle voi tulla jokin valoisa hetki, jolloin hän kysyy: „Mutta mihin tämä kaikki vie? Mitä tällä kaikella tarkoitetaan?” — Ehkä hän sitten saakin tietää tuossa salaisessa veljeskunnassa, että kaikella tällä hommallalla on sangen kauaskantoinen, salaperäinen tarkoitus. „Me muutamme maailman, ei sillä tavoin, kuin tavallisissa vallankumouksissa, vaan me muutamme maailman salaperäisellä tavalla; me saamme paljon hiljaisesti aikaan.” — Ihminen on voinut silloin itse kasvaa niin siihen henkeen, että hän tyytyy siihen selitykseen. Mutta hänellä voi olla valoisia hetkiä, jolloin hän ajattelee: „Tämähan on enemmän kuin pirun, pahan hengen työtä! Mihin minä olenkaan joutunut?”

Ajatelkaamme sitten ihmistä, jonka huomio kiintyy tuohon toiseen mysteeriin, tietoon, tiedon hankkimiseen, siihen, että vihkimyksessä saadaan todistus siitä, että tietoa on hankittu ja toiseksi, että avautuu vielä uusia mahdollisuuksia tietojen hankkimiseen ja lisäämiseen, joita mahdollisuuksia ei olisi ilman tuota vihkimystä. Ihminen kiinnittää siihen huomionsa: „Minä tahdon tietoa; minä tahdon saada tietoa yliaistisista ja salaperäisistä asioista. Puhutaan paljon näkymättömistä maailmoista, vainajista, kummituksista. Minun täytyy saada niistä tietoja. Ja koska olen kuullut, että tietoa saavutetaan ainoastaan siten, että kehitän itsessäni joitakin kykyjä, niin minä tahdon kehittää itsessäni sellaisia kykyjä.” – Ihminen koettaa kysymällä saada selville, miten näitä salaperäisiä kykyjä on kehitettävä, miten voi tulla selvänäköiseksi, miten voi oppia liikkumaan näkymättömässä maailmassa. Sellaista ajattelee tuollainen ihminen ja sellaiseen hän pyrkii. Ihminen verraten pian ymmärtää, että on olemassa vanha tieto, jota nimitetään askeesiksi ja itsekidutukseksi. Kun hän sitä käyttää, kun hän kieltää itseltään kaikki nautinnot, kaikki luonnolliset tarpeet, on syömättä ja nukkumatta, kun hän ei välitä mitään ruumiillisista kärsimyksistä, niin silloin hän voi jotakin kokea. Hän kuulee Intian fakiireista, jotka pääsevät niin suuresti ruumiinsa herroiksi, että heillä ei ole mitään kipuja ja että he eivät välitä mitään kuolemasta, vaan sanovat sille: „Pysy loitolla.”, kunnes he itse vapaaehtoisesti sanovat: „Nyt minä siirryn pois tästä ruumiista, koska en halua enää elää!” Ja silloin nämä fakiirit yhdessä silmänräpäyksessä ilman sairauksia siirtyvät pois ruumiistaan. Tällaista ihminen kuulee näistä intialaisista fakiireista. Hän huomaa, että ihmisillä voi olla paljon salaperäisiä kykyjä ja että ihmisellä voi olla valtaa ja voimaa toistenkin ihmisten yli. Ihminen alkaa pyrkiä tuohon valtaan; hän tahtoo tietoa. Mitenkä tällaisen ihmisen tavallisesti käy? Hän kompastuu juuri tuohon tietoonsa. – En puhu nyt niistä ihmisistä, jotka huomaavat jo alussa, että tästä ei tule mitään hyvää. – Puhun nyt niistä ihmisistä, jotka pyrkivät ja yrittävät ja kasvattavat itseään, treenaavat itseään, harjoittavat itseään vuosi vuoden perästä. Sellaiset ihmiset, jotka menestyvät näissä pyrkimyksissä, tulevat siihen, että he koettavat kehittää itsessään kykyjä, jotta he näkisivät astraalisesti ja osaisivat liikkua astraalisesti. He pääsevät ulos tästä fyysisestä ruumiista. Ruumis nukkuu, ja he itse lähtevät ulos. He ovat tietoisia toisessa maailmassa ja tutkivat asioita siellä, ja he saavat todella katsella kaukaa vainajien elämää. Nuo ihmiset, jotka liikkuvat itsetietoisesti tuossa toisessa maailmassa, voivat päästä yhteyteen veljeskunnan kanssa, jonka joku jäsen tulee heidän luokseen ja sanoo: „Sinä pääset meidän piiriimme. Tahdotko tulla vihityksi siihen veljeskuntaan?” Sehän on ollut juuri etsijän toivomus, ja niin hän vain kumartaa ja sanoo, että on äärettömän kiitollinen. Ja niin hänet vihittää veljeskunnan jäseneksi astraalimaailmassa fyysisen ruumiin nukkuessa. Meidän mielestämme tuo voi olla, jos emme asioita tunne, aivan suurenmoinen ja ihmeellinen saavutus; ja kuitenkin se on suuri kompastus ihmiselle, joka on paljon pyrkinyt. Vaikk’ei ihminen itse sitä ensin huomaa, niin hän ehkä joskus huomaa, että tuo veljeskunta on hyvin kaukana Kristuksen salaisesta veljeskunnasta, kaukana mestarien, adeptien, suurten täydellisten ihmisolentojen salaisesta, pyhästä veljeskunnasta. Hän on tullut jäseneksi johonkin veljeskuntaan, jonka toiminta on salaperäinen, mutta samalla saattaa olla hyvin vaarallinen ihmiskunnalle. Sen hän huomaa ehkä joskus, tai ehkä hän ei sitä lainkaan huomaa. Mutta se ihminen, joka on kulkenut tätä tietä, on kompastunut, ja hänellä on edessään jotain muuta. Kukaan ihminen ei tietenkään ole hukassa. Ei se ole mitään niin hirveätä, mutta se, että tuollainen pyrkijä tulee vihityksi toisessa maailmassa salaperäiseen veljeskuntaan ja että hänen tietoisuutensa menee auki tuossa toisessa maailmassa ja että hänen aistinsa tekevät tuon toisen maailman tutkimuskohteeksi, se vaikuttaa sen, että hän alkaa suurella innolla sitä maailmaa tutkia. Hän tulee astraalimaailman erikoistuntijaksi, specialistiksi, ekspertiksi, ja hän voi sängen paljon kertoa niistä asioista. Mutta juuri se seikka, että hän on tietoinen tuossa maailmassa ja saattaa siinä toimia ja elää, saa aikaan sen, että hän voi luoda karmaa itselleen ja voi sitoa itsensä monenlaisiin asioihin. Hänelle tulee paljon työtä tulevaisuudessa, hän saa monia kahleita kantaa, kun hän sitten joskus herää ja tahtoo nousta johonkin muuhun. Sekin oli siis kompastus. – Mutta miten käy sitten sellaiselle ihmiselle, joka ajattelee tuota kolmatta puolta, tajunnan laajenemista, vihkimysmysterissä? Hän ei tavallisesti ajattele sitä niin paljon siinä mielessä, että hän vain ottaa päällensä suuremman vastuun. Tämä tavallisesti heijastuu hänen tajunnassaan sillä tavoin, että hän tahtoo kunniaa ja valtaa toisten ihmisten yli. Hänen tajunnan laajenemisensa on sitä, että hän saa valtaa toisten ihmisten sielujen yli; ja samalla kun hänelle tulee sitä valtaa, hän saavuttaa kunniaa. Tämä on salaisena ominaisuutena hänessä, niin että hän pyrkii sellaiseen, ja kun hänen tajuntansa laajenee, niin se tapahtuu hankkimalla erilaisia kykyjä. Tällainen ihminen sanookin itselleen: Pysin saavuttamaan maagisia kykyjä. Tällaisessa ihmisessä voi olla taipumusta suggestioon. Siitä

kyvystä hän voi joutua hypnotismiin ja sitten yhä eteenpäin magiaan. Ihmisestä tulee maagikko. Maagikkoja oli keskiajalla paljon, ja heitä on vieläkin. Maagikko saa valtaa ihmisten yli. Hän voi kyllä olla hyödyksikin. Hän voi parantaa ihmisiä ja tehdä muutakin hyvää. Mutta hän voi myöskin tehdä paljon pahaa. Mehän tiedämme kaikista tietäjistä, tuollaisista noidista, tuollaisista poppamiehistä, että he saattoivat tehdä vahinkoa yhtä paljon kuin hyötyä riippuen siitä, millä tuulella he sattuiivat olemaan. Jos luemme vanhoja kertomuksia, niin huomaamme, että vaikka tietäjät olisivat olleet muuten hyviäkin ihmisiä, niin heissä eli kostonhalu. He kostivat heti, jos heille ei osattu olla kohteliaita eikä heitä tunnustettu. He eivät sietäneet, ettei heitä palvottu. Tämä on sangen läpikäyvä piirre niissä ihmisissä, jotka ovat takertuneet tuohon kolmanteen mysteeriiin.

Tahdon vielä aivan lyhyesti sanoa, mikä on syy näitten ihmisten kompastukseen, ja missä sitten on oikea tie. Mikä on sen tunnusmerkki? Mikä on oikea tie suurta vihkimystä kohti? – Kompastuksen salaisena syynä on motiivin epäpuhtaus. Se on siinä, että ihmisellä on pyrkiessään jokin persoonallinen motiivi: „*Minä* tahdon sitä tai sitä. *Minä* tahdon valtaa. *Minä* tahdon tietoa. *Minä* tahdon tulla jonkin veljeskunnan jäseneksi.” Hän kyllä mukautuu esitettyihin vaatimuksiin, mutta hänellä on sielussaan jokin persoonallinen motiivi. Hänen pyrkimyksensä on voimakas, mutta sen takana on persoonallinen vaikutin. Tämä on hänen heikkoutensa, ja tämä on sangen tärkeä seikka meidän kaikkien muistaa. Meidän pitää tutkia itseämme, meidän pitää olla hyvin selvästi perillä omista vaikuttimistamme, jos tahdomme lähestyä okkultismin pyhää temppeliä. Miten on todellisen pyrkijän laita, sen ihmisen, joka todella alkaa kulkea tiellä vihkimystä kohti? Voisimme lyhyesti sanoa, että hän on ilman motiivia. Hänellä ei ole ainakaan mitään *persoonallista* kannustinta. Hän ei mistään erikoisesta syystä mihinkään pyri, mutta hän tahtoo ikäänkuin päästä itsestään, hän tahtoo totuutta, hän tahtoo Jumalaa. Hän ei ole suorastaan mikään epäilijä tai kieltäjä. Sellainen ihminen ei lähesty okkultismin temppeliä. Hän uskoo ja selvästi ymmärtää, että jotakin on olemassa, että Jumala on ainoa todellisuus kaiken takana. Sen hän ikään kuin aavistaa, vaikk’ei hän sitä tiedä; ja hänen halunsa ja hänen pyrkimyksensä ja toivomuksensa on päästä itsestään, päästä kaikesta sellaisesta itsekkästä ja persoonallisesta elämästä, joka sitoo ja vaikuttaa juuri sen, ettei ihminen osaa, ei kykene voittamaan ja työskentelemään aivan vapaasti kaiken hyvän puolesta. Sentähden hänen motiivinsa, jos sellaisesta voi puhua, on se, että hän tahtoisi tietää totuuden, tulla yhdeksi totuuden kanssa ja tietää Jumalasta, tulla yhdeksi Jumalan kanssa. Se on ainoa oikea tie: „*Minä* en tahdo mitään kehitystä; *minä* en tahdo mitään valtaa; *minä* en tahdo mitään kunniaa; *minä* en tahdo tulla vihityksi mihinkään veljeskuntaan; ainoa, jota ilman en voi olla, on Jumala.” – Kun ihminen näin osaa sanoa itselleen, hän on oikean tien alussa.

### III

## VIHKIMYKSEN TIE

Millä tavoin ilmenee tämä todellinen, puhtaasti jumalainen motiivi ihmisen sielunelämässä; kuinka tulee hänessä näkyviin tuo halu totuuteen, Jumalaan? Luulen, että se useimmissa tapauksissa tulee näkyviin sillä tavoin, että ihminen tuntee itsessään, tavallaan tietää, mikä tämä hänen elämänsä on, mitä varten hän on olemassa ja mitä hänen pitäisi tehdä. Hän sanoo ikäänkuin itselleen: „Minä en tahdo asettaa itselleni mitään päämäärää; en tahdo itse millään tavoin määrittellä, mikä minun elämäni on. Minä tahdon ainoastaan palvella itse elämää, totuutta, Jumalaa, ja tehdä ainoastaan sitä, mitä Jumala käskää minun tehdä. Minä luovun kaikista omista haaveiluistani, kaikesta onnen tavoittelusta, kaikesta, mitä minussa voi olla. Jos minulla on kykyjä, lahjoja, niin ne tahdon asettaa Jumalan, totuuden palvelukseen. Minä annan itseni kokonaan totuudelle, kunhan vain tietäisin, mikä elämä, totuus, Jumala on.”

Tällainen tunne on ihmisen sielussa. Ja me voimme ymmärtää, että ennen kuin tämä tunne, tällainen tahto on meissä, emme koskaan saata olla aivan varmoja siitä, että joudumme kulkemaan oikeaan suuntaan. Sillä mikä on tavallista ihmisen elämässä? Tavallista on, että meillä on ihanteita, haaveita, meidän sisässämme asuu valmiita päämääriä, joihin tahdomme pyrkiä. Tämä on perin luonnollista, sillä muutenhan olisimme kuin eläimet ja eläisimme vain päivästä päivään. Mutta me olemme kuin Prometheus: meidän järkemme katselee eteenpäin, sillä on kyky katsoa menneisyyteen ja tulevaisuuteen. Tämä on ihmisen peruskyky, koska hän on järjen saanut. Sentähden hänen omasta verestään ikäänkuin tulee tuo ominaisuus, että hän haaveilee, katselee eteenpäin. Ja tämä on kaikki oikein ja hyvin, sillä se nostaa meidät eläinten yläpuolelle. Ja kun me uskollisesti ja tunnollisesti pyrimme siihen päämäärään, josta haaveilemme, silloin täytämme inhimillisen velvollisuutemme ja saavutamme tuon päämäärän.

Mutta nyt onkin kysymys vihkimyksestä, totuudesta ja Jumalasta, siitä iankaikkisesta päämäärästä, joka meitä kaikkia odottaa. Sen tien alkupäähän tulemme ainoastaan silloin, kun tiedämme ja tunnemme varmasti sisässämme, että emme halua mitään muuta kuin totuutta, Jumalaa. Nuo nimet ovat meidän kunkin oman temperamenttimme mukaiset: toinen rakastaa enemmän sanaa „Jumala”, toinen sanaa „totuus”. Nuo sanat ovat aivan synonyymeja, samaa merkitseviä. Kun sanomme Jumala, se tarkoittaa että se on elävä totuus eikä totuus luonnontieteellisessä merkityksessä.

Kun ihminen tulee tästä sisimmästä halustaan tietoiseksi, silloin hän ennen pitkää saa aivan kuin ensimmäisen näkemyksen totuudesta. Ja huomattaamme: ei muuta vaadita, kuin että tulisimme tästä tietoisiksi. Ei tämä halu ole uusi meille ihmisille; se on sisin halu meissä, sisin pyrkimys meissä jokaisessa. On ainoastaan kysymys siitä, että me löytäisimme tuon halun itsestämme. Me olemme elämässä mukana, ja meissä on pinnalla paljon, joka estää meitä näkemästä tätä totuutta, vaikka se on kaikista luonnollisin olemuksemme meissä; se ei ole mitään vierasta meille.

Kun siis olemme tulleet tietoisiksi tästä omasta sisimmästä halustamme ja pyrkimyksestämme, silloin elämä näyttää itsensä meille. Kun me elävää elämää niin suuresti tahdomme, kun me sille niin kokonaan tahdomme antautua, silloin se ei peitä meiltä kasvojaan.

Nyt tämä sisimmän pyrkimyksen löytäminen riippuu ehkä jonkin verran salaperäisistä asianhaaroista; en tiedä, mikä siinä on takana, mutta saatan käsittää ja ymmärtää, että sen takana on se, että me olemme joko tässä tai edellisessä elämässämme joutuneet kuulemaan Kristuksesta tai emme ole siitä joutuneet kuulemaan missään edellisessä tai nykyisessä elämässämme. Sillä asia on, niinkuin meillä on ollut

tilaisuus vuosien kuluessa esittää, että sen jälkeen, kun Jeesus Kristus eli ja vaikutti maailmassa, on avautunut uusi tie. Ja koska Jumalan luo aina on ollut olemassa tie, on Jeesuksen jälkeen kaksi tietä olemassa. Toinen on Vanhan Liiton tie, niinkuin Uudessa Testamentissa Hebrealaiskirjeessä sanotaan, ja toinen on Uuden Liiton tie. Kun elämä näyttää itsensä meille vastaukseksi meidän syvimmälle sielumme huokaukselle, silloin tämä elämä näyttäytyy meille tienä. Elämä ei ole enää mitään epämääräistä, se ei ole sitä tai tätä; se ei ole mitään suurenmoista onnea, onnen lupausta meille, ei mitään sellaista, joka meidän persoonallisuuttamme imartelisi, vaan kun me näemme tuossa ensimmäisessä näkemyksessä, herämyksessä, elämän, silloin elämä näyttäytyy meille tienä. Uskon, että moni, joka nyt on esimerkiksi kuullut puhuttavan tiestä, sillä elämän tiestään kaikissa uskonnoissa puhutaan, kun ihminen näkee, mitä elämä on, näkee hän sen tienä henkensä silmillä. Muistan, kuinka kerran eräs teosofi nuoruudessaan – siitä on jo ainakin 30 vuotta – tuli minun luokseni iloisena ja kertoi, että hän on nyt päässyt varmuuteen, nyt hän on oikein nähnyt, mikä totuus on. Hänen silmänsä loistivat ilosta ja onnesta, ja hän kertoi, että hän yht'äkkiä näki suuret elämän ovet, elämän kultaiset ovet, ja niiden luo kulki tie. Tuo ovi, portti, vähän avautui, niin että hän siitä katsoi sisään ja näki, kuinka tuolla kaukana loisti ihmeellinen temppeli. Ja hän sanoi, että tämän jälkeen hän tietää, mikä elämä on, ja miten hänen tulee elää. – Sillä tavoin moni on voinut nähdä tämän elämän tien.

Tie, jota sanotaan Vanhan Liiton tieksi, ei tietenkään koske ainoastaan juutalaisten uskontoa, vaikka käyttäen hebrealaista nimeä, vaan yleensä aikaa ennen Kristusta, sillä Hebrealaiskirje sanoo, että Jumala ennen puhui profeettain suun kautta; ja profeettoja oli kaikkialla. Kun ihminen siis joutui vanhan tien alkupäähän, silloin hän sai kuulla ja ymmärtää, että oli aivan määrättyjä askeleita otettava, ennenkuin tuli sille tielle, ja itse tielläkin oli erilaisia askeleita ja useampia vihkimyksiä. Kun hän pääsi tämän valmistavan tien päähän, silloin hän saavutti ensimmäisen vihkimyksen, ja sitten häntä odotti toinen ja kolmas vihkimys jne.

Vihkimys on sana, jonka me olemme ottaneet käytäntöön täällä länsimailla. Sitä sanaa ei käytetty vanhoissa kielissä, vaikka juutalaisilla oli sana, joka vastasi vihkimys-sanaa. Mutta esim. itämailla puhutaan mieluummin eri teistä, ensimmäinen, toinen, kolmas jne. tie, ja näitä teitä eroittivat toisistaan ikäänkuin pylviä. Näiden pylväiden kohdalla oli juhlallisuuksia, jotka todistivat pyrkijälle, että hän oli nyt kulkenut ensimmäisen tien, jolloin hän alkoi kulkea toista tietä, valmistua toisen tien päässä olevaa juhlallisuutta varten.

Sillä tavoin on se tie vielä tänä päivänä jaettu eri askeliin. Ja ihminen, joka lähti sillä tiellä kulkemaan, kulki siinä mielessä, että hänen on kuljettava tämä tie, joka on itse elämä. Joko minä suoritan sen jumalaisen velvollisuuteni, joka minulle on annettu ihmisenä, tai olen suorittamatta. Jos tahdon olla vallaton ja kulkea omia teitani, silloin vedän karman päälleni, mutta jos tahdon kulkea tätä tietä, silloin on kaikki hyvin, silloin kuljen pelastusta, vapautusta kohti. – Mehän tiedämme, että vanhoissa uskonnoissa ihmisille yleensä opetettiin jälleensyntymistä. Ja kun ihminen mystillisesti näki elämän tien, silloin hänelle myös heti oli selvänä, että opetukset jälleensyntymisestä olivat tosia. Mikä tie olisi ollut hänelle mahdollinen, jollei hän olisi jälleensyntyvä olento! Ainoastaan se, että hän tuli takaisin kulkemaan sillä tiellä, teki hänelle mahdolliseksi saavuttaa päämäärän. Yhdessä elämässä saattoi hän ehtiä kulkea ainoastaan pienen matkan, mutta jälleensyntyminen takasi hänelle, että hän joskus voi saavuttaa päämäärän, joka teki hänet vapaaksi. Ihminen on luonnostaan omien halujensa ja persoonallisuutensa sitoma; hänellä on kaikenlaisia salaperäisiä haluja. Jos hän alkaa yrittää johonkin tiettyyn suuntaan, silloin nousevat kaikki halut hänen sisästäan eloon, ja ihminen huomaa, että hänen oma itsensä vangitsee hänet. Tuon tien päämäärän saavuttaminen tekee hänet vapaaksi; hän pääsee vapaaksi omasta persoonallisuudestaan. Sentähden on aina tuota elämän tietä nimitetty pelastuksen tieksi, vapautuksen tieksi; ihminen vapautuu pakollisesta välttämättömyydestä. – Hän voi sitten vapaaehtoisesti syntyä maan päälle; se on toinen asia, johon emme nyt tällä kertaa syvenny.

Tämä on niin luonnollinen asia, että olen varma siitä, että hyvin monille, ehkä useimmille ihmisille, tämän pelastuksen tien näkeminen ja sillä kulkeminen on ainoa, minkä hän korkeammassa itsessään voi ymmärtää. Tämä on lähellä meidän järkeämme, inhimillistä käsitystämme; se on niin selvä. – Siinä vanhassa



tiessä ei tietenkään ole mitään pahaa, ja on luonnollista, että sekin tie on yhä olemassa. En sitä nyt tarkemmin kuvaa, sillä me voimme lukea siitä monista teosofisista ja itämaalaisista kirjoista.

Nyt tahtoisin koettaa kuvata sitä toista, uutta tietä, vähän tarkemmin, sitä toista tietä, joka on olemassa Jeesus Kristuksen jälkeen ja jonka pitäisi olla lähellä meitä kaikkia. Tämä toinen tie, jota me nimitämme länsimaalaiseksi tai rosenkreutsiläiseksi tieksi, on yhteydessä Jeesus Kristuksen kanssa ja riippuu Hänen työstään, siitä, että hän yhtyi meidän maapallomme elämään. Kristus, Kosminen, mystinen Kristus – siitähän on aina puhuttu – on tietenkin aina ollut kaiken takana. Kaikki suuret uskonnot, kaikki vapahtajaolennot, suuret viisaat, jotka ovat ihmisiä opettaneet, ovat olleet mystisen, Kosmisen Kristuksen vaikutuksen alaisina. Mutta siinä on eräs seikka vielä huomattava. Tämä Kosminen, mystinen Kristus ei ollut niin sanoaksemme personoitunut. Kosminen Kristus saavutti persoonallisuuden Jeesus Kristuksessa. Sentähden Kosminen Kristus oli ennen kuin suuri inspiraatio ja elämänvoima kaikkien vapahtajien takana, mutta ei ollut tullut vielä persoonalliseksi, kokonaan inhimilliseksi yhdessäkään heistä. Vasta Jeesus Kristuksessa tuli Jumala ihmiseksi. Ennen vapahtajaolennot tulivat jumaliksi, voimme myös sanoa jumalaksi, mutta ei niin, että Jumala olisi ollut kokonaan heissä, vaan Jumala aivan kuin puhui heidän suunsa kautta. Jeesus Kristus oli se ihmeolento, jossa Jumala oli kokonaan mukana, joka siis teki Jumalan persoonalliseksi, jossa Kosminen, mystinen Kristus tuli eläväksi ihmiseksi täällä maan päällä. Ja sen jälkeen avautui uusi tie, tie Jeesus Kristuksen yhteydessä. Ja ihminen voi tulla tuon tien alkupäähän Jeesus Kristuksen vaikutuksesta, häntä kuin sielunsa pohjasta etsien tai häntä kuunnellen. – En osaa tätä oikein järjelläni selittää; en tiedä tätä asiaa aivan perin pohjin. Sentähden ajattelen niin, että ihmisen on täytynyt joko edellisessä elämässään kuulla Jeesus Kristuksesta tai jollakin tavoin joutua hänen yhteyteensä, kun hän sitten jossakin seuraavassa elämässään tulee tien alkupäähän. Tai sitten hän tietenkin voi siinä elämässään, jossa hän ensimmäisen kerran kuulee Jeesus Kristuksesta ja saa vaikutuksen, tulla jo tuon tien alkupäähän. Mutta ihmisten, jotka eivät tiedä mitään Jeesus Kristuksesta, on uskoakseni mahdotonta tulla heti sen tien alkupäähän. Heille avautuu ensin tuo Vanhan Liiton tie. Mutta kun nuo etsijät ovat aivan vilpittömiä, ei kestä kauan, ennenkuin he jonkin tapahtuman kautta tässä elämässä saavat kuulla Jeesus Kristuksesta tai syntyvät seuraavassa elämässä sellaisen kansan keskuuteen, jossa heillä on siihen tilaisuus.

Jotakin tällaista täytyy olla sen takana, sanoo minulle järkeni, koska ihmiset muuten eivät näe Kristuksen tietä eivätkä sitä ymmärrä. Olkoon tuo salaisuutena, jääköön salaisuudeksi. Se, mikä elämässä on ihmeellistä ja samalla totta, on se, että ihminen *voi joutua tämän uuden tien alkupäähän*. Ja mikä on silloin hänen näkemyksensä? Mistä hän silloin tulee tietoiseksi, minkälainen on hänen herämyksensä tai uudestisyntymisensä, mitä hän silloin havaitsee ja tajuaa? Hän silloin tajuaa, niinkuin sanoisin, Jumalan Pojan ja Jumalan Pojan Jeesus Kristuksen yhteydessä. Hän silloin tekee toisin sanoen saman kokemuksen kuin Paavali Damaskoksen tiellä, kun hän näki jotakin ja hämmästyi siitä kovasti. Hän näki Jeesuksen, mutta ei se ollut vain sitä, että hän olisi nähnyt astraalisesti, selvänäköisesti, jonkun korkean olennon, sillä sellaista hän oli ehkä ennenkin saattanut nähdä ja paljon sellaisesta kuullut, sillä olivathan monet ihmiset olleet selvänäköisiä ja nähneet korkeita olentoja, enkeleitä ja jumalia. Minkätähden Paavali olisi niin kauheasti kumartanut sellaista? Tänä päivänä voimme nähdä enkeleitä ja jumalia, emmekä me rupea sellaisia palvelemaan. Mutta Paavalin elämä muuttui kokonaan, ja se johtui siitä, että hän näki Jumalan Pojan mysteerin, hän näki, mitä on Jumalan Poika; hän näki Kosmisen Kristuksen, aikojen salaisuuden, sen elävän Jumalan, ihmisen täydellisyysihanteen, joka on elänyt Jumalan tajunnassa maailman alusta saakka, siitä saakka, kun tämä meidän aurinkokuntamme on syntynyt; siitä saakka on aurinkokunnan Isän, Jumalan tajunnassa elänyt Sana, Logos, Aadam Kadmon, täydellinen ihminen, taivainen ihminen, jota varten ja jonka kautta kaikki on luotu ja kaikki on. Se on tuon Jumalan suunnitelman, ihanteen takia, kuin kaikki on.

Samalla kun Paavali näki tuon Jumalan Pojan, joka on kuva Isästä itsestään ja joka samalla on jokaisessa ihmisessä ja siis Paavalissakin, samalla hän näki, että se oli saavuttanut persoonallisen ilmennyksen Jeesus Natsarealaisessa. Siis Paavali nähdessään Jumalan Pojan mysteerin näki samalla Jeesuksen. Kukaan muu se ei voinut silloin olla; se oli Jeesus Natsarealainen, joka oli Jumala. Tämä oli Paavalin näkemys, ja sen voi kuka tahansa nähdä, kuka tahansa ihminen voi sen nähdä, kun hänen sielunsa on kyllin puhdas, kun hänen

sielunsa on luopunut kaikesta, niinkuin alussa kuvailimme, kun hänen sielussaan ei ole mitään persoonallisia haluja ja himoja. En sano, että hänen täytyy olla täydellinen ihminen, vaan kun hän ei mitään tietoisesti tavoittele, kun hän tuntee Jeesus Kristuksen, kun hän on evankeliumeista löytänyt ihmeellisen sanan, joka sopii hänen omaan elämäänsä, kun hän on löytänyt nuo sanat, jotka ovat välttämätön lohdutus hänelle: „Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan.” – Sehän on aivan päinvastoin, kuin mitä me täällä näkyvässä elämässä teemme, jossa meidän on pakko etsiä kaikkea muuta. Mutta kun ihminen niin rakastaa totuutta ja Jumalaa, että hän ei etsi mitään muuta, silloin hän voi melkein kummastuneena kysyä itseltään: mikä minä olen ja mitä tästä tulee, kun en tahdo muuta kuin Jumalaa? Ja tämä on kaikki todellista; hän ei millään tavoin näyttele itselleen; hän voi, niinkuin Fransiskus Assisilainen, luopua kaikesta; hän on aivan yksin, hyljätty; hänellä ei saa olla mitään muuta kysymystä kuin: „Onko Jumalaa, onko totuutta? Se Jumala näyttäköön itsensä minulle.”

Kun ihminen sitten näkee evankeliumista nuo sanat: „Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan” – niin hän ei kiinnitä tuohon lisälauseeseen mitään huomiota; hän ajattelee: Jeesus ymmärtää minua, hän pitää huolen tällaisesta kehnosta ihmisestä. Tämä on hänen suuri lohdutuksensa. Ja sitten hänelle tulee hetki, että hän näkee Jumalan Pojan; ja siinä näkemyksessä on Jeesus Kristus mukana. – Se oli Paavalinkin kokemus.

Tämä uusi tie on toisenlainen kuin vanha. Siinä ei ole kysymys mistään, kuinka sanoisin, ulkonaisesta velvollisuudesta kulkea tiellä ja sillä tavoin sitten kasvaa henkisesti ja vapautua yhä enemmän, pelastua, vaan tällä Uuden Liiton tiellä on kysymys vain siitä, että Jumalan Poika tulee eläväksi minussa. Minun luonnollisesti pitää kulkea Jeesuksen jäljessä, tehdä niinkuin hän käskee, elää hänen neuvojensa mukaan, aina tuntea ja tietää, kuinka hän on ja hän tekee, pyrkii siihen, että Jumalan täydellisyysajatus, Isän ihanne, toteutuisi minussa, että minä omasta itsestäni kuolisin pois, jotta Jumalan Poika, Kristus, voisi minussa elää. Koko tie ja tiellä kulkeminen kohdistuu tällaiseen, joka on erinomaisen positiivista samalla, sillä se on samalla toimintaa, elämää aivan jokapäiväisessä elämässä; se ei ole sellaista elämää, että ihminen vetäytyisi johonkin metsään jotakin tutkimaan, mietiskelemään, puhdistamaan itseään, vaikka tuollainen voisi tapahtua ohimennen, episodina, niinkuin Jeesuskin oli erämaassa paastoten 40 päivää, niin se on ohimenevää, sillä elämä on sitä, että Jumalan Poika minun kauttani voisi elää maailmassa.

Tämähän on mysteeri, jota ei voi oikeastaan sanoin kuvata, sitä ihmisen täytyy itse ajatella, itse tuntea, itse tietää. Mutta se, mikä silloin hämmöittää, on se merkillinen tieto, merkillinen lupaus, josta ihminen tietysti voi kuullakin, mutta joka myös tulee selväksi hänessä itsessään, merkillinen tieto siitä, että kun hän on kuollut – ei fyysisesti, vaan omasta persoonallisuudestaan – on voittanut itsensä kokonaan, on päässyt vapaaksi itsestään, silloin uusi ihminen, kristusihminen on syntynyt hänessä, ja silloin hänet otetaan vastaan Kristuksen veljien veljeskuntaan. Hänellä ei ole tuollaisia, kuinka sanoisin, askeleita, asteita, tiellä, että hän voisi sanoa: „Käyn nyt sen ja sen vihkimyksen lävitse.” Suuri vihkimys odottaa häntä silloin, kun hän on kuollut itsessään. Ja mikä estää häntä saavuttamasta tuota päämäärää juuri nyt.

Siinä on se ihmeellisyys uudella tiellä, että siinä ei ole aikaa, ei rajoituksia, aikamääriä tai erilaisia teitä, vaan siinä on yksi ainoa suuri tie, ei mitään muuta aikamäärää kuin se, että ihminen kuolee itsestään. Mitään muuta hän ei tavoittele, kuin sitä, että se uusi ihminen, Kristus, tulee hänessä niin eläväksi, että hänkin kuuluu niiden veljien joukkoon, jotka Kristuksen kanssa auttavat maailmaa.

Tuo vihkimys on siis saavutettavissa koska vain. Ja niin merkillisen voiman ihminen on saanut siitä Paavalin tapaisesta kokemuksesta, ensimmäisestä näkemyksestään, että hänen sisässään elää, niinkuin hän tahtois sanoa, Kristus siitä hetkestä lähtien ja voittaa. Ei hän ollenkaan osaa kuvitella itsestään, että hän lankeaisi tai joutuisi harhaan. Minkä tähden hän ei voi joutua harhaan? Siksi, että Kristus on hänessä. Ja Kristus hänessä on niin voimakas voittaja, että hän kulkee aivan suoraan eteenpäin ja voittaa itsensä, jos ei yhdessä hetkessä, niin kuitenkin vähitellen. Tällainen ihminen ei kiinnitä mitään huomiota alempaan itseensä; hän astuu siitä ulos. Hänellä ei ole sellaisia kamppailuja eikä taisteluja, niinkuin sillä ihmisellä, joka

ei tiedä Jumalan Pojasta. Sentähden kaikki, jotka ovat tuon Jumalan Pojan Paavalin tavoin nähneet, tahtoisivat, että toisetkin sen näkisivät. Sentähden Paavalista tuli apostoli ja muista Jeesuksen seuraajista myös. — Eräs, joka myös näki tämän Jumalan Pojan ja kävi lävitse Paavalin tapaisen kokemuksen, oli kristikunnan ensimmäinen marttyyri, Stefanus. Hän piti äkkiä kauniin ja voimakkaan puheen; hänen silmänsä menivät auki ja hän näki taivaaseen. Hänet kivitettiin. Siinä oli Paavali mukana syrjästä katsellen. Paavalin oma hetki ei silloin vielä ollut tullut.

Me voimme puhua tällä Kristus-tiellä kyllä myöskin vihkimyksistä, mutta ne ovat silloin aivan kuin pienempiä vihkimyksiä, vaikka ne kyllä voivat käsittää niitä samoja asioita, mitä vanhalla tiellä sanottiin suuriksi vihkimyksiksi. Tällä Kristuksen tiellä ne eivät ole vihkimyksiä siinä merkityksessä, että ne olisivat joitakin juhlallisuuksia, joiden kautta vihitään johonkin veljeskuntaan. — Vanhalla tiellä kulkiessa on aina vaaroja, sillä siinä aina joutuu johonkin veljeskuntaan. Nehän ovat eri loosheja näkymättömässä maailmassa. Ja on otettava huomioon vielä se, että jotkut aina pysähtyvät tiettyssä vihkimyksessä ja alkavat tehdä työtä tiettyssä valossa ja voivat mennä harhaan. Sentähden ihminen voi joutua hetkeksi harhaan silloin, kun hän näkymättömässä maailmassa joutuu veljeskuntiin, joilla on jokin tarkoitusperä.

Kaikki nämä ns. vihkimykset, joita seuraavat juhlallisuudet näkymättömässä maailmassa, ovat kokemuksia, jotka voivat viedä harhaan. Mutta kun ihminen kulkee Kristuksen tiellä, hän ei sillä tavoin ota mitään vihkimyksiä, ei tahdo minkäänlaisten veljeskuntien yhteyteen, ei pyri saavuttamaan vihkimyksiä millään tavoin, vaan hän tahtoo ainoastaan Jumalan Poikaa, tahtoo ainoastaan Jumalaa, aivan itsetietoisesti sitä Kristusta, jonka hän näkee. Hän kyllä saavuttaa samat asiat ja ottaa yhdeksän vihkimystä, joita sanotaan monilla nimillä. Oikeastaan vihkimys-sana ei ole paikallaan sentähden, että hän ei ota osaa mihinkään juhlamenoon eikä tee mitään lupauksia veljeskunnalle; hän saavuttaa ainoastaan niitä tietoja ja kykyjä ja tajunnan laajentumisia, jotka kuuluvat asiaan. Sentähden hän Kristuksen tiellä voi erittäin nopeasti suorittaa niitä kaikkia, koska hän ei ole riippuvainen toisista ihmisistä. Hänen mestarinsa on tuolla ylhäällä; ja ainoa vihkimys, minkä hän hyväksyy, on se, että hän pääsee Kristuksen veljeskuntaan. Hänelle, Kristuksen tiellä kulkijalle, myös näytetään ja opetetaan, ja hän saa kuulla toisistakin vihkimyksistä, siitä, että on toisia vihkimyksiä ensimmäisen suuren vihkimyksen jälkeen. Mutta hän ei osaa ensin spekuloida niistä, eivätkä toiset ihmiset osaa niistä opettaa sentähden, että ne ovat niin mahdottoman toisenlaisia. Kristuksen tiellä kulkijalle selviää se, että me tulemme vihityiksi Kristuksen veljeskuntaan silloin, kun olemme saavuttaneet kaiken sen kehityksen, täydellisyyden, mikä on saavutettavissa tällä maapallolla. Tällä maapallolla me ihmiset olemme saavuttaneet minuuden; täällä se saattoi ruumistua tähän ruumiiseen. Tällä maapallolla me olemme ensimmäistä kertaa ihmisinä. Sentähden se, mikä meille on annettu tehtäväksi, on tämän minuuden kehittäminen; se on meidän minuutemme, jonka pitää saavuttaa kaikki mahdollinen tieto, mikä tällaisissa oloissa on mahdollista saavuttaa. Meidän minuutemme pitää siis oppia tuntemaan itseään, mikä merkitsee, että meidän täytyy tulla aivan itsenäiseksi olennoiksi. Sillä muistakaamme: meidän emme kykenisi rakastamaan, elleimme olisi itsenäisiä. Meidän rakkautemme, kun emme ole itsenäisiä, on aina riippuvainen jostakin; me olemme kiinni toisissamme näkymättömin langoin. Meissä on hyvin paljon joukkosielua, ja niin kauan me emme osaa rakastaa toisia. Rakkaus tulee itsestään niitä kohtaan, joiden kanssa meillä on näkymättömiä verisiteitä, mutta meidän täytyy veressämme täydellisesti vapautua, niinkuin esimerkiksi Kristus sanoo: „Jos te rakastatte äitiä tai isää, miestä tai vaimoa tai lapsia enemmän kuin minua, niin te ette kelpaa minulle.” — Tämähän tuntuu niin kauhean kovalta ja merkilliseltä; kuinka Jeesus on sanonut jotakin niin julmaa? Meidän ei pidä sitä ottaa siltä kannalta, vaan näin: jos teille mikään veren aiheuttamassa siteessä vielä vaikuttaa, niin te ette elä Kristuksessa; teidän pitää vapautua kokonaan. — Mehän tiedämme, että me ihmiset nykyään yhä enemmän vapaudumme verisiteistä. Ennen ihmiset eivät voineet mennä naimisiin muuta kuin saman kansan tai heimon ihmisten kanssa. Nyt olemme enemmän vapautuneet ja ymmärrämme hyvin, että vähitellen ihminen vapautuu niin kokonaan, että hän ei näe mitään eroa ihmisten välillä. Hän tulee niin itsenäiseksi, että mikään hänessä itsessään ei estä häntä rakastamasta. Se on Kristuksen mysteeri. Se on juuri sitä itsenäisyyttä, mitä me voimme juuri tällä maapallolla oppia. Jokainen mestari on sellaisen itsenäisyyden saavuttanut.

Me voimme siis tulla mestariolennoiksi tällä maapallolla ja saavuttaa tämän itsenäisyyden, joka tekee meistä kristusolentoja. Silloin, kun Kristus on ihmisessä elävä, kun ihminen kulkee tätä Kristuksen tietä, silloin hän ei aseta itseään alttiiksi sellaisille vaaroille, että hänet voitaisiin houkutella jonkinlaisiin veljeskuntiin; hän ei tahdo mitään muuta veljeskuntaa, kuin mikä on Kristuksessa ja joka käsittää kaikki ihmiset. Silloin hän pyrkii kaikkien ihmisten veljeksi. Jos hän tekee muita liittoja tässä näkyvässä maailmassa, se on hänen asiansa. Mutta minä puhunkin veljeskunnista, jotka toimivat näkymättömässä maailmassa ja jotka koettavat houkutella niitä ihmisiä, jotka toisella tai toisella tiellä kulkevat.

## IV

### MYSTINEN KRISTUS

Mystinen Kristus erotetaan historiallisesta Kristuksesta sentähden, että, niinkuin meille kouluissamme jo opetetaan, historiallinen Kristus eli tässä maailmassa ja kuoli meidän puolestamme, mutta mystinen Kristus elää meissä. Teosofeina ja ruusuristiläisinä me ennen kaikkea ajattelemme juuri tätä mystistä Kristusta. Me olemme sillä kannalla, että jos historiallinen Kristus, vapahtaja olisi kuollut vaikka kuinka monta kertaa ihmisten puolesta, eikä mystinen Kristus syntyisi meidän omassa sielussamme, niin me emme pelastuisi. Meidän pelastuksemme ihmisinä on siinä, että Kristus syntyy meissä. Sen tähden tämä meidän nykyinen esityksemme mystisestä Kristuksesta liittyy elimellisesti edellä olleeseen. Sillä jos puhumme mystisestä Kristuksesta, emme saata puhua siitä muuten kuin syventymällä siihen, millä tavoin valmistumme tuohon mystisen Kristuksen syntymiseen itsessämme ja millä tavoin mystinen Kristus sitten elää ja kehittyä meissä. Tämä on siis aiheemme. Ja silloin tämä asia on sama kuin se henkistä kehitystä kuvaava vihkimyksen tie, josta edellä on ollut puhetta. Viimeksi puhuessani vihkimyksen tiestä olin epäilemättä verraten vaikeatajuinen ja ehkä hiukan ylimalkainen. Esitykseni saattoi jäädä vaillinaiseksi. Sentähden tahtoisin tänään täydentää tuota esitystä vihkimyksen tiestä, kuvata sitä vähän tarkemmin. Tietenkään kuvaukseni ei voi olla asian luonteesta riippuen muuta kuin vertauskuvallinen. Itse asiassa minun suorastaan täytyy vertauskuvallisesti esittää tämä asia, eikä kertomalla, sillä jos koettaisin sitä kuvata aivan kuivasti vain jonkinlaisin filosofisin, tieteellisin termein, ei se kuvaus kävisi niinkään todenmukaiseksi ja ymmärrettäväksi, kuin se voi käydä, kun sitä kuvataan vertauskuvallisesti. Mutta ennenkuin ryhdyn vertauskuvallisesti kuvaamaan tätä kristuselämää ihmisessä, niin sanoakseni aivan teknillisesti, todenmukaisesti, niin tekee mieleni korostaa, mitä viime kerralla erikoisesti tahdoin esittää. Se on sangen tärkeä asia. Siitä asiasta, jota sekä viime että edellisenä sunnuntaina koetin korostaa, sanoisin nyt seuraavasti:

Me ihmiset, kun me ensin tulemme teosofeiksi — minä ajattelen nyt itseäni nuorena — me käsitämme silloin, että tässä fyysisessä maailmassa on tietenkin monenlaisia seuroja ja veljeskuntia, mutta kun meillä on teosofinen liike ja Teosofinen Seura, niinkuin ajattelin, niin silloin me olemme turvassa, sillä tämä teosofinen liike, Madame Blavatskyn suuri työ, on antanut meille jonkinlaisen totuuden mittapuun, sellaisen koetinkiven, jolla voimme arvostella kaikkia toisia seuroja, liikkeitä ja pyrkimyksiä ja tietää missä ne ovat väärässä ja missä oikeassa. Me olemme hengessämme niin sulautuneet siihen sisäiseen, ihmeelliseen näkemykseen, että me tunnemme seisovamme täysin vakavalla pohjalla. Mutta sitten ajattelin myös nuorena, ja jokainen teosofi ajattelee näin: „On olemassa näkymätön maailma. Ja jos tässä näkymättömässä maailmassa omin päin pyrimme jollakin tavoin edistymään, jos me pyrimme tietoon, voittoon ja kykyihin, niin me joudumme harhaan. Mutta jos me emme tahdo omin päin etsiä tietoja ja kykyjä, vaan turvaudumme Salaiseen Veljeskuntaan, jonka lähettäjä Madame Blavatsky oli, niin silloin on kaikki hyvin. Sillä näkymättömässä maailmassa ei ole muuta tietoa ja todellisia kykyjä kuin ne, jotka ovat yhteydessä Salaisen Veljeskunnan kanssa. Kun me pyrimme sitä tietä pitkin, jonka Salainen Veljeskunta on meille ilmoittanut, niin me emme voi joutua harhaan. Ihminen ei silloin voi joutua muuhun kuin Salaiseen Veljeskuntaan. Näkymättömässä maailmassa ei ole muita veljeskuntia kuin tämä Salainen Veljeskunta. Näkymätön maailma on sellainen, ettei siinä voi olla muita veljeskuntia, joilla on tietoa ja kykyä.” — Näin sitä ajattelee nuorena ja luulee, että kaikki on hyvin ja ihminen hyvässä turvassa, kun joutuu siihen näkymättömään maailmaan, kunhan vain on tuon Salaisen Veljeskunnan turvissa — ja mitenkä muuten voisi siihen joutuakaan. Se olisi vain jonkinlaista haparoimista, jos ihminen koettaisi kehittää itsessään pientä selvänäköä, ja koettaa mennä ulos astraaliruumiissaan. Se on kaikki turhaa. Todellisuudessa hän ei voi saada niitä kykyjä, jos ei se tapahdu Salaisen Veljeskunnan turvissa. Niin minä ainakin ajattelin nuorena teosofina; ajattelin, että maailma on hyvässä turvassa, kun Salainen Veljeskunta oli takanamme. — Mutta kuta

enemmän ihminen saa kokea elämää ja kuolemaa, sitä enemmän hän huomaa, kuinka asiat ovatkin toisin. Ei ole lainkaan niin turvallista. Ei ole lainkaan niin, että voimme vain laskea pään tyynylle ja nukahtaa. Näkymätön maailma on paljon rikkaampi, paljon vaarallisempi kuin tämä näkyvä maailma. Asia ei ole suinkaan niin, että on olemassa ainoastaan Salainen Veljeskunta, vaan näkymättömässä maailmassa on olemassa paljon erilaisia veljeskuntia. Puhutaan eri tasoista, ja näillä tasoilla on erilaisia veljeskuntia. On sellaisia salaisia, näkymättömiä veljeskuntia, jotka vaikuttavat oikeastaan vain näkymättömässä maailmassa, tuossa henkimaailmassa; ja siellä henkimaailmassa on yhtä vaikeata tietää, mikä on totta kuin konsanaan tässä näkyvässä maailmassa. Jos emme saa turvallista tukipistettä ja pohjaa jalkojemme alle tässä näkyvässä maailmassa, niin silloin olemme kuin aavalla merellä. Vielä enemmän olemme turvattomat näkymättömässä maailmassa. Olemme uusien veljeskuntien ja seurojen edessä. Kun Salaista Veljeskuntaa tahdomme tarkemmin määritellä, nimitämme sitä Valkoiseksi Veljeskunnaksi. Madame Blavatsky sanoi selvästi, että on olemassa myös toisenlaisia veljiä tuossa näkymättömässä maailmassa: sekä mustia että valkoisia. He ovat kyllä hyvin itsetietoisia siinä maailmassa ja koettavat vaikuttaa tähän meidänkin maailmaamme. On senlaatuista veljeskuntia, jotka mielellään ottavat riveihinsä niitä salatieteilijöitä, niitä vähän enemmän kehittyneitä ihmisiä, jotka ovat tulleet tietoisiksi henkimaailmassa. Henkimaailmassa ei ole niinkään turvallista, vaan päinvastoin hyvin turvatonta. Tämä on se asia, jota tahdoin korostaa viime- ja edellisellä kerralla. Tämä salaisten veljeskuntien monilukuisuus tekee sitten henkisen kehityksen sangen vaiherikkaaksi ja monimutkaiseksi. Jos ihminen siis tahtoo välttää näitä kaikenlaisia veljeskuntia ja tahtoo tulla nimitetyksi Kristuksen veljeksi, hänen täytyy kulkea sangen suoraa tietä sen veljeskunnan luo, jota sanotaan Valkoiseksi Veljeskunnaksi ja Kristuksen Valkoiseksi Veljeskunnaksi. Meidän täytyy salatieteilijöinä ja mystikkoina kulkea sangen suoraa polkua tuon Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan luo, jos tahdomme välttää uhkaavat vaarat.

Mystinen Kristus ei ole sellainen asia, jonka ihminen voi selvästi kuvata itselleen. Teosofeina, salatieteilijöinä ja mystikkoina voimme sangen pian luulla, että olemme saaneet mystisen Kristuksen, että olemme mystisen Kristuksen yhteydessä. Se voi olla totta, mutta se voi olla myöskin erehdys. Uskovaisille ihmisille on hyvin kuvaavaa se, että he ovat mielestään jossakin turvapaikassa hengessään ja sielussaan. Uskovainen ihminen on luonut uskon, jolla hän ympäröi oman tajuntansa. Hän elää tuossa uskon linnassa, kuvittelemassaan Jumalan tuntemuksessa: „Nyt saan elää rauhassa, Jumala suojelee uskoani kaikilta vierailta vaikutuksilta.” Me huomaamme kaikkien uskovaisten ihmisten huomattavaksi tunnusmerkiksi sen, että he aina vähän pelkäävät; he sanovat, että se on Jumalan pelkoa. Heistä tuntuu, että heidän uskoaan ei saa mitenkään häiritä: sitä täytyy suojella kaikelta pahalta; he eivät saa mennä mihin tahansa maailmassa. Jotkut ovat niinkin arkoja, etteivät voi katsella kauniita tauluja eivätkä mennä teatteriin. Se olisi heistä liian vaarallista; heidän täytyy suojella omaa uskoaan. Tämä ei ole vain historiallinen ilmiö, vaan se on asia, joka voi tapahtua vielä tänäkin päivänä jonkin lahkoon tai uskonnon piirissä. Vaikka uskovaiset eivät kenties mene nykyaikana niin pitkälle, niin he ovat kuitenkin arkoja ja pelkäävät, että tahraavat itsensä. Kun todellinen järkevä ja ajatteleva ihminen, joka ei ole uskovainen, mutta muuten kunnan ihminen, katselee uskovaista, niin tuon uskovaisten arkuus ja pelkuruus ei herätä hänessä mitään ihastusta: „Voi minua, jos joutuisin tuollaiseen sielutilaan! Minä en ainakaan tahtoisi järjestää noin sieluani ja istua kuin tornissa, niin etten voi mitään tehdä enkä mennä ihmisten maailmaan.” – Tällainen järkeily ei ole turhanpäiväinen. Me voimme hyvin ottaa huomioon tällaisen arvostelun. Jokainen ihminen, joka ei ole uskovainen, näkee mitä tuollaisessa uskovaisessa on puutteellista. Sentähden täytyy erikoisesti pitää mielessään, että jos meidän uskossamme, oli se sitten teosofinen tai mikä muu tahansa, on sellainen ajatus, että me olemme Kristuksen yhteydessä, että mystinen Kristus on meissä, jos tämä usko tekee meidät jollakin tavoin saamattomiksi, epäveljellisiksi, tai tekee meidät mielestämme paremmiksi kuin nuo toiset veljet tuolla, niin se usko ei ole mystisestä Kristuksesta; ja silloin tuo yhteys Kristuksen kanssa ei ole lainkaan todellista; se on mielikuvitusta. Mikä on näet ainoa ja ensimmäinen ehto, jos me tahdomme tulla mystisen Kristuksen yhteyteen? Ensimmäinen ehto on, että etsimme Kristusta, etsimme Jumalaa, etsimme totuutta. Meidän täytyy ensin tulla totuudenetsijöiksi; totuuden etsiminen on meidän ensimmäinen velvollisuutemme. Siihen tahtoisimme herättää kaikki ihmiset. Totuudenetsijää on ennen maailmassa nimitetty toisella tavoin, ja ne, jotka tuntevat tuota Vanhan Liiton tietä teoreettisesti, voivat seurata esitystäni ilman, että mihinkään viittaa.

Totuudenetsijää on aina ennen nimitetty *kodittomaksi vaeltajaksi*. Me emme ole totuudenetsijöitä, elleimme sielussamme ole kodittomia vaeltajia, sillä tämä koditon vaeltaja on ihminen, joka ennen kaikkea on vapaa. Hän ei voi olla sidottu millään tavoin. Hän ei voi olla rikkauden sitoma, hän ei voi olla köyhyyden sitoma, yhteiskunnallisen aseman sitoma, ei voi olla rakkauden ja persoonallisten suhteiden sitoma, hän ei voi olla sukupuolensa sitoma, yhteiskunnallisen aseman sitoma, ei voi olla minkään ajatuksen, filosofian, maailmankatsomuksen sitoma; hänen pitää olla koditon vaeltaja, joka tutkii kaikkea; hänen pitää tutkia kaikkia uskontoja ja niin monia elämänymmärryksiä, kuin hänelle suinkin on mahdollista. Hänen pitää sielunsa syvimässä olla totuudenetsijä. Hänen järkensä on oltava täysin vapaa. Mikään kahle ei saa häntä sitoa. Materialismin kahle on ensimmäinen, joka on irroitettava. — Kaikki, mikä voisi sitoa hänen järkeään ja ajatustaan, on hyljättävä. Hän ei saa olla uskonsa sitoma. Jos hänellä on kuinka rakkaita mielipiteitä, ennakkoluuloja, kuinka rakkaita helmasyntejä tahansa, hänen täytyy levittää ne eteensä, löytää niiden avain, niiden synnyt syvät, jotta hän ei olisi minkään sitoma. — Hänen tulee olla köyhä. Sillä ketuilla on luolansa, mutta ihmisen pojalla ei ole paikkaa, mihin päänsä kallistaa. Sellaisessa mielentilassa täytyy totuudenetsijän elää. Koko olemassaolo on oleva hänelle vakava, täynnä merkitystä. Jos ihmisellä on kiintopiste, jos hänellä on elämässään sellainen kohta, joka häntä viehättää jossakin suhteessa, niin silloin hän tietää, että hän on kahlehdittu johonkin. Hän ei ole koditon vaeltaja, hän ei ole rauhaton ihminen, jossa kuitenkin on suuri rauha, sillä syvimässään hän kuitenkin tietää, että totuus on olemassa. Kuinka hän muuten kaikkea tutkisi, jollei hän olisi varma sydämessään, että totuus on myös löydettävissä. Sellainen on totuudenetsijä ja koditon vaeltaja. Juuri tällaisen pitäisi ihmisen, teosofin, jokaisen mystikon ja ruusuristiläisen olla. Silloin hän on todella koditon vaeltaja, ja silloin jotakin voi tapahtua.

Tahtoisin nyt kuvata mystistä Kristusta vertauskuvallisesti, tuota elämää, jota ihminen viettää hengessään samalla kuin hän elää täällä maan päällä. Hän ei elä sitä elämää nukkuessaan, ei toisessa tilassa ollen ruumiinsa ulkopuolella näkymättömässä maailmassa, vaan niin, että hän on päivätajunnassaan ja että näkymättömät maailmat tulevat hänen luokseen.

Kun ihminen etsii totuutta kodittomana vaeltajana, niin silloin hänelle kerran tulee ihmeellinen näkemys, joka tietenkin on yliaistista laatua, niin että toinen, joka sattumalta olisi hänen vieressään, ei sitä näkisi. Koditon vaeltaja on selvässä päivätajunnassa; hän on keskellä elämää ja kenties toisten ihmisten kanssa, mutta hän näkee Betlehemin tähden, joka loistaa taivaalla. Se on suuri, loistava ja ihmeellinen tähti. Se ei näy tällä ulkonaisella taivaalla. Se on jossakin hänen henkensä taivaalla. Hän kyllä tajuaa, niinkuin se olisi hänen ulkopuolellaan, sillä ei hän sitä näe päässään; hän kyllä näkee sen olevan jossakin ylhäällä taivaalla. Ja kun hän näkee tuon tähden, niin hän tietää, että nyt hän on jotakin saavuttanut; nyt hän on saavuttanut ihmeellisen ja merkillisen tiedon; pysähdy hengessäsi tähän ja rakenna nyt tähän rauhan maja. Nyt hänen ei enää tarvitse harhailla. Hän on nähnyt tähden, joka osoittaa hänelle, missä on koti, missä on rauhan paikka; ja sinne hän rakentaa majansa. Hän rakentaa siis majan itselleen näkymättömässä maailmassa, oman henkensä taivasmaailmassa, siellä tasangolla. Se tasanko on ulkopuolella Betlehemiä. Sille tasangolle, sille tasolle, ja jos vielä tarkemmin sanoisi, sille alemman taivasmaailman älytasolle hän rakentaa majan itselleen. Tuossa majassa hän asuu; siinä hän viihtyy, siinä on rauha ja siunaus; sieltä rauha ja siunaus leviää maailmaan hänen kauttaan. — Hän tulee ulos majastaan. Hän kulkee tuolla tasangolla, ja siellä on toisiakin, jotka ovat rakentaneet itselleen majoja, ja he ovat kuin paimenia. He kuuntelevat usein enkelien laulua ja soittoa. — Kun hän on aikansa asunut tuossa rauhan majassa ja kuunnellut tätä ylimaallista soittoa ja laulua, niin tulee hetki, jolloin Betlehemin tähti loistaa ja sädehtii niin kirkkaasti, että hän tietää, niinkuin toisetkin paimenet tasangolla tietävät, että nyt on lapsi syntynyt Betlehemissä; nyt on Kristus-lapsi syntynyt, ja me voimme iloita. Enkelikuorot laulavat, laskeutuvat alas, loistavat läsnäolollaan ja täyttävät ilman hartaudella. Ja koditon vaeltaja, joka on rakentanut itselleen rauhan majan, tietää, että Kristuksen pitäisi olla seimessä syntynyt. Hän lähtee tuota lasta etsimään. Silloin kuulee hän jotakin, joka yhä lähestyy. Tulevat tietäjät itäiseltä maalta, tulee kolme ihmeellistä kuningasta, tietäjää, hallitsijaa, ja koditon vaeltaja seuraa heidän jälkiään. Hän tietää hengessään, että nuo kuninkaalliset, suurenmoiset itämaan tietäjät, jotka ovat hallitsijoita, edustavat kolmea eri olemuspuolta hänen omassa hengessään. Hänen inhimillinen psyykkeensä on tietoa, tuntoa, tahtoa, eli teosofisia termejä käyttäen manas, buddhi ja aatmaa. Se on hänen

henkinen olemuspuolensa. Ja nämä hänen henkensä olemuspuolet samalla edustavat kuin kolmea eri tasoa: ensiksi korkeampaa älytasoa, tietoa, manasta, toiseksi veljesrakkauden tasoa, buddhia, tunnetta ja kolmanneksi yhteyden jumalaista tasoa, hengen tasoa, aatmaan tasoa, tahtoa. Nuo itämaan tietäjät ovat kuin pukeutuneet näiden tasojen verhoihin ja he edustavat kukin kuin yhtä tällaista hengen tajunnan puolta. Nuo tietäjät kulkevat edellä, ja koditon vaeltaja, joka on rakentanut itselleen rauhan majan, seuraa toisten mukana jäljessä. Sitten he tulevat Betlehemiin johonkin talliin, ja siellä on Kristus-lapsi, siellä on Maria, siellä on Joosef, ja itämaan tietäjät lankeavat polvilleen; ja koditon vaeltaja, joka on rakentanut rauhan majan, seisoo kynnyksellä ja katselee lasta, jota idän kuninkaat palvovat. Mutta kaikesta ihmeellisintä on se, että hän sanoo, tai hänen sisimmässään sanoo ääni: — „Minä olen se.” — Mutta hän ei pelästy; hän ei saa pelästyä. Ja hän elää hengessään tätä Kristuksen elämää: Kristus syntyy, Kristus kasvaa, Kristus elää ja toimii, Kristus kärsii, Kristus kulkee Getsemanesta Golgatalle hänen hengessään. Kaikkea tuota koditon vaeltaja, joka on rakentanut itselleen rauhan majan ja joka sanoo, minä olen se, kaikkea tuota hän katselee. Ja kun hän katselee ympärilleen ja näkee fyysisen maailman, näkee itsensä fyysisenä olentona, niin hän tietää, että kaikki tuo tapahtuu hänen hengessään ja tajunnassaan. Ja mikä on kaikista ihmeellisintä, kaikista syvintä ja kaikista peloittavinta, on se, että hän tuntee itsensä olevan tuossa. Hän ei ainoastaan sano: „Minä olen se”, — hän voi nöyrtyen tuntea, että se todella on hän. Hän itse voi olla ristillä, ja hänet otetaan alas ja lasketaan hautaan, ja se on hän itse, — „se olen minä”. Hän katselee ympärilleen: tuossa on fyysinen maailma, täällä ovat ihmiset, — mutta hän elää itse mystisessä Kristuksessa, ja mystinen Kristus elää hänessä. Eikä se ole harhaa, ei mielikuvitusta. Hän ei voi itse niitä näkyjä tuoda esille, nuo asiat tapahtuvat sentähden, että niin tulee ja täytyy tapahtua. — Ja kun hän on tämän kaiken sanonut ja tätä kaikkea katsellut, tapahtuu kuin mullistus hänen maailmassaan. On kuin tämä kaikki olisi ollut ihmeellistä hengen elämää, ja nyt tulee mullistus — nyt tulee kuolema, — sillä hän tietää, että nyt hänen pitää sanoa: — „Minä en ole tuota kaikkea; minä olen sen ulkopuolella, sillä minä en saa olla olemassa.” — Hän tietää, että nyt hän kulkee kohti kuolemaa. Mutta se kuolema ei ole sitä, että me kuolemme synkkyytteen, että me kuolemme onnettomuudessa tai että meidät ripustetaan johonkin puuhun; se on vain harhakuolema, se on vain tämän fyysisen ruumiin kuolema. Se kuolema, joka totuudenetsijää odottaa, sitä koditonta vaeltajaa, joka on rakentanut itselleen rauhan majan ja sanoo: „Minä olen se”, — ei ole fyysinen kuolema. Mitä fyysisestä kuolemasta, joka häntä kohtaa! Se kuolema, minkä hän nyt tietää tulevan, on siinä, että hän tulee hävittämään koko maailmansa askel askelelta, aste asteelta ja jäsen jäseneltä. Hänen täytyy kuolla pois itsestään. Hänen, joka eli hengessään jumalaista elämää, joka hengessään oli kuin enkeli, jumalainen henkiolento, vapahtaja, täytyy kaikesta kuolla, sillä häntä ei saa olla olemassa. Hänen täytyy osata sanoa: — „Minä en ole se; minä olen minän yläpuolella; minä olen sitä, mitä olen, ja olen minuuden yläpuolella.” Ja kun totuudenetsijä on tullut tähän, silloin hän kuolee ja astuu alas tuonelaan. Ja nyt kun hän astuu alas tuonelaan, hänen elämässään alkaa aivan uusi aika, kerrassaan uusi vaihe, sillä nyt hän tietää, että hänen tehtävänsä on saarnata hengille tuonelassa. Mutta se tuonela ei ole ainoastaan tuo tila, missä vainajat oleskelevat kuoleman jälkeen, vaan se tuonela on myös tämä ihmismaailma, jossa sielut, minuudella varustetut olennot kuolevat, syntyvät jälleen ja jälleen kuolevat. Sekä tämä näkyvä fyysinen maailma että taivas ja tuonela on kaikki sitä tuonelaa, johon hän, joka on kantanut mystistä Kristusta sisässään, kuolee, johon hän nyt astuu ja jossa hänen tulee auttaa vapauteen kaikkia niitä, jotka ovat vankeina. Tuo tuonelassa olo kestää kauan, sillä silloin ihminen, joka on eikä ole, on läsnä ihmisten maailmassa; hän on sitä, mitä hän on; hän ei ole sitä, miltä hän näyttää.

Ja kun hän on kauan aikaa työtä tehnyt tässä ulkonaisessa fyysisessä maailmassa, sisäisessä maailmassa, taivasmaailmassa ja koko kolminaismaailmassa, elänyt yhä uudelleen kaikkea sitä, mitä on elänyt sielussaan ja hengessään, niin tulee varmasti hetki, jota sanotaan ylösnousemukseksi. Ja silloin kun hän, koditon vaeltaja, joka on rakentanut itselleen rauhan majan, nousee ylös kuolleista ja sanoo: „Minä olen se; ja minä en ole se, sillä minä olen yläpuolella sitä, mitä olen”, silloin tapahtuu suuri vihkimys, sillä silloin hänet otetaan vastaan Kristuksen Valkoiseen Veljeskuntaan. Ylösnousseena hänet tunnustetaan Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan jäseneksi ja veljeksi, ja ne, joita nimitämme mestareiksi, ottavat hänet vastaan. Ennen sitä emme käytä vihkimys-sanaa. Sillä tällä tiellä totuudenetsijä kulkee suoraan Kristuksen luo, Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan luo, eikä tyydy minkäänlaisiin vihkimyksiin muihin veljeskuntiin toisilla tasoilla. Ja



sentähden me sanomme, että suuri vihkimys on se, jolloin totuudenetsijä on noussut ylös. — Vasta sen jälkeen alkaa se suurten vihkimysten tie, jolla ihminen ei ainoastaan saavuta tietoa, valtaa ja herruutta tämän maapallon yli, vaan jolloin hän sitten vihkimysten tiellä kulkien valloittaa itselleen vielä toisia maita ja toisia taivaita. Ne ovat tietenkin meille aivan liian suuria ja korkeita mysteereitä. Ja me voimme sanoa ja tietää, jos luemme esimerkiksi itämaisia kirjoja erilaisista teistä ja erilaisista vihkimyksistä tai teosofisia kirjoja, jotka puhuvat erilaisista vihkimyksistä, että ne kaikki koskevat tämän maapallon elämää. Ne koskevat niitä asioita, joita ihminen oppii tuntemaan kulkiessaan mystisen Kristuksen tiellä. Hän ei nykyään opi niitä asioita tuntemaan sillä tavoin, että hänet otetaan eri veljeskuntiin ja vihitään eri asteisiin, vaan sillä tavoin, että hän on saavuttanut tiedon ja vallan avaimet noin niinkuin tiellä kulkiessaan; hän pikemminkin kulkee itse kuin tiellä ja anastaa itselleen nuo salaisuudet, aivan niinkuin Jeesuskin on sanonut: „Taivasten valtakunta otetaan väkiryssä.” Hän kulkee suoraan sitä Jumalan valtakuntaa kohti, jossa Kristus ja kaikki valkoiset veljet ovat. Tämä kaikki on ylösnousemuksen takana.

En tiedä, kuinka selvästi olen osannut kuvata näitä asioita. Ne ovatkin asioita, joita täytyy ensin miettiä ja sitten vähitellen itse kokea.

## IHMISEN MENNEISYYS

Oikeastaan tämä aihe vihkimyksestä ja vihkimyksen tiestä on niin syvällinen, niin ihmeellinen, niin merkillisesti tulevaisuutta paljastava, että meidän on melkein mahdotonta ymmärtää ja sulattaa noita asioita, jos emme luo itsellemme mahdollisimman selvää käsitystä ihmiskunnan kehityksestä yleensä ja varsinkin siitä, millä tavoin ns. vihkimyksen tie on ollut avoinna ihmisille ennen. Sillä meidän nimenomaan mainitsimme, että kristinuskon on siinä suhteessa oikeassa, kun se puhuu Vanhasta ja Uudesta Liitosta eli testamentista. Ns. Uusi Liitto on se vihkimyksen tie, joka nyt on avattu uutena mahdollisuutena ihmisille, mutta Vanha Liitto on se tie, mikä on ollut avoinna ihmiskunnalle tähän saakka ja yhä vielä on, sillä ne kulkevat yhä limittäin; vanha jatkuu, vaikka uusi on alkanut.

Tämä tuntuu vaikeatajuiselta, ellemme ole selvillä ihmiskunnan psykologisista edellytyksistä, sillä ihmisestä itsestään riippuu, minkälainen tie hänellä on edessään. Sentähden meidän täytyy katsella, minkälaisia ihmiset ovat olleet suurina historiallisina aikakausina, ja minkälainen niinä aikoina on ollut heidän sisäinen esoteerinen kasvatuksensa, heidän salainen, okkultinen koulunsa, minkälaisia ovat olleet heidän vihkiänsä ja opettajansa, minkälaista tietä pitkin heidän on täytynyt kulkea. Meidän tulisi jonkin verran syventyä historiallisten aikakausien mysteerikoulujen salaisuuksiin. En luonnollisestikaan voi mennä mihinkään sellaiseen yksityiskohtaan, mistä ei saa puhua; minun esitykseni on siten yksipuolinen ja pintapuolinen, mutta kuitenkin siksi ytimeenkäypä, että me ymmärrämme ja näemme, kuinka nämä suuret opetukset ovat aikojen kuluessa muuttuneet.

Ennen kuin me saatamme mitään puhua kaikkien aikojen esoterismista ja okkultisesta kehityksen henkisestä tiestä, meidän täytyy luoda summittainen silmäys oman ihmiskuntamme kehitykseen. Ja silloin emme tietenkään saata tyytyä niihin tiedonantoihin, mitä meidän vasta muutamia vuosisatoja vanha luonnontieteemme ja antropologia, sen rinnakkaistiede, voivat antaa. Ne eivät tiedä ihmiskunnan salaisesta kehityksestä ja sen esihistoriallisista vaiheista mitään. Tieteen eri haarat voivat tehdä erilaisia johtopäätöksiä ihmisten suhteen, mutta niiltä emme voi saada tietoa esihistoriallisesta ajasta. Kuitenkin ulkonainen tiede lähenee okkultista tietoa. Mutta kun tällaisia asioita tahdomme tutkia, meidän on turvauduttava Salaisen Veljeskunnan opetuksiin ja perintätietoihin. Madame Blavatsky teki meille niistä vähän selvää; hän ilmoitti mestarinsa käskystä ihmiskunnasta ja sen historiasta niin paljon, kuin on luvallista ilmoittaa. Salaisessa Opissa olemme saaneet lahjan, josta emme osaa olla kyllin kiitolliset. Salainen Oppi on sangen vaikeatajuinen siitä syystä, että se sisältää rivien välissä tavattoman paljon. Sentähden täytyy sitä lukea hyvin suurella totuudenjanolla, täytyy olla avoin sekä järkensä että sydämensä puolesta, olla vastaanottava sisäisille näyille. Salainen Oppi on oppaana sille, joka tahtoo lukea akaashaa, luonnonmuistia. Olen ollut huomaavinani, että sellaiset salatieteilijät, jotka lukevat luonnonmuistista, akaashasta, vanhoista asioista, ihmiskunnan historiasta tällä ja muilla palloilla, joutuvat helposti monenlaisiin väärin käsityksiin ja silloin myös keskenään ristiriitoihin. Ja olen ollut huomaavinani, että salatieteilijät, jotka ovat näin luottaneet omiin kykyihinsä lukea akaashaa, ovat unohtaneet tuon merkillisen seikan, että mestarit lähettivät Madame Blavatskyn ja antoivat hänen kirjoittaa Salaisen Opin juuri sitä varten, että kun meissä herää selvänäkö ja alamme lukea akaashaa, meillä olisi totuuden mittapuu. Salainen Oppi ei ole mikään romaani eikä sellainen tieteellinen kirja, jonka voisi antaa kenen tiedemiehen käteen hyvänsä. Tiedemiehet päinvastoin voivat sanoa, ettei se ole minkään arvoinen, että se on vain pelkkää roskaa. Jos toiselta puolen annamme sen tavallisen teosofin käteen, hän lukee sitä vähän ja hikoilee, mutta tunnustaa, ettei hän ymmärrä siitä mitään; hän lukee sivun ja toisen, mutta ei saa yhteyttä asioihin: siinä puhutaan esim. Aadamista, ja sitten yht'äkkiä aivan toisista asioista. Moni teosofi on sanonut minulle, että se on mahdoton kirja. Ja kuitenkin, jos

tavallinen teosofi ei väsy, niin hän ehkä kymmenennellä kerralla alkaa saada vähän selvää, mistä siinä puhutaan.

Mutta Salaisen Opin arvo onkin ennen kaikkea toisessa puolella. Tosi teosofit, totuudenetsijät, joita varten se on kirjoitettu, ovat niitä, joissa uudet kyvyt alkavat herätä, jotka itse alkavat nähdä. Mutta he ovat hyvin lähellä sitä luulottelua, että he itse voivat ottaa selvää mistä asiasta tahansa; he ajattelevat, ettei mikään voi olla ihmisen silmän tiellä: kun istun katselemaan, millaista oli siellä kuumanvantarassa, vedän vain silmiäni eteen kuvan sieltä. Mutta sittenkin pitää paikkansa se, että jollei hän käytä Salaista Oppia totuuden mittapuuna, kriteriumina, josta hän aina katsoo, mitä Madame Blavatsky sanoo siitä ja miten se suhtautuu kaikkeen muuhun, niin epäilemättä hän joutuu harhateille.

Kuten kaikki muistanette, esitetään Salaisessa Opissa, että ihmiskunta tällä pallolla elää nyt viidennessä juurirodussa. On siis eletty neljässä ns. juurirodussa ennen tätä, ja jokaisessa juurirodussa – ainakin näissä myöhemmissä – voidaan erottaa erilaisia alarotuja, joita Madame Blavatsky sanoo olevan seitsemän, ja ne jakautuvat kansoihin, heimoihin ja perheisiin; ihmiskunta on siten kuin suuri puu, yksi runko, josta haarautuu monia oksia ja lehtiä. Tätä viidettä juurirotua nimitetään arjalaiseksi eli indoeurooppalaiseksi roduksi; arjalainen on tavallinen nimi. Se on nykyinen eurooppalais-amerikkalainen rotu, siis yleensä länsimaalainen rotu. Neljäs oli tuo atlantilainen rotu, joka asui Atlantiksen mannermaalla, mutta oli tietenkin levinnyt muihinkin maanosiin, sillä ei maapallo ole muodostunut sillä tavoin, että kun jokin manner vajoaa meren syvyyteen, toinen samalla nousee. Samalla kertaan kuin Atlantis oli olemassa toisiakin mantereita. Ja Atlantiksesta on vielä yhtä ja toista jäljellä. Ennen Atlantista oli Lemuria, josta sanotaan, että se on vajonnut Tyynen valtameren syvyyteen. Siellä eli kolmas juurirotu, ja siitäkin manteresta on vielä joitakin saaria jäljellä. Ja on selvää, että sen rodun ihmisiä asui niilläkin mantereilla, jotka eivät vajonneet meren pohjaan. Sentähden suurin osa maapallon kansoista vielä nyt kuuluu neljänteen juurirotuun. Samoin on olemassa myös kolmannen juurirodun ihmisiä. Kahdesta ensimmäisestä juurirodusta ei ole enää ihmisiä jäljellä. – Näin selitetään Salaisessa Opissa.

Kun nyt tahdon koettaa luoda yleissilmäyksen, tavallaan sisäisesti ja ulkonaisesti, näiden eri rotujen ihmiskuntiin, niin muistakaamme, että se on hieman kaavamainen; muistakaamme, että jos yksityiskohtaisen tarkasti tahdomme saada kuvan maapallomme kaikista kehityskausista, kaikesta siitä, mitä Madame Blavatsky nimitti kierroksiksi, muista manvantaroista ja maapallon jälleensyntymisistä, niin meidän ehdottomasti täytyy yksityiskohtaisesti selvittää sitä; meidän täytyy tutkia Salaista Oppia ja akaashaa. – Mutta nyt minä vain pyrin siihen, että saisimme jonkinlaisen kuvan ihmiskuntamme tilasta ja kehityksestä tällä pallolla. Tahdomme vain saada kuvan siitä, miten ihmiskunta on suurin piirtein katsoen kehittynyt. Ja luulisin, että tällaisesta kuvasta on jonkin verran apua, kun sitten tarkemmin tahdomme tutkia näitä asioita yksityiskohtaisesti.

Koska tällä kertaa tähtäämme siihen, että ymmärtäisimme Vanhan Liiton kaikkia mysteerimenetelmiä ja sitten sen nojalla paremmin Uuden Liiton menetelmiä, niin minä esittelen asioita vain tätä silmällä pitäen. Emme kiinnitä erikoista huomiota aikamääräyksiin. Ja olkoon tässä ohimennen sanottu, että jos te tutkitte nykyaikaisia salatieteilijöitä ja heidän esityksiään, niin huomaatte, että juuri aikamääräyksissä on hyvin suuria eroavuuksia. Muuan ranskalainen koulu tyytyy kymmeniintuhansiin vuosiin puhuessaan meidän eurooppalaisista, afrikkalaisista sekä aasialaisista kansoistamme ja roduistamme. Joku saksalainen salatieteilijä saa nämä numerot vieläkin pienemmiksi; kun hän menee Atlantikseen, niin hän ei pääse pitemmälle kuin 7000-8000 vuotta e. Kr., jolloin hänen tutkimustensa mukaan Atlantis vajosi. Platon kertoo, että hänen ollessaan Egyptin mysteereissä, viisaat näyttivät hänelle tauluja vanhoista tapahtumista ja sanoivat, ettei Kreikassa ollut niistä paljon tietoa. Näissä tauluissa sanottiin, että 9000 vuotta aikaisemmin Poseidon, joka oli jäännös Atlantiksesta, vajosi meren syvyyteen. Platon eli noin 400 vuotta e. Kr., ja kun laskemme ajan egyptiläisen tiedon mukaan, saamme, että Poseidon vajosi 11.000- 12.000 vuotta sitten, joten tuon saksalaisen tutkijan saama luku tuntuu minusta erehdykseltä. Se johtuu siitä, ettei hän ole muistanut Platonin mainitsemaa aikamääräystä. Ja Madame Blavatsky Salaisessa Opissa aina huomauttaa, että paras on

aina liittää yksi nolla lisää, kun tiedemiehet puhuvat näistä aikamääristä. Madame Blavatsky on aivan ylellinen vuosilukujen ollessa kysymyksessä; hän laskee ajan sadoissatuhansissa ja miljoonissa vuosissa. En osaa sanoa mitään hänen numeroistaan; olen vähän samalla kannalla kuin Mrs. Besant, joka eräässä kokouksessa, jossa olin läsnä, sanoi, kun häneltä kysyttiin jotakin, joka esitettiin eri tavoin Salaisessa Opissa ja eräässä toisessa kirjassa: „En tahdo tästä lausua mitään omaa mielipidettä; olen yleensä huomannut sen, että jos olen saanut näkyviin jotakin ja huomannut, että Madame Blavatsky esittää asian toisella tavalla, niin panen oman pienen havaintoni hyllylle ja odotan; — ehkä hän on oikeassa. Ja niin on käynytkin. Kunnioitan niin suuresti Madame Blavatskya ja Salaista Oppia, että pidän sitä kirjaa parhaana oppaana kaikissa okkultisissa kysymyksissä.”

Samalla kannalla myös allekirjoittanut tuntee olevansa. Ja tahdon tässä aivan kuin ohimennen sanoa: en sekaannu aikamääräyksiin. Jos toinen sanoo yhdellä, toinen toisella tavalla; olkoon!, ehkä joskus historiallisen tutkimuksen avulla tulee selvyys asiasta, ja ehkä silloin Madame Blavatskyn oppi osoittautuu oikeaksi. Onhan nykyään kerrottu ihmisluista, joiden iäksi tiedemiehet arvelevat 200.000 vuotta, ja kun silloin ihmisen luuranko on ollut jokseenkin samanlainen kuin nyt, viittaa se mielestäni siihen, että Madame Blavatskyn luvut ovat varsin oikeat.

Kaikki, jotka ovat tutustuneet teosofisiin oppeihin, tietävät ja muistavat, että meidän ihmiskuntamme sanotaan olleen jonkinlaisena eläinkuntana, ei tällä maapallolla, vaan tämän meidän maapallomme edellisessä jälleensyntymässä, kuukaudessa, kuumanvantarassa, kuupäivässä. Raamatussa sanotaan, että on seitsemän luomispäivää, ja Madame Blavatsky käyttää nimeä ensimmäinen, toinen, kolmas jne. manvantara. Me elämme nyt neljännessä maamanvantarassa, kolmas oli kuumanvantara, toinen aurinkomanvantara ja ensimmäinen saturnusmanvantara. Tämän jälkeen seuraa viides, kuudes ja seitsemäs, ja niitä nimitetään jupiter-, venus- ja vulkanusmanvantaroiksi. Meidän on helppo muistaa nämä nimitykset sentähden, että jokapäiväisessä elämässämme on asioita — vaikka sen olemmekin unohtaneet —, jotka muistuttavat näistä nimistä ja tuovat ne meille mieleen. Ne ovat viikon päivät. Lauantaipäivä viittaa saturnusmanvantaraan, sillä lauantaihan on latinaksi *saturni dies*, englanniksi *saturday*, ranskaksi *samedi*, joka myös on tullut saturnus-sanasta, vaikka onkin foneettisesti muuttunut. — Saksankielessä on *Samstag*, ruotsinkielessä *lördag*, joka tosin on muodostunut sanasta *lödderdag*, pesupäivä.

Sitten on sunnuntai, *söndag*, *Sonntag*, englanniksi *Sunday*, auringon päivä, ranskassa *dimanche*, joka merkitsee Herran päivää.

Kolmas on maanantai, *måndag* — kuun päivä. Siis me saamme näistä sanoista saturnus-, aurinko- ja kuumanvantaran. Sitten tulemme neljänteen päivään. Neljäs on siksi keskeinen, merkillinen, että se asian luonnosta aivan kuin jakautui kahtia. Kun esim. Salaisessa Opissa esitetään kehitystä, esitetään se seitsemän pallon muodossa, jolloin kolme palloa on yläpuolella ja neljäs alempana ja taas kolme yläpuolella. Neljäs luonnostaan kuuluu kuin puoleksi toiseen ja puoleksi toiseen ryhmään ja jakautuu siten kuin kahtia. Siksi onkin viikonpäivistä kaksi päivää pyhitetty meidän maapallollemme: tiistai käsittää toisen puolen ja keskiviikko toisen puolen, ja ne kuuluvat meidän maapalloomme. Tiistai on latinaksi *dies Martis* — *Marsin* päivä. Keskiviikko on *onsdag*, *Odindag*, Odinin, Votanin päivä — *Merkuriuksen* päivä, ranskaksi *mercredi*. Meidän maapallomme käy tavallaan lävitse kaksi aikakautta, joista toista voi nimittää mars- ja toista merkuriuskaudeksi. Vasta kun marskausi loppuu, saamme rauhan, ja silloin alkaa älyllinen kehitys. — Sitten tulee torstai, *Jupiterin* päivä, *dies Jovi* ja perjantai, *fredag*, Frejan päivä, latinaksi *dies Veneris*, Venuksen päivä. Seitsemäs manvantara jää nimettömäksi, sillä maapallo otti kaksi päivää. — Näin meidän on helppo muistaa manvantarat, kun aloitamme lauantaista, Saturnuksen päivästä, ja muistamme, että tiistai ja keskiviikko kuuluvat maapalloon. Viikon päivissä meillä on vanha okkultinen tieto omista sekä menneistä että tulevista luomiskausistamme.

Meidän ihmiskuntamme eli eläinkuntana kuumanvantarassa. Meidän ei kuitenkaan pidä yrittää kuvitella, minkälainen se eläinkunta oli; joudumme vain harhaan. Se ei ollut samanlainen kuin meidän

eläinkuntamme täällä, mutta se oli periaatteessa, olemukseltaan eläinkunta. Ja siinä eläinkunnassa tapahtui ihmiskunnan syntyminen; se tapahtui silloin, kun minäajunta heräsi eläinkunnassa. Siis ihmisminuudet syntyivät tuossa kuumavantarassa; heidän kehityksensä eläinkunnassa lakkasi, ja he jäivät odottamaan pallon uutta jälleensyntymää, siis silloisen kuupallon, ja se uusi pallo oli maapallo. Tänne siis meidän, jotka olimme eläinkuntana kuumavantarassa, tuli syntyä ihmiskunnaksi; ja se on tapahtunut.

En tahdo mennä yksityiskohtiin; se kävisi liian raskaaksi. Tahdon luoda vain yleiskuvan; emme sekaannu aikamääräyksiin emmekä kierroksiin; puhumme nyt vain juuriroduista maan päällä.

Sanoimme, että ensimmäisen juurirodun aikana ihmiskunnan piti ruumistua maan päälle. Salaisesta Opista luemme, että siitä ensimmäisestä juurirodusta ei ole mitään jäännöksiä jäljellä. Meidän maapallomme ei ollut silloin siinä tilassa, missä se nyt on; täällä ei ollut näin kovaa, kiinteää ainetta, ei tällaista ilmaa; maapallo oli alkumuodostumissa. Ensimmäinen ihmisrotu eli silloin, niinkuin Madame Blavatsky sanoo, pyhässä maassa. Se oli tuo pohjoisnavan rotu, ja sillä rodulla ei ollut fyysistä ruumista; se oli astraalis-eetterinen rotu. Siitä voi nähdä akaashassa jälkiä, mutta mitään fyysistä, ruumiillista jälkeä siitä ei ole. Tämä rotu, joka meidän kannaltamme oli aivan näkymätön, oli ensimmäinen. Ja me voimme syystä kysyä, minkälainen se oli. Jos me olimme tulleet ihmisminuuksiksi kuumavantarassa, niin miten me synnyimme tänne? Se meidän syntymisemme tänne maapallolle ensimmäisessä juurirodussa oli hyvin abstraktinen, kuinka sanoisin. Madame Blavatsky nimitti sekä ensimmäistä, toista että kolmatta rotua „*amanas*”, joka merkitsee 'ilman manasta', ilman järkeä, minuutta. Meidän minuutemme ei voinut laskeutua alas; se oli kuin pisara; se ei voinut mitenkään herätä tässä ensimmäisessä juurirodussa. Meidän minuutemme takana on meidän henkemme, monadimme, jonka perusteella me olemme jumalsyntyisiä henkiolentoja; minuus on jotakin, joka kehityksen kuluessa saavuttaa tuon henkimonadin. Silloin ensimmäisessä juurirodussa se minuus oli niin lapsellinen, viaton, ettei se voinut laskeutua mihinkään muotoon. Monadi on se, joka elähdyttää muotoa.

Siinä ensimmäisessä juurirodussa ihminen sai lahjaksi jotakin. Sanotaan, että hän sai pitreiltä tshaijan, ruumiillisen hahmon. Kun me nykyäänkin synnymme lapsina, niin emme itse luo tätä fyysistä ruumista; me saamme sen lahjaksi vanhemmiltamme, luonnolta, eläimeltä. Ja jos tarkastelemme sitä ruumista, niin se on hyvin puhdas ja viaton. Joku kristillinen kirkkoisä sanoo, että jokainen lapsi syntyessään maailmaan on aivan Jumalan oma, Jumalan lapsi, ja että vasta myöhemmin ihminen lankeaa syntiin. Lapsi on itse asiassa aivan kuin viaton Jumalan poika. Ja tämä pitää epäilemättä paikkansa. Minun on ollut tapana sanoa, että joka kerta, kun lapsi syntyy, syntyy Kristus maailmaan. Mutta siinä ei ole ainoastaan Kristus yksin, vaan siinä on jotakin individuaalista, yksilöllistä, joka tuo karman mukanaan; ja se sitten vaikuttaa sen, että me lankeamme syntiin.

*Pitrit* olivat niitä, jotka olivat olleet ihmisiä kuumavantarassa sekä myös aurinkomavantarassa, niitä henkiolentoja, jotka olivat saavuttaneet ihmisen muodon. Me emme olleet saavuttaneet ihmisen muotoa kuumavantarassa; kuinka me siis olisimme osanneet rakentaa ihmisen muotoa itsellemme. Olemmekin nyt tuossa ihmeellisessä kysymyksessä puuttuvasta renkaasta, josta tiedemiehet puhuvat. Miten tuo kehitys, evoluutio, on tapahtunut, sitä ei kukaan tiedemies osaa selittää; miten eläin, joka aina kulkee vaakasuorassa asennossa, osasi nousta pystyyn ja saavuttaa inhimillisen muodon. Kuta kauemmas menemme taaksepäin, sitä enemmän huomaamme, että eläimet ovat olleet suuria hirviöitä, eivät läheskään niin „sivistyneitä” kuin meidän eläimemme nyt. Mutta eivät meidänkään eläimemme ole nousseet kulkemaan pystyasennossa. Meidän tiedemiehemme eivät koskaan voi selittää tätä seikkaa. Sen tähden Darwinin työtoveri sanoi, ettei ole mahdollista löytää puuttuvaa rengasta; ei ihminen ole voinut vain materialistisesti ja muodollisesti syntyä; siinä on täytynyt muualta päin tulla apua. Hän uskoi henkimaailmaan. Siinä on eräs tiedemies, joka on tullut siihen, että ihminen ei ole vain pystyyn noussut eläin, vaan on sisäisesti jotakin, joka on nostanut eläimen pystyyn. Sentähden yhä useammat ihmiset ovat pakotetut myöntämään, että Madame Blavatsky on Salaisessa Opissa esittänyt asiat oikein.

Kun nyt katsomme kuumavantarassa syntyneitä ihmisminuuksia, joiden oli määrä syntyä tänne ihmismuotoon, niin kysymme, mihin he voivat syntyä. He saivat apua, ja he saivat erään sellaisen muodon, jonka pitää auttaa heitä syntymään ihmisiksi. He saivat pitreiltä *tshaijan*, hahmon. Pitrit olivat henkiolentoina niin kehittyneitä, että osasivat erottaa itsestään eetterisen hahmon. Heidän ei tarvinnut synnyttää näitä olentoja. — Ja me myös tulemme joskus niin pitkälle, että osaamme erottaa itsestämme hahmon. — Niitä hahmoja elähdytti meidän monadimme, mutta meidän pienet minuutemme eivät voineet niihin laskeutua, sillä me emme osanneet vielä mitään ajatella. Ottakaamme esimerkki. Sanokaamme, että tuossa on Pekka-niminen olento, joka on suuri roisto, varas ja murhaaja, hyvin kehittymätön ihmisenä, mutta samalla myös hyvin viekas, jolla aina on puukko kädessä toisen varalta. Jos yhtäkkiä hänen minuutensa, joka ei viihdy muissa kuin murhan, pettämisen ja varastamisen tunteissa, asetettaisiin jonkun toisen, korkealle kehittyneen inhimillisen neron, Goethen tai Shakespearen, ruumiiseen, niin miten hän siinä tulisi toimeen? Ajatelkaa, kuinka ääretöntä tuskaa hän saisi kärsiä, ennenkuin hän saisi siinä ruumiissa kehittymään ne ajatus- ja tunnetavat, jotka ovat hänelle ominaisia. Hänestä ei tulisi mitään, jos hänen pitäisi ajatella korkeita ja inhimillisiä asioita kuten ihmiskunnan suuret nerot. Hän olisi silloin pahemmassa kuin helvetissä; hänen pitäisi surmata itsensä tai hän tulisi hulluksi.

Sentähden me ymmärrämme, etteivät nämä heikot inhimilliset minuudet voineet ruveta käyttämään eetteristä ihmishahmoa, vaan ne olivat sen ulkopuolella. Mutta mitä merkitsee, että heidän inhimillisten minuuksiensa piti ruumistua tänne? Se merkitsee, että heidän piti ruumistua sellaisiin muotoihin, jotka vastasivat niitä muotoja, joissa he olivat ennen olleet. Kun luonnossa ja elämässä jokin olento saavuttaa korkeamman asteen, niin mitä se merkitsee käytännössä? Se merkitsee, että hän on silloin kelvollinen luomaan itselleen muodon siinä korkeammassa asteessa. Hänen pitää itse luoda itselleen uusi muoto ja uusi ruumis. Tämä oli heikoille ihmisminuuksille mahdotonta ilman muuta. Sentähden he saivat lahjaksi inhimillisen hahmon, ja he saivat ruumistua eetterisiin muotoihin. Ne olivat niitä, mitä heillä ennen oli ollut. Salaisessa Opissa sanotaankin, että ihmismuodot ensimmäisessä juurirodussa olivat kuin suuria kasveja, pusseja. Siksi katselija joutuu helposti hämmennyksiin katsellessaan näitä ensimmäisiä muotoja, sillä hän näkee kasveja tai eläimiä muistuttavia ruumiita, joita elähdyttää tai joissa asuu aivan kuin inhimillinen muoto, ja kaiken takana on henki.

Silloin voi helposti langeta erehdykseen. Kumpi näistä muodoista on kumpikin? Kun jonkin olennon hallussa näkee esimerkiksi kalaa muistuttavan muodon, jossa kuitenkin näkyy ihmisen hahmo, niin katselija voi ajatella, että ihmisen hahmo on oikea muoto, ja eläinmuoto kuvaa hänen sielullista kehitystään. Mutta kun adepti katselee ihmistä, hän ymmärtää, että inhimillinen hahmo oli sisempi, ja ulkonainen muoto oli eläimellinen muoto.

Tällä tavoin olivat asiat ensimmäisessä sekä myös toisessa juurirodussa. Nämä ulkonaiset eläinmuodot tulivat enemmän korostetuiksi, ulkonaiset muodot saivat selvempiä ulkopuolteita, ja inhimillinen tshaija-muoto tuli enemmän näkymättömäksi. Ihmiset tulivat enemmän hirviöiden näköisiksi. Maapalloon tuli enemmän vettä, ja he muodostuivat siten vesieläimiksi.

## INHIMILLISEN KEHITYKSEN ALKUVAIHEET

Aikomukseni ei ole kiinnittää suurempaa huomiota ihmiskunnan historiaan kokonaisuudessaan, vaan erikoisesti ihmiskunnan mysteerien eli salaisen itsekasvatuksen historiaan. Aikomukseni on siis vähän puhua niistä edellytyksistä, mitkä olivat olemassa muinaisissa roduissa ja vanhoissa kulttuureissa kehittää itseään henkisesti. Ja jotta tällaisen esityksen ymmärtäisimme, meidän täytyy jonkin verran muistuttaa mieleen ja pitää mielessämme oikeita ja asiallisia kuvia ihmiskunnan eri rotujen tilasta yleensä ja niiden rotujen sisäisestä, sielullisesta tilasta, sillä ihmisessä itsessään ovat aina olemassa sisäisen kehityksen edellytykset tänä päivänä niinkuin muinaisina aikoina. Ihminen ei suinkaan ole ollut aina sellainen kuin hän nyt on; ihmiset eivät muinaisina aikoina olleet niin kehittyneitä kuin nyt, vaan heidän sielunsa tila oli huomattavasti toisenlainen. Siten on luonnollista, että myöskin se henkisen kehityksen tie, mikä heille avautui, oli toisenlainen, kuin mitä se nyt on.

Niinkuin teosofiasta tiedämme, elämme nyt viidennessä, arjalaisessa, indoeurooppalaisessa juurirodussa. Sitä ennen on elänyt neljä juurirotua. Lähinnä meitä oli neljäs, atlantilainen juurirotu, joka on historian takainen ja josta meidän profaani, ulkonainen historiamme ei tiedä paljonkaan, ja sitä ennen oli kolmas juurirotu, joka eli, niinkuin teosofisista tutkimuksista tiedämme, Lemurian manterella. Sitä ennen oli vielä kaksi rotua, ja niitä kahta rotua koetin edellä jonkin verran kuvata ja siinä kuvauksessa pysähdyin muistuttamaan mieleen seuraavan tärkeän kohdan: ihmiskunta, paremmin sanoen sen henkinen puoli, ihmiskunnan sielu, oli elähdyttänyt eläinkuntaa edellisessä kuumavantarassa, kolmannessa manvantarassa. — Niinkuin tiedämme, elämme nyt neljännessä luomispäivässä; edellisessä luomispäivässä olimme me kaikki, jotka nyt muodostamme ihmiskunnan, siinä elähdyttäneet eläinkuntaa, tietenkin ilman mitään inhimillistä sielua, inhimillistä minää. Me olimme eläimiä, mutta siinä luomiskaudessa — se oli sääntönä — syntyivät meidän inhimilliset minuutemme. — Tuossa kuumavantarassa laskeutui eläimen sieluun jumalainen säde. Emme nyt voi siihen kiinnittää niin paljon huomiota, mutta mainitsen lyhyesti, että nämä inhimilliset minuudet, jotka laskeutuivat eläimiin, eivät siinä luomiskaudessa voineet jatkaa kehitystään. Siinä ei ollut enää riittävästi aikaakaan, niin että olisimme voineet ruumistua ihmisiksi. Sentähden me minuuksina, iankaikkisina sieluina, minäolentoina, ihmisinä synnyimme ihmiskuntaan vasta tällä maapallolla; tässä me elähdytämme nyt ihmiskuntaa ja inhimillisiä ruumiita. Ja meidän tulomme tänne tapahtui tietenkin määrättyinä aikana, määrätyn ajan kuluessa. Ja kun me tarkastelemme niitä kahta ensimmäistä juurirotua, joiden aikana me siirryimme tähän maanpiiriin, niin mitä oli elämä näissä ensimmäisissä juuriroduissa? Se ei ollut ollenkaan tässä fyysisessä maailmassa, niinkuin me nyt olemme. Maapallon fyysinen rakenne ei ollut sellainen kuin nyt. Me elimme näkymättömässä maailmassa; elimme eetterihahmossa, joka oli fyysisesti katsoen näkymätön. Kun me siirryimme tänne ja olimme ennen asuneet eläinruumiissa, emme silloinkaan olisi itse voineet saada aikaan muuta kuin eläinruumiita. Sentähden täytyi saada apua korkeilta olennoilta. Nämä enkelit antoivat tshaijansa, hahmonsä, inhimillisen ruumiin siemenen. Ja tämän siemenen me saimme lahjaksi heiltä. Niinkuin nytkin saamme ruumiin lahjaksi vanhemmilta, samalla tavoin me saimme silloin fyysisen ruumiin lahjaksi, tai paremmin sanoen me saimme fyysisen ruumiin tulevan muodon lahjaksi korkeammilta olennoilta, jotka ennen olivat olleet ihmisiä. Seurauksena tästä oli, että meillä oli ensimmäisessä ja toisessa juurirodussa inhimillinen hahmo siemenenä, mutta se fyysinen tai eetteriruumis, mikä meillä oli oman karmamme perusteella, niiden voimien perusteella, mitkä me itse toimimme mukanaamme edellisestä kehityksestä, oli muodoltaan eläimellinen; me olimme olleet eläimiä, eikä meillä ollut kykyä luoda muuta kuin eläinmuotoja. Sentähden meidän oma inhimillinen ruumiimme oli hyvin merkillisen näköinen; mutta sen sisällä saattoi nähdä tuon lahjaksi saamamme inhimillisen hahmon. Tästä oli seurauksena, että meidän järkemme, meidän ajatteleva minuutemme, joka oli hyvin heikko, vasta

syntynyt heikko tuli, ei voinut asua tuossa fyysisessä ruumiissa. Nuo olennot olivat järjettömiä ja eläimen muotoisia, ja vain sisällä saattoi nähdä tuon inhimillisen hahmon, joka oli siemenenä. — Olipa alussa myöskin kasvimuodostumia, mutta sitten myöhemmin oli eläinmuotoja. — Nämä ovat mielessä pidettäviä asioita, vaikka ne ovat ehkä vähän vaikeatajuisia. Täytyy tutkia Salasta Oppia saadakseen selvemmän käsityksen asiasta. — Pitäkäämme siis mielessämme se tärkeä seikka, että ihmiset eivät itse kyenneet luomaan mitään muuta, kuin mitä heillä oli jäljellä eläimen ruumiista, ja me ymmärrämme kaikki tämän: meillä oli eläimen ruumis, mutta sisällä inhimillinen hahmo.

Sitten siirrymme kolmanteen juurirotuun, jolloin meidän ulkonainen, inhimillinen historiamme oikeastaan alkaa, sillä Lemuria oli sellainen maakausi, jolloin maapallolla oli jo fyysinen konstituutio eli rakenne. Tästä Lemuriasta on vielä jälkiä muillakin mantereilla. Tuossa Lemuriassa me ensin olimme niinkään fyysisesti näkymättömiä olentoja, ja siinä alkoi tämä inhimillinen hahmo yhä selvemmin näkyä. Ja kun katselemme tätä kolmatta juurirotua ja sen ihmisiä, niin näemme jättiläismäisiä olentoja, jotka ovat ihmisiä sisäisesti katsoen. Heillä on inhimillinen muoto, mutta heidän fyysinen ulkomuotonsa oli usein eläin; mutta tuo inhimillinen muoto näkyi jo selvästi. Kolmannen juurirodun jättiläisellä on rakenteeltaan inhimillinen ruumis, mutta sen kasvot ovat esim. linnun takana; linnun pään takana näkyy jonkinlainen inhimillinen pää. Se on se eetterihahmo, jonka me saimme lahjaksi. Kolmannen juurirodun jättiläisen ulkonainen pää on esim. linnunpää, ja ruumiskaan ei ole ollut muodostunut näin inhimilliseksi ja kauniiksi, kuin meidän näkyvä ruumiimme nyt on. Se oli sängen eläimellinen, hyvin apinan näköinen ja hyvin karkea. Kolmannen juurirodun jättiläiset olivat ulkonaisesti katsoen usein leijonien, kotkien näköisiä, hyvin harvoin ihmisen näköisiä. Kolmannen juurirodun aikana, niinkuin voitte lukea teosofisista kirjoista, tuli tänne meidän maapallollemme Venus-tähdeltä erinomaisen korkeita olentoja, adepteja ja mestareita, suurten olentojen johtamina ja perustivat tänne tuon Salaisen Veljeskunnan, joka sen jälkeen on täällä ollut ja vaikuttanut. Nämä olennot tulivat auttamaan ihmisiä, sillä me olisimme muuten jääneet hyvin pitkiksi ajoiksi järjettömiksi ja olisimme hyvin hitaasti kehittyneet; emme olisi jaksaneet kehittää järkeä ja inhimillisiä kykyjä, sillä meidän minuutemme oli vielä niin heikkona tulena takanamme. Se ei olisi varmaankaan voinut tuhansiin ja miljooniin vuosiin päästä kehittymään, ellei olisi tullut auttajia, kehittyneitä ihmisiä tänne meidän maapallollemme viemään meitä eteenpäin. Mitä lapsestakaan tulisi, jos jättäisimme sen yksin kehittymään. — Topeliuksen Luonnon Kirjassa on kertomus lapsesta, joka kasvoi jossakin metsässä ainoastaan eläinten kanssa, eikä tiennyt mitään ihmisistä. Miten hänen kävi? Hänestä tuli sängen omituinen olento, eikä hän itsestään voinut enää kehittyä ihmiseksi. — Ei ihmislapsesta tulisi ihmistä, jos hänet jätettäisiin oman onnensa nojaan. Hän voisi kyllä olla jonkun haaveilijan mielestä paljon ihanampi ihminen kuin tavalliset ihmiset. Mutta joka tapauksessa ei hänellä missään tapauksessa ole sitä intelligenssiä ja sitä ajatuskykyä, niitä hienostuneita tunteita, joita ihmisellä voi olla. — Sentähden luontokaan ei jätä mitään kehittymään omavaraisesti, vaan järjestää niin, että kun ihmiskunta on kehityksensä alkuasteella, tulee opettajia sitä johtamaan. Niinkuin mekin järjestämme kouluja lapsillemme, niin samalla tavoin silloin tulivat Salaisen Veljeskunnan veljet meitä sanoillaan ja esimerkillään ohjaamaan. Siten me aloimme vähitellen kehittyä ihmisiksi, ja inhimillinen hahmo alkoi näkyä meissä, ja me aloimme puhua inhimillistä kieltä. Se oli aluksi hyvin vokaalipitoista, mutta se kehittyi vähitellen monipuolisemmaksi suurten opettajien johdolla, sillä he ruumistuivat meidän keskuuteemme ja opettivat meitä. Nuo ihmiset rakensivat kaupunkoja opettajiensa johdolla, oppivat maata viljelemään ja sitten vähitellen harrastamaan jonkin verran taiteita ja tieteitä. Kaikki oli tietenkin aluksi vain matkimista, esimerkin seuraamista.

Rinnan tämän kanssa tapahtui seikka, jota emme saa unohtaa, nimittäin se, että me jakauduimme kahteen sukupuoleen ja saimme tällaiset fyysiset ruumiit — tällaiset liha- ja luuruumiit. En tarkoita, että ne olisivat olleet nykyisten ruumiiden näköisiä; ne muodostuivat aluksi karkeiksi; „ihmiset saivat nahkavaatteet”, niinkuin sanotaan Salaisessa Opissa. Ihmiset jakautuivat kahteen sukupuoleen, ja tämän yhteydessä oli oma tragiikkansa, syntiinlankeemus jne. — Kaikki tämä oli yhteydessä sen kanssa, että Salainen Veljeskunta tuli maan päälle. Sen jäsenet olivat aivan jumalaisia olentoja meidän mielestämme. Me katselimme heitä niinkuin lapset vanhempiaan ja opettajiaan; pidimme heitä jumalaisina olentoina. Lapsen on vaikea, jos hän ei ole filosofi, ymmärtää Jumalaa absoluuttisesti, mutta hän ymmärtää häntä ajatellessaan



vanhempiaan ja opettajaan. Samalla tavoin oli laita kolmannen juurirodun aikana. Ihmiset ymmärsivät, että Salaista Veljeskuntaa tuli totella, sillä nämä olennot olivat vielä lisäksi äärettömän kauniita ja suurenmoisia, aivan kokonaan toisenlaisia kuin me. He olivat ulkonaisesti sellaisia, kuin me olimme eetterihahmossa. Meidän fyysiset ruumiimme olivat hyvin kömpelöitä ja eläimen näköisiä, vaikka kuljimmekin pystyasennossa kahdella jalalla. Me palvoimme noita jumalaisia olentoja, olimme heidän edessään polvillamme ja tottelimme heitä aivan sokeasti, sillä meidän järkemme oli vielä kovin pieni.

Myöskin on huomattava se seikka, että ennenkuin jakauduimme kahteen sukupuoleen, emme tienneet mitään kuolemasta. Kun kuolema tuli fyysiselle ruumiille, kun se oli kulunut loppuun, niin me itsestämme olimme kuin luoneet uuden ruumiin, johon sitten siirryimme. Me emme lainkaan huomanneet mitään eroa, vaan siirryimme helposti ruumiista toiseen. Mutta kun jakauduimme kahteen sukupuoleen, niin silloin tuli kuolema, ja voimme sanoa, kun katselemme psykologisesti asiaa, että silloin alkoi atlantilainen jakso meidän elämässämme. Ja se merkitsee, että meidän aistimme, varsinkin näkö, joka oli liikkunut astraalimaailmassa, alkoi tulla fyysiseksi. Samalla kun näkö tuli fyysiseksi, hämärtyi tuo toinen sisäinen silmä. Se ei hämärtenyt aivan kokonaan, me olimme aina selvänäköisiä, mutta emme aivan selvästi nähneet jumalia, jotka olivat eetterihahmossa. Kun meidän silmämme avautuivat fyysiseen maailmaan atlantilaisella ajalla, niin päivä muodostui kuin yöksi, sillä kun me nukuimme, niin silmämme menivät auki jumalien maailmaan, ja kun aamu tuli, niin tajuntamme tuli hämäräksi, ja meidän piti tunnustella, että olimme toisessa maailmassa. Sillä fyysinen näkö oli aluksi hämärä, ja sentähden oli hyvin vaikea elää. Atlantilaisen juurirodun aikana fyysinen taso, tämä fyysinen maailma tuli vasta vähitellen meille selväksi. Sen ulkopuolteet alkoivat yhä enemmän näkyä. Me tiedämme, että se näkökyky, joka voi havaita esineiden selvät ulkopuolteet ja luoda hienoa taidetta, ei ole langennut taivaasta; se silmä, joka meillä on, on miljoonien vuosien kehityksen tulos. Näkökykymme oli aluksi hyvin heikko fyysisen maailman suhteen. Se oli niin hämärä, että kun jotakin havaitsimme Lemuriassa ja Atlantiksessa, niin se oli aluksi fyysisesti näkymätöntä; mutta kuitenkin jonkinlainen havaintoilmiö tapahtui mielikuvituksessa: meillä saattoi olla näkövaikutelma, mutta se tuli sieluun kuin kuulo- tai makuaistimuksena. Ajatelkaamme, että olisimme tulleet sokeripalan läheisyyteen. Kun olisimme sitä lähestyneet, niin mielikuvitukseemme olisi noussut jokin valaistus, ja suuhun olisi tullut makea aistimus, mutta itse sokeripalaa emme olisi nähneet. Kesti miljoonia vuosia, ennenkuin näimme tuon sokeripalan. Olisimme voineet sen tuntea ja ottaa sen suuhumme ja maistaa, että se on makea. Se oli astraalinen aistimus, joka vaikutti tämän yhdessä fyysisen kanssa.

Siirryimme sitten atlantilaisesta juurirodusta viidenteen juurirotuun. Muistakaamme kuitenkin, että juurirodut ovat olemassa limittäisesti. Asia ei ole siis niin, että kun yksi juurirotu loppuu, niin toinen alkaa, vaan ne ovat olemassa osittain samanaikaisesti. Nytkin on vielä jäljellä kolmannen juurirodun ihmisiä. Esim. Intiassa on siellä täällä asukkaita, jotka kuuluvat kolmanteen juurirotuun. Neljanteen juurirotuun kuuluu nykyään vielä paljon kansoja: kaikki mongolilaiset kuuluvat neljanteen juurirotuun. — Suomen kansa ei kuulu mongoli-rotuun, sillä me emme ole puhtaasti atlantilaista sukuperää. Vaikka olemmekin sitä osittain, niin on tapahtunut niin paljon sekoituksia, että me suomalaisina kuulumme viidenteen juurirotuun. Mutta meissä on kuitenkin vähän vanhaa verta atlantilaisilta ajoilta. — Suuret mongolikansat Aasiassa ovat atlantilaisten jälkeläisiä. Ne olivat ennen jättiläisiä, mutta ovat sitten pienentyneet kooltaan. — Kun siirryimme viidenteen juurirotuun, niin huomaamme, että siinä on useita alarotuja. Me elämme nyt viidennessä alarodussa. Ennen sitä on ollut ensimmäisenä vanha intialainen kulttuuri, toisena egyptiläinen, kolmantena babylonialais-assyrialainen, neljäntenä roomalais-kreikkalainen; nyt on viides alarotu, eurooppalainen kulttuuri, tai miksi tahdomme sitä nimittää — se on meidän nykyinen alarotumme. — Viidennessä juurirodussa ovat fyysiset ruumiit olleet tämän näköiset; ei enää ollut sellaista eroa eetteri-hahmon ja fyysisen ruumiin välillä kuin ennen. Kun katselemme nykyistä ihmistä, niin huomaamme, että fyysinen ja eetteriruumin ovat yhdessä, sillä se eetterihahmo, jonka ihminen sai lahjaksi, on nyt hänen oma hahmons; se on tullut hänen omaksi ruumiikseen; se on nyt yhtä tämän fyysisen ruumiin kanssa. Se on joka kohdassa muutamia senttimetrejä tämän fyysisen ruumiin ulkopuolella.

Tässä viidennessä juurirodussa voimme huomata sen, että vanha selvänäkö, joka oli vielä vallitsevana Atlantiksessa, on aste asteelta hävinnyt, ja ihmiskunta on yhä enemmän astunut fyysiseen maailmaan, valloittanut sen yhä enemmän. Me olemme paljon enemmän kiinni fyysisessä maailmassa, kuin oli laita vanhan intialaisen kulttuurin aikana, mutta me emme ole enää niin kiinni kuin oli roomalais-kreikkalainen kulttuuri. — Niinkuin jo edellä huomasimme, kehitys tapahtuu seitsenjaksoissa: seitsemän kulttuuria ja seitsemän alarotua. Neljäs on alimpana, viides on kolmannen tasalla, kuudes on toisen tasalla ja seitsemäs on ensimmäisen tasalla. Neljäs on syvimällä aineessa, ja sitten alkaa nousu. Sentähden sanoo Madame Blavatsky Salaisessa Opissaan, että me olimme neljännessä juurirodussa paljon karkeampia, kuin me olemme nyt. Atlantiksessa me olimme paljon karkeampia aivoiltammekin, ja sen jälkeen ovat aivomme „pehmenneet”, mikä jonkun tiedemiehen korvissa kuulostaa tietenkin vähän ikävältä. Mutta se on kuvaannollinen sana, sillä tavallaan voidaan myös sanoa, että Atlantiksessa oli koko maa, koko tämä fyysinen maailma pehmeämpi; nyt se on kuin kovempi; niin voi sanoa toiselta puolen. Jos me Lemuriassa olimme niin vahvoja, että taivutimme rautakangen, niin se riippui siitä että rautatanko — ja kaikki — oli silloin pehmeämpää, ja mekin olimme notkeampia. Meidän luurankomme ei ollut samanlainen kuin nyt. Koko maa oli pehmeämpi kuin nyt jäähdyttyään. Mutta me olimme silloin kuitenkin syvemmillä aineessa sisäisesti katsoen.

Meidän käsityksemme ulkomaailmasta tulee nyt yhä selvemmäksi tässä viidennessä juurirodussa, ja me olemme oppineet näkemään tätä maailmaa selväpiirteisemmin. Mielikuvitus ei enää vaikuta meihin, kun katselemme tätä ympäröivää maailmaa. Jos meitä kulkee vaikka seitsemän henkilöä samalla kadulla, niin me kaikki näemme samalla tavoin. Hyvin pieniä eroavuuksia on tosin meidän aistimuksissamme. Muutenhan ei olisi mitään todellisuutta, jollei se olisi yhteinen todellisuus, joka on muodostunut nyt tässä viidennessä juurirodussa. Se perustuu yksilölliseen havaintoon ja on yhtä paikkansa pitävä kaikkialla. Atlantiksessakin oli olemassa sama todellisuus, mutta me näimme silmillämme eri tavoin riippuen siitä, millainen mielikuvituksemme oli. — Vielä nytkin, kun menemme yöllä metsään, voimme nähdä eri tavoin. Jotkut ihmiset voivat nähdä kummituksia, ja ne, jotka pelkäävät ryöväreitä, näkevät niitä puiden takana revolveri kädessä. Me voimme nähdä yöllä metsässä eri tavoin psykologisen asenteemme mukaan. Se on sentähden, ettei kaikkien ihmisten mielikuvitus työskentele aivan yhtäpitävästi. — Mutta meidän järkemme ei ole minkään arvoinen, jollei se ole samanlainen kaikilla. Kun järki on yleinen ja samanlainen, niin se tekee meille elämän mahdolliseksi ihmisinä. Järki on muodostunut kaikille samanlaiseksi pitkän pitkien ponnistusten perästä. Joku voi tosin olla värisokea, mutta se on niin vähäpätöinen asia, että hän itsekin voi sen tietää.

Kun näin olemme saaneet yleiskuvan ihmiskunnan menneestä historiasta, ajattelen, että me voimme nyt siirtyä puhumaan varsinaisesta aiheestamme, vihkimyksen tiestä.

Me ihmiset täällä maan päällä olemme järkiolentoja, ja sentähden meillä on ja meillä on ollut eräitä kysymyksiä, joita ei synny metsän eläimissä, jotka eivät ajattele ja järkeile samalla tavoin kuin me. Me voimme kysyä: onko tällä elämällä mitään arvoa, ja mitä varten me olemme olemassa. — Kun nuo suuret olennot tulivat tänne ja perustivat Salaisen Veljeskunnan ja salaisen koulun, meidän ihmiskuntamme salaisen opinahjon, niin me voimme ymmärtää, että heidän tehtävänsä oli näyttää meille, mitä elämä on, kasvattaa meitä elämän tiedossa ja taidossa, herättää meissä tuo halu kulkea itse eteenpäin, itse kasvattaa itseämme. Sentähden on aina ollut olemassa ns. okkultinen, esoteerinen, salainen itsekasvatus; se on aikojen aamusta ollut olemassa, niin kauan kuin Salainen Veljeskuntakin on ollut maan päällä. Kun olimme Lemuriassa, niin emme vielä silloin voineet puhua tuollaisesta itsekasvatuksesta, sillä me ihmiset olimme siihen vielä liian kehittymättömät. Me osasimme vain matkia; viisaitten työ oli vain esimerkin antamista ja opettamista ulkonaisessa merkityksessä. Mutta Atlantiksessa saatamme jo huomata, kuinka nuo suuret opettajat saivat selvästi uuden tehtävän.

Mikä on tuo salainen vihkimyksen tie? Sen tarkoitus on tehdä ihminen täydelliseksi, saattaa meidät siihen päämaaliin, joka on asetettu meidän maalliselle elämällemme. Meidän elämämme, meidän

maapallomme opettaa meidät siis täydelliseen elämisen taitoon. Tällaisessa kasvatuksessa ja itsekasvatuksessa on selvästi kaksi puolta. Toinen on se, että meidän täytyy tietää, onko tällä meidän olemassaolollamme mitään todellista tarkoitusta. Tämä kysymyshän meidän aikanamme muovautuu usein seuraavaksi: Onko meidän elämällemme jotakin muuta tarkoitusta kuin se, että olemme olemassa vain tällaisina olentoina yhden hetken maan päällä, vai olemmeko olemassa vielä kuoleman jälkeenkin? — Sillä eihän meillä voi olla mitään yhteistä korkeamman tiedon saavuttamisen päämäärää, jos me elämme vain hetken, kuolemme ja olemme sitten olemattomia. Toiselta puolen on siis olemassa tuo kysymys, olemmeko olemassa kuoleman jälkeen. Tämä kysymys asettuu selvästi eteemme. — Kysymyksemme toinen puoli on siis: mikä on tuo meidän tarkoituksemme, mikä on olemisen tarkoitus? Jos me olemme olemassa vielä kauemmin kuin tämä fyysinen elämä kestää, niin mikä on sen tarkoitus? Mehän jo sanoimme, että se on inhimillinen täydellisyys.

Ratkaistavanamme on siis nuo kaksi kysymystä: onko meidän elämämme ja olemassaolomme pitempi kuin fyysinen elämä, olemmeko olemassa kuoleman jälkeen; ja jos olemme olemassa kuoleman jälkeen, niin mikä on sen tarkoitus? — Jos luomme katseemme takaisin lemuralaiseen aikaan, niin toteamme, että me emme silloin osanneet tehdä tällaista kysymystä. Alkuaikoina meillä ei ollut kuolemaa, ja sitten meidän elämämme oli niin järjestetty, että meidän täytyi matkia jumalia. Eihän lapsikaan filosofoi, miksi hän on olemassa. Hän tyytyy siihen, että on olemassa ja tekee, mitä isä ja äiti ja opettajat tahtovat; ja leikki ja puuha täyttävät hänen elämänsä. Samoin oli lemuralaisena aikana: me emme kaivanneet mitään esoteeristä kasvatusta. — Mutta sitten kun oli tapahtunut tuo jakautuminen kahteen sukupuoleen, oli tullut myös kuolema, ja silloin tuli eteemme kysymys, mikä tämä olemassaolo on. Ja se kysymys tuli mieleen ehkä hämärästi, että miksikähän sitä nyt olen tässä maailmassa. Ja kun sitten ihminen tunsikin, että hän yöllä oli jumalien kanssa ja päivällä muisti kaikkea kaunista ja ihanaa ja ihmeellistä, mitä oli kokenut, niin hän ihmetteli, miksi hänen piti olla tällaisessa kummallisessa, hämärässä ja sumuisessa maailmassa eikä jumalien maailmassa. Ilmakehä oli siihen aikaan hyvin täynnä vettä ja kaasua. — Atlantiksessa oli erikoisen tärkeätä, että ihminen itse ryhtyi johonkin sisäiseen työhön. Kun me nyt puhumme sisäisestä itsekasvatuksesta, niin puhumme korkeasta asiasta. Kaikki ihmiset tekevät nyt sisäistä työtä; on tullut nyt laiksi, että kaikkien ihmisten on käytävä koulua. Se on itsekasvatusta. Lastakaan ei jätetä laiskuuteen, vaan sen on harjoitettava ja kasvatettava järkeään, tehtävä paljon työtä. Jo lapsesta saakka saamme tehdä työtä, ja jokainen ihminen saa sitä nyt tehdä; eikä ole paljon sellaisia ihmisiä, jotka elävät „uunin pankolla”, vaan nyt on esimerkiksi koulupakko yleinen, ja se pannaan toimeen maan joka kolkassa. Se merkitsee, että meitä opetetaan nyt ahkeruuteen; meidän on oltava ihmisiä ja kasvatettava itseämme; emme saa enää vetelehtiä ja tehdä laiskasti työtä; meidän on opittava ajattelemaan. Näin on meidän ihmiskuntamme mennyt hiukan eteenpäin. Kaikkien ihmisten Atlantiksessa oli myöskin pakko alkaa kasvattaa itseään. He eivät olisi päässeet ihmisiksi, jolleivät he itse olisi ryhtyneet työhön. Meidän tuli näet itse valmistaa itsellemme fyysisiä ruumiita, sillä mehän olimme eläinten näköisiä, vaikka olimmekin saaneet ruumiin mallin korkeammilta olennoilta; meidän fyysinen ruumiimme oli eläimen näköinen juuri pään kohdalta, ja siitä nyt parhaiten tunnemme ihmisen. Oli siis kysymys siitä, kuinka tulisimme ihmisiksi. Meidän piti tulla myös ulkonäöltämme ihmisiksi, sillä järki ei voinut toimia vapaasti, kun aivot olivat eläimelliset. Sentähden meidän tuli saada inhimillinen ulkonäkö. Se oli mahdollista ainoastaan siten, että opettajat, johtajat, keräsivät joitakin oppilaita ympärilleen ja auttoivat heitä ajattelemaan ja mietiskelemään ihmisen muotoa. Meidän fyysinen kokoonpanomme oli pehmeämpi, kuin mitä se nyt on, ja siten oli helpompi muovailta tuota fyysistäkin ainetta. Se oli meidän tehtävämme. Ja se oli mahdollista ainoastaan siten, että opettajat innostuttivat meitä katselemaan ihmisen muotoa, usein silloin heidän, opettajien, omaa muotoa. Ja mikä tästä oli seurauksena? Oppilaan täytyi rakastua opettajaan niin, että tämän muoto tuli hänelle rakkaaksi; ja silloin hän saattoi vähän muovailta omaa ruumistaan. Opettaja ei tietenkään tahtonut näyttää omaa muotoaan muuten kuin mietiskelyaiheeksi. Todellisuudessa hän näytti Kristuksen muotoa; hän antoi Kristuksen pään ajatuskuvana heidän eteensä; mutta oppilas tietenkin sekotti tuon kuvan ja näki siinä opettajiansakin piirteet, niin että tuo Kristuksen pää tuli muistuttamaan yhä enemmän hänen opettajaansa. Tämä on ihmeellinen rakkaussuhde, josta voimme nähdä jälkikäikua vanhoissa mysteereissä ja jumaltaruissa. — Jos tunnette kirjan „Kalevalan Avain”, niin siinä kerrotaan, että Lemminkäistarua käsittelee vanhoja atlantilaisia asioita. Lemminkäinen oli jumalolento, eikä

meidän pidä ajatella, että hänellä oli tavallisia rakkaussuhteita joka sormella. — Tuo tapa oli atlantilaisena aikana ainoa keino. Jonkun korkeammalle kehittyneen olennon täytyi herättää rakkautta, ihastusta ja rakastumista itseensä noissa lapsi-ihmisissä, noissa nuorissa, vielä kehittymättömissä ihmisissä, sillä he olivat Atlantiksessa kiinni toisissaan joukkosieluna. He eivät päässeet erottautumaan joukkosielusta persoonallisiksi olennoiksi muuten kuin siten, että heidät temmattiin irti tästä joukkosielusta, ja se tapahtui sillä tavoin, että he ihastuivat johonkin, joka ei ollut mukana tuossa joukkosielussa. Silloin he sisänsään irtautuivat joukkosielusta ja tulivat silloin tuon rakastetun olennon kaltaisiksi. Esoteerisissa kokouksissa annettiin mietiskelyaiheeksi juuri täydellisen ihmisen ulkomuoto, ja kun me sitten mietiskelimme, oli aivan havaittavissa, että meidän ulkomuotomme muuttui. Se oli niin havaittavissa, että kun katselimme toisiamme, niin me huomasimme, että vähitellen muutuimme; kuta terävämmin osasimme ajatella ja mietiskellä ja totella opettajamme neuvoja, sitä nopeammin muutuimme. Tietenkin se kesti satoja vuosia. Mutta meidän elämämme oli pitkä, ja suurin ponnistuksin me osasimme muovailla itsellemme ruumiin ja kasvot, jotka muistuttivat ihmistä. Emme saaneet vielä mitään kauniita Apollon-kasvoja syntymään, mutta eläinmuoto katosi. Tämä oli hyvin okkultinen tapahtuma, että me ihmiset itse saimme luoda itsellemme inhimillisen muodon. Se oli tehtävämme Atlantiksessa. Suurin osa ihmiskuntaa on saanut sen aikaan, ja nyt ovat kaikki ihmiset ihmisten näköisiä tässä viidennessä juurirodussa.

Atlantiksessä esoteerinen itsekasvatus oli siis siinä, että meidän piti ulkonaisestikin tulla ihmisiksi. Ja vasta sen jälkeen me saatoimme alkaa kehittää itsessämme inhimillisiä aisteja, inhimillistä järkeä ja muita inhimillisiä kykyjä.

## VII

### MENNEISYYS JA NYKYISYYS

Ihmiselle, joka on alkanut ajatella ja tullut totuudenetsijäksi, on keskeinen ja tärkeä kysymys, onko hän vielä olemassa kuoleman jälkeen, vai päättyykö elämä tämän näkyvän olemisen loppuessa. Vihkimismysteereissä tutkitaan juuri tätä asiaa. Ja kun on tultu vakuuttuneiksi, että elämä jatkuu kuoleman jälkeen, on toinen kysymys: mikä on olemisen tarkoitus?

On olemassa ero ihmisten yleensä ja vihkimykseen pyrkijöiden välillä. Tavalliset ihmiset voivat valmistaa itselleen vakaumuksen näistä asioista. He voivat tutkimalla, havaintoja tekemällä tulla vakuuttuneiksi siitä, että ihminen on olemassa kuoleman jälkeen; kaikki uskonnot ovat puhuneet siitä, ja ihmiset ovat siihen uskoneet. — Mutta kun astumme vihkimyksen tielle, silloin ymmärrämme, että näiden asioiden on oltava tiedon asioita; silloin ei enää kelpaa hyvinkään perusteltu vakaumus; silloin ihmisen täytyy hankkia tietoa. Ja se tieto ei saa olla ulkonaista, ei esimerkiksi spiritististä tietoa, joka perustuu siihen, että henkimaailma on yhteydessä tämän näkyvän maailman kanssa, vaan se tieto on oleva omakohtaista, itse koeteltua tietoa. Vain sellainen tieto merkitsee jotakin vihkimyksen kannalta.

Ja toinen asia, josta me maailmassa myös voimme saada itsellemme vakaumuksen, on kysymys elämän tarkoituksesta. Siitäkin me voimme luoda itsellemme hyvinkin oikeita kuvia. Mutta tämänkin on perustuttava todelliseen näkemykseen, tietoon, todelliseen kuulemiseen, aivan selvään kokemukseen silloin, kun on kysymyksessä vihkimyksen tieto.

Kuitenkin nämä kaksi asiaa ovat laadultaan sellaisia, että meillä voi olla aivan oikeita käsityksiä, vakaumuksia, vaikka olemme aivan tavallisia ihmisiä. Sehän on esimerkiksi oikea käsitys, että ihmisen elämä ei lopu kuolemassa, vaan jatkuu, ja että ihminen on jälleensyntyvä olento. Oikea on myös käsitys, että elämän tarkoitus on inhimillisen täydellisyyden saavuttaminen, tai toisin sanoen, että meidän täytyy tulla Kristuksen kaltaisiksi; että kosminen tajunta on ottava asuntonsa meissä, että Kristus elää meissä. — Näin meillä voi olla oikeita käsityksiä elämän jatkuvuudesta ja tarkoituksesta, mutta me emme voi tulla vihityiksi, jolleivät nämä asiat ole meille tietoa. — Vihkiminen merkitsee vihityksi tulemistä Valkoiseen Veljeskuntaan.

Nämä asiat perustuvat kolmanteen kohtaan, joka antaa meille mahdollisuuden saavuttaa tietoisien kuolemattomuuden, ja antaa meille mahdollisuuden tehdä jatkuvasti työtä kehityksen puolesta. Tämä kolmas kohta on meidän kuolematon ruumiimme. Sillä mitä merkitsisi elämän jatkuvuus, jos emme voisi sitä joskus jatkaa sellaisessa ruumiissa, jossa olemme tietoisia ja joka suo sen mahdollisuuden, että elämme läpi aikojen. Jos me vain elämme tässä maailmassa, kuolemme ja synnymme jälleen, ja olemme sitten toisia persoonallisuuksia, jotka eivät muista mitään entisyydestä, silloinhan meidän työemme on aina jonkin verran pimeydessä hapuilemista, vaikka saisimme kuinka paljon valaistusta. Mutta vasta sitten elämän jatkuvuus tulee todelliseksi, kun meillä on sellainen ruumis, joka elää kautta aikojen, ja jossa olemme tietoisesti kuolemattomia henkiolentoja, olimme sitten elämässä tai kuolemassa.

Kolmas kysymys on siis: miten on luotava tuo kuolematon ruumis? Me voimme muodostaa itsellemme siitä käsityksen, vaikka emme vielä olisi siinä ruumiissa. Ja koko nykyaikainen julkinen okkultinen opetus tähtää siihen, että saisimme selvän näistä kolmesta kysymyksestä. Tästä voimme saada itsellemme sen oikean käsityksen, että se ruumis, jonka me vähitellen elämä elämältä organisoimme, luomme itsellemme, ei ole fyysinen ruumis, niinkuin tämä meidän näkyvä ruumiimme; se on kyllä ruumis, joka on muodostunut hienoista aineosasisista, ja se on meillä jo tällä hetkellä, sillä se on ruumis, jota me

nimitämme eetteriruumiiksi. Siitä on kerran tuleva iankaikkinen, kuolematon ruumiimme. Tämän eetteriruumiin muodostaminen on sentähden kaiken okkultismin a ja o; se on kaikista okkultisin asia. Siitä me ymmärrämme, että täytyy aina olla jotakin käytäntöä; ei riitä kaikenlaiset kauniit ajatukset, kuten usko, että olemme olemassa kuoleman jälkeen tai se, että ajattemme kauniisti elämän tarkoituksesta. Se käy kyllä päinsä ajatuksissa ja tunteissa, mutta tuo kysymys itse käyttövälineestä, ruumiista, ei ole mikään spekulatiivinen, tietopuolinen kysymys, vaan se on okkultis-käytännöllinen kysymys. Sentähden kaikki käytännöllinen okkultismi on yhteydessä tämän eetteriruumiin luomisen kanssa.

Kun siis tarkastelemme ihmiskunnan menneisyyttä, historiaa, okkultismin silmin, tarkastelemme ihmisen eri olemuspuolia ja erikoisesti hänen fyysis-eetteristä ruumistaan, silloin teemme monia erittäin kiintoisia havaintoja, joista jo olemme vähän puhuneet. — Lyhyesti toistan vielä nämä asiat, sillä ne ovat niin tärkeät, että ne täytyy olla meillä selvänä, jotta ymmärtäisimme vihkimystä ja vihkimyksen valmistumista.

Me ihmiset saimme lahjaksi eetteriruumiin siemenen enkeleiltä, kuupitreiltä, täällä maan päällä, ja sitten meidän piti luoda itsellemme fyysinen ruumis, muodostaa tuon eetteriruumiin ympärille ikäänkuin kuori. Ja siinä suhteessa me emme alussa kyenneet muuhun kuin siihen, missä olimme eläneet kuumavantarassa, nimittäin eläinruumiiden aikaansaamiseen. Ensimmäisessä juurirodussa me olimme kasvien näköisiä, toisessa eläinten ja kolmannessa ihmisten näköisiä siinä merkityksessä, että meidän eetteriruumiimme alkoi olla jättiläisen kokoinen ja fyysinen ruumiimme oli enemmän tai vähemmän eläimen muotoinen, jolla oli apinan pää. Sitten tapahtui syntiinlankeemus, joka merkitsee, että me saimme nahkavaatteet, fyysisen ruumiin aivan tässä fyysisessä merkityksessä, vaikka se oli paljon pehmeämpi kuin tämä nykyinen ja lisäksi jättiläiskokoinen. Se ei ollut suinkaan kaunis, vaan jonkin verran eläimen näköinen. Kolmannen juurirodun lopussa olivat muodot samanlaiset kuin sen alkupuolellakin, paitsi että fyysinen ruumis oli kiinteämpi.

Kun sitten katsellemme ihmisten kehitystä Lemuriassa sen jälkeen, kun syntiinlankeemus oli tapahtunut ja kun apua oli tullut Venukselta ja Merkuriukselta ja kun oli perustettu Valkoinen Veljeskunta ja sen henkinen johto tälle planeetalle, niin me ihmiset, jotka olimme kerrassaan lapsen kannalla, opimme silloin noita korkeampia olentoja matkimaan, ihailemaan, kunnioittamaan, palvelemaan. Salaisessa Opissa sanotaan, että silloin perustettiin alkuperäinen uskonto, viisauuskonto, teosofia; ihmisillä oli silloin ainoastaan yksi viisauuskonto. Silloin olot olivat hyvin runolliset: se oli kuin paratiisiaikaa; emme osanneet mitään muuta kuin matkia, katsoa ylöspäin ja palvella noita jumalaisia olentoja. He opettivat meitä kaupunkeja rakentamaan ja maata viljelemään ja kaikkea työtä tekemään. Ja merkillinen kohta, joka erikoisesti on mieleenpantava, on se, että meidän tajuntamme, järkemme, jonka vähitellen piti ruveta heräämään meissä — meillä ei ollut mitään järkeä vielä noissa ensimmäisissä juuriroduissa —, heräsi hyvin paljon sen johdosta, että nuo suuret opettajat tuottivat meille monenlaisia ruumiillisia kärsimyksiä. Me emme osanneet vielä mitään tuntea. Meillä ei ollut minkäänlaisia aistimuksia eikä tuntemuksia; minätajuntamme oli oikeastaan toisella tasolla. Ihminen ei silloin nähnyt omaa ruumistaan; hän ei oikeastaan tiennyt, että hänellä olikaan fyysistä ruumista. Hän eli vain jonkinlaisissa mielikuvissa. Ja kun hän tajusi jonkin esineen, hän näki jonkinlaisen auran, mutta ei nähnyt fyysisesti. Vanhassa kreikkalaisessa mytologiassa kerrotaankin, kuinka jättiläiset olivat yksisilmäisiä tai sokeita, jonka vuoksi ne eivät nähneet hyvin. Tämä on oikea kuvaus, sillä lemuralaiset ja atlantilaiset eivät nähneet fyysisesti. Tästä on myös omituinen kohta Vanhassa Testamentissa. Muistan, kuinka koulussa ihmettelin ja myös toiset pojat ihmettelivät, mitä tarkoitti tuo sanonta, että „Adam tuns i Evan ja sitten heille synti — —”. Se oli meistä kummallista, eikä kukaan ymmärtänyt sitä. Myöhemmin meille selitettiin, että siinä esitettiin hienotunteisesti asioita, jotka olisi voitu sanoa toisellakin tavalla. Mutta eivät pyhät kirjat kaunistele asioita; kyllä ne sanovat asiat suoraan. — Sillä sen jälkeen kun ihminen jakautui kahteen sukupuoleen, ei hän suinkaan ollut tietoinen omasta ruumiistaan, vaan tuli siitä tietoiseksi vasta yhtyessään toiseen sukupuoleen, joka tapahtui ensin aivan vaistomaisesti, astrologisten vaikutusten mukaan; ja se ei saattanut tapahtua muulloin, kuin silloin, kun jonkun toisen olennon piti syntyä. Ihmiset eivät tienneet mitään himosta. Silloin kun tämä yhtyminen tapahtui, he tulivat vasta hetkeksi tietoisiksi toisistaan. Tämä oli sängen ihmeellinen sielullinen asia,

korkeintaan sellainen kokemus, jossa samalla oli kaunis väri-ilmiö, mutta siinä ei ollut alussa ollenkaan mukana sellaista nautintoa, miksi se myöhemmin muodostui.

Sitten on eräs toinen seikka huomattava lemuralaisten suhteen: heillä ei ollut muistia. Tämä on itse asiassa sangen merkillinen asia, aivan kuin jos me nyt heräisimme aamulla, emmekä mitään muistaisi; eläisimme vain kuin uutta elämää. Onhan ainakin viime aikoihin asti ollut alkuasukkaita, joilla ei ole ollut muistia. He ovat lemuralaisten degeneroituneita, rappeutuneita jälkeläisiä. — Vasta sitten, kun ihmiset Lemurialla saivat tiettyä opetusta, kun nämä suuret, jumalaiset opettajat asettivat ihmiset yhä uudelleen samoihin tilanteisiin, niin heissä heräsi muisti. Kun kokemus uudistui yhä uudelleen, silloin ihminen alkoi ajatella: „Mutta tätähän minä olen kokenut ennenkin.” Tämä opetus tapahtui juuri tuskan avulla: tuskallinen kokemus uudistettiin yhä uudelleen. Lapsia vietiin esimerkiksi metsään ja jätettiin sinne yksin pitkäksi aikaa, niin että he saivat yksin ollen kokea rajuilmaa, myrskyä ym. pelkoa herättäviä asioita. Kun sama kokemus uudistui, saattoi heistä tuntua, että he olivat ennenkin kokeneet samaa; tai voimme sanoa: me olemme sitä kokeneet. Sentähden meidän veressämme on atavistista pelkoa. Monet ihmiset lapsina pelkäävät luonnostaan pimeyttä ja kummituksia; se on meillä veressä Lemurian ajoilta, jolloin meidän täytyi tottua rajuilmaan luonnossa. Ja ne olivat myrskyjä ne! Nykyiset rajuilmat Etelä-Euroopassakin ovat leikintekoa verrattuina siihen, mitä ne Lemuriassa olivat. Siellä saimme kokea myös villipetojen läheisyyttä — meillä oli kuulo ja tunto; me kuulimme niiden huutoa — niin siitä on johtunut meidän vereemme eräänlainen atavistinen pelko.

Atlantiksessa muistimme kehittyi aivan erikoiseen suuntaan: me elimme aivankuin yhteisen muistin yhteydessä. Ihmiset, jotka kuuluivat samaan perheeseen, elivät kuin toistensa muistissa, tiesivät, mitä toiset olivat kokeneet. Atlantiksessa meidän muistimme kehittyi sellaiseen huippuun, jollaista meillä ei ole nyt. Se ei ollut oikeastaan muistia nykyisessä mielessä, vaan tietoisuutta siitä, mitä saman perheen jäsenet olivat kokeneet monen polven aikana. Tavallaan se oli kyllä muistamista, mutta ei yksilöllistä muistamista, sillä persoonallinen muistaminen on kehittynyt vasta tässä viidennessä juurirodussa. Atlantiksessa me ihmiset vaikutimme alitajuisesti suuresti toisiimme, niin että kun siellä tahdottiin kehittää ihmisiä, se tapahtui telepaattisesti: ihmistä koetettiin saada muodostamaan omaa fyysistä ruumistaan, varsinkin kasvoja, ihmisen näköiseksi. Ja meidän ei tule luulla, että me olimme itsetietoisia ajattelijoita; ei, me olimme sellaisia uskojia, jotka otimme vaikutuksen vastaan telepaattisesti. Kun opettaja näytti meille mystisen Kristuksen eli täydellisen ihmisen muodon ja sanoi meille: „Tällaiseksi teidän pitää kuvitella omaa ruumistanne” — niin se tietenkin oli telepaattista vaikutusta. Ja me emme tietenkään osanneet pitää opettajan antamaa täydellisyyss kuvaa selvänä mielessämme, vaan siihen sekaantui myös hänen oma kuvansa. Siksi me ihmiset tulimme ihmisinä eri näköisiksi, koska meillä oli eri näköisiä opettajia. Lisäksi vielä jokainen yksilö vaikutti omaan ulkonäköönsä.

Viime luvussa pääsimme katsauksessamme viidenteen juurirotuun. Nyt meidän olisi lähemmin tutkittava sen eri alarotujen mysteereitä. Kun tarkastelemme Lemurian ja Atlantiksen alkuaikoja, niin voimme huomata, että silloisen okkultisen menetelmän tarkoituksena oli kehittää eetteriruumiin avulla fyysinen ulkonäkö inhimilliseksi; eetteriruumiin piti yhtyä fyysiseen ruumiiseen, niinkuin nyt on asian laita. Eetteriruumis ulottuu kuin sumuna vähän ulkopuolelle fyysistä ruumista. Samalla kuin ihminen tuli ihmisen näköiseksi, oli tapahtunut tuo eetteriruumiin ja fyysisen ruumiin yhteensulautuminen.

Kun on kysymys kuolemasta ja kuolemattomuudesta ja ihmisen elämästä toisessa maailmassa, silloin liittyy tähän aina kysymys unesta, siitä, missä tilassa ihminen viettää nukkumisaikansa. On sanottu, että uni on kuoleman nuorempi veli. Kun nykyäänkin puhutaan kuolemanjälkeisestä elämästä, viitataan usein unielämän ja kuoleman yhtäläisyyteen. Ja kun ihminen alkaa ottaa ensimmäisiä askeleita sillä tiellä, joka vie vihkimystä kohti, hän tulee tietoiseksi unielämästään: hänen unensa tulevat dramaattisiksi. Kuolemankysymys onkin yhteydessä tämän unikysymyksen kanssa, sillä uni on sitä, että ihminen tajuisena olentona jättää fyysisen ruumiinsa; uni on aina ollut sellainen tilan muutos, että tajunta, joka päivällä on ollut tässä alemmassa käyttövälineessä, yöllä siirtyy muualle. — Kun katselemme lemuralaisia, huomaamme, että

heidän unielämänsä oli paljon todellisempi kuin heidän päiväelämänsä. Heistä tuntui, että he yöllä elivät todellista elämää: he olivat selvästi jumalien kanssa, elivät taivaallista ihanne-elämää. Päivällä sen sijaan, kun heidän tajuntansa oli fyysisessä ruumiissa kiinni, oli kaikki hyvin hämärää; verho oli sekä tuon toisen maailman että myös tämän maailman edessä. — Atlantiksessa oli tämä unielämä vielä jonkin verran samanlaista kuin Lemuriassa, kuitenkin niin, että päiväelämä alkoi vähitellen tulla kirkkaammaksi, tietoisemmaksi. Mutta vieläkin unielämä oli siirtymistä onnellisempaan tilaan, toiseen maailmaan, jossa oli jumalia, korkeita olentoja; siellä ihminen tunsu olevansa kotonaan.

Kun sitten tulemme viidenteen eli arjalaiseen juurirotuun, on tämä suhde taas jonkin verran muuttunut. Nyt on päämääränä, että ihmisen tajunta valloittaisi tämän näkyvän, fyysisen maailman, että se tulisi hänelle täysin todelliseksi. Sitä varten on ollut välttämätöntä, että henkimaailma yhä enemmän on kadottanut todellisuusvoimansa. Sentähden, kun katselemme intialaista, kaldealaista, juutalaista, iranilaista, kelttiläistä ja sitten tätä viidettä, teutonilaista alarotua, niin huomaamme, kuinka meidän tajuntamme yhä enemmän syvenyy aineeseen, kuinka tämä maailma tulee yhä todellisemmaksi. Ainakin tämä on tapahtunut neljänteen alarotuun saakka; nyt viidennessä alarodussa me olemme jo vähän kohoamassa. Tämä aineeseen vajoaminen tapahtui sitä varten, että tämä näkyvä maailmakin oli valloitettava todelliseksi. Asia on nimittäin niin, että me emme voi luoda itsellemme mitään kuolematonta eetteriruumista, jollemme pääse täydelleen sen herraksi. Me saimme sen siemenen lahjaksi, ja teoreettisesti katsoen meillä olisi voinut olla se mahdollisuus, että olisimme jääneet kuolemattomiksi olennoiksi paratiisiin. Joissakin uskonnoissa esitetäänkin, että me aluksi elimme paratiisissa ja olisimme voineet jatkaa elämää siellä ainaisessa ilossa ja autuudessa. Mutta välttämätöntä oli, ettemme jääneet elämään lahjatavaralla. — Me tiedämme, ettei ole onnellista nykyisissä yhteiskunnissakaan, että ihminen perii paljon omaisuutta, jos hän ei ole kehittynyt olento; se ei ole hänelle siunaukseksi, vaan estää hänen kehitystään ja vie häntä taaksepäin, sillä se tukahduttaa omakohtaisen yritteliäisyyden. On hyvä, että ihminen on aluksi avuton täällä maan päällä, että hän oppii käyttämään omaa järkeään tullakseen toimeen omin neuvoin.

Sama seikka pätee okkultisesti katsoen koko ihmiskunnan elämän suhteen. Me saimme eetteriruumiin siemenen lahjaksi, ja me olisimme voineet jäädä siihen tilaan ja olla lankeamatta kahteen sukupuoleen ja sukupuoliseen suvun jatkamiseen. Mutta silloin me emme olisi olleet oikeastaan mitään. Kysymys on siis siitä, että ihmisen pitää itse päästä eetteriruumiinsa herraksi, itse keksiä sen salaisuudet, luoda itselleen uusi eetteriruumis säilyttämällä tuon siemenen. Se ei olisi ollut mahdollista plastillisessa eetteriruumiissa. Hänen piti pukeutua jäykkään, kovaan, karkeaan fyysiseen ruumiiseen, sillä se sai hänen ajatuksensa heräämään. Jos olisimme jääneet paratiisitilaan, olisi mielikuvitus kyllä päässyt suureen valtaan, mutta mitä arvoa on mielikuvituksella, joka ei ole todellisuuden pohjalla? Mielikuvituksen piti muuttua ajatukseksi, järjeksi! Ja se on mahdollista vain sellaisessa ruumiissa, joka ei anna mielikuvituksen lentää ja jossa ihminen voi panna mielikuvituksen aisoihin ja tarkastella, kuinka asiat todellisuudessa ovat. Mielikuvituksemme voi kyllä näyttää yhtä ja toista, mutta emme ota sitä täydestä — jos olemme ajattelevia ihmisiä — ennenkuin otamme selvän asioista.

Tämä on tullut mahdolliseksi fyysisen ruumiimme, „nahkavaatteiden”, syntiinlankeemuksen avulla, ja sen johdosta, että kuolema tuli keskuuteemme. Kolmannen juurirodun alussa emme tienneet vielä mitään kuolemasta, mutta kun kuolema tuli maailmaan, silloin meidän elämämme ja koko olemisemme muuttui vähitellen sellaiseksi, kuin se nyt on. Kaikki elämässä on nyt omiansa herättämään meissä ajatuksia. Me näemme vain pinnallisesti, sillä muinainen selvänäkökyky on hävinnyt. Mutta nyt meillä on mahdollisuus luoda uusi eetteriruumis itsellemme. Se eetteriruumis ei saa olla sellainen, että se yhtäkkiä paisuu jättäjäismäiseksi ja yhtäkkiä sitten häviää melkein olemattomiin, kuten muutamien luonnonhenkien. Sellainen ruumis ei kelpaisi vakavalle olennoille. Tietenkin, jos ihminen itse tahtoo, hän voi pienentää tai suurentaa itseään, mutta se ei saa käydä tuulien mukaan. Vakavan ihmisen, enkelin ja jumalan, pitää olla arvokkaalla tavalla oma itsensä. Ja sitä varten meidän ihmisinä on pakko luoda itsellemme eetteriruumis.



Kun katselemme lemurialaisia, niin huomaamme, että kun he nukkuivat, niin heidän tajuntansa vetäytyi fyysisestä ruumiista ja oli eetteriruumiissa. Ja koska heidän tajuntansa oli astraalis-mentaalinen, niin se merkitsee, että he olivat tajuisia niistä asioista. Ja jos silloin joku ihminen sai esoteerista kasvatusta, niin se merkitsi, että hänen tajuntansa nousi heti hänen omaan todelliseen minäänsä ja sen avulla sai katsella sitä maailmaa, jonne meidän nyt on hyvin vaikea päästä. Se oli Lemuriassa aivan luonnollista niille, jotka tekivät esoteerista työtä, mutta niitä oli harvassa.

Jos sitten tarkastelemme Atlantiksen ihmisiä, niin huomaamme, että heidän tajuntansa yöllä jätti tämän fyysisen ruumiin, mutta oli puettuna eetteriruumiiseen ja liikkui astraalis-mentaalisisessa maailmassa aivan vapaasti.

Kun sitten tulemme viidenteen juurirotuun, niin havaitsemme, että eetteriruumis on yhä enemmän kasvanut kiinni fyysiseen ruumiiseen, niin että se ei lainkaan liiku enää ulos fyysisestä ruumiista; vain kuolemassa tai tainnostilassa osa eetteriruumista menee ulos. Fyysinen ja eetteriruumis ovat nyt niin kiinni toisissaan, että ihminen nukkuessaan ei ollenkaan vie eetteriruumista mukanaan, vaan hänen tajuntansa siirtyy enemmän tai vähemmän heränneenä astraaliruumiiseen, joka ei kuitenkaan ole organisoitu ruumis, vaan kuin aura. Tällainen on tilanne nyt tässä viidennessä juurirodussa.

Lemuriassa eetteriruumis oli siis aivan vapaa, Atlantiksessa se meni myös ulos fyysisestä ruumiista; ja jos ihminen Atlantiksessa sai okkultista opetusta, niin sen vaikutus oli omiansa nostamaan eetteriruumiin helposti ulos fyysisestä ruumiista. Mutta tässä viidennessä juurirodussa on eetteriruumis niin kasvanut kiinni fyysiseen, ettei ihminen pääse ulos fyysisestä ruumiista itsetietoisena, vaan siirtyy nukahtaessaan puolitajuisena astraaliruumiiseen. Sentähden ihmisen unet ovat sekavia. Sentähden vasta pyrkijän, joka alkaa harjoittaa itseään, unet ovat kirkkaampia, ja sen saa aikaan se, että hän saa vähän eetteriä mukaansa astraaliruumiiseen, ei kuitenkaan koko eetteriruumista.

Kun tarkastelemme tämän viidennen juurirodun eri alarotuja ja niiden kulttuureja, niin huomaamme, että mysteerikasvatuksen on täytynyt ottaa huomioon juuri tämä suhde fyysisen ja eetteriruumiin välillä. — Kun vanhassa Intiassa ensimmäisen alarodun kulttuurissa ihminen tuli esoteristiksi, okkultiseksi pyrkijäksi, joka tahtoi kulkea vihkimystä kohti, niin hän teki sen kokemuksen, kun hän noudatti opettajansa antamia neuvoja, että hänen unielämänsä tuli hyvin todelliseksi, paljon todellisemmaksi kuin mitä se nyt tulee ihmisille, niin todelliseksi, että hän teki havainnon: se elämä, jota elän nukkuessani, on todellista elämää, ja tämä fyysinen elämä on harhaa. Muinaisintialainen puhui aina *maajaasta*, harhasta. Kaikki esoteristit tekivät sen havainnon, että tämä elämä on maajaa. Sentähden Intiassa oli filosofiassa helppo vedota siihen, että tämä elämä on harhaa ja että meidän pitää etsiä yhtä suurta todellisuutta, Brahmaa, absoluuttista todellisuutta. Intialaisten silloinen ruumiinrakenne auttoi ymmärtämään, että todellinen elämä on toisella puolella. Ja me tiedämme, kuinka kaikua tästä on säilynyt kaikissa uskonnoissa. Viidennen juurirodun ensimmäisen alarodun uskonnossa vedottiin aina siihen, että tämä näkyvä elämä on harhaa, ja että todellinen elämä on henkimaailmassa Jumalan luona. Tähän sisältyy hyvin syvä okkultinen totuus. Se kuulostaa kaikista ihmisistä vieläkin hyvin runolliselta ja herättää vastakaikua heidän sisässään. Se ei tunnu mahdottomalta, vaikka ihminen tässä viidennessä alarodussa on alkanut yhä enemmän ajatella, että mitä se sellainen merkitsee, että elämä jossakin toisessa maailmassa on todellisempaa. Se on tietenkin nykyään oikea huomautus, vaikka tuo toinenkin ajatus on tavallaan oikea.

Intialaisessa kulttuurissa esoteristi, joka oli syvästi uppoutunut unielämään, siellä toisella tasolla ollen oppi opettajaltaan, millä tavoin hän saattoi vetää mukaansa yhä enemmän eetteriä omasta fyysisestä ruumiistaan tullakseen täysin tajuiiseksi. Ensin hän muisti kuin ihania unia toisesta olotilasta; hän ei ollut itsetietoinen, vaan hän tunsu epämääräisesti: „Oi, kuinka surkeaa on elämä täällä maan päällä, tuossa toisessa elämässä on autuus!” — Mutta sitten hän oppi vetämään eetteriä yhä enemmän mukanaan ja tuli tietoiseksi. Koko hänen okkultinen kehityksensä tapahtui näkymättömässä maailmassa.

Kun sitten tulemme toiseen alarotuun, kaldealaisiin, assyrialais-babylonialaisiin, egyptiläisiin ja juutalaisiin, huomaamme, kuinka ihminen yhä enemmän on laskeutunut aineeseen ja kuinka näkyvä maailma alkaa tulla yhä todellisemmaksi. Kun esoteristi näissä kulttuureissa noudatti esoteerista menetelmää ja teki havaintoja toisessa maailmassa, niin hän teki sellaisia havaintoja, että siellä elämä oli koko lailla tyhjää, että vainajien elämä oli koko lailla toimetonta, ikävää. Tämä riippui siitä, että esoteristi sai egyptiläisessä kulttuurissa tehdä selvän huomion: kaikista tärkein elämä on tämä näkyvä elämä. Jos intialainen selvästi ymmärsi, että näkyvä elämä oli harhaa vain, heijastusta henkielämästä, niin egyptiläinen huomasi, että henkielämä on vain huonoa heijastusta näkyvästä elämästä. Koska siis näkyvä elämä oli ainoa todellinen, oli juuri siitä tehtävä jotakin. Järki kehittyi. Vanha kaldealainen esoteristi katseli taivasta, aurinkoa ja tähtien kulkua – siitä syntyi astrologia – ja huomasi, kuinka paljon tähdet vaikuttavat meidän elämäämme. Tiede syntyi. Egyptiläiset alkoivat harrastaa tietojen hankkimista aivan uudessa merkityksessä. Vanhat intialaiset olivat kyllä puhuneet tiedosta, *vidjaa*, *veeda*, mutta se oli tietoa korkeammasta Jumalasta. Vasta egyptiläiset, juutalaiset ja kaldealaiset, toisen alarodun ihmiset, alkoivat ymmärtää tiedolla sellaistenkin asioiden tietämistä, jotka kuuluivat näkyvään maailmaan, aistein havaittaviin asioihin. Näinhän on vielä tässä viidennessäkin alarodussa; kaikki tiedemiehemme käsittävät tiedolla juuri tietoa kaikenlaisista yksityisseikoista. Tämä tieteellisten havaintojen tekeminen alkoi toisessa alarodussa, ja se tuli maailmaan esoteristien kautta, jotka kehittivät itseään opettajiensa neuvojen mukaisesti.

Kun sitten tutkimme kolmatta alarotua, muinaisia persialaisia ja iranilaisia, niin huomaamme, että heidän kokemuksensa ei ollut aivan sama kuin intialaisten ja egyptiläisten. He eivät kokeneet sitä, että heidän uni-elämänsä olisi ollut autuutta, vaan heidän kokemuksensa oli seuraavanlainen: maailmassa on kaksi voimaa, hyvä ja paha; minä olen nukkuessani ollut taistelemassa hyvän puolesta pimeyttä vastaan. Ja kun he saivat enemmän oppia esoteristeina, saivat tarkempia neuvoja, niin he samoin kuin intialaiset, oppivat vetämään itseensä eetteriä fyysisestä ruumiista ja tulivat tietoisiksi siinä astraalimaailmassa, jossa on hyvä ja paha, valoa ja pimeyttä. Siellä he saivat nähdä hirmuisia, julmia luonnonhenkiä ja haltioita; he saivat myös nähdä vainajia sekä kokea kaikkea sitä, mitä astraalimaailmassa on. He toivat silloin mukanaan tänne fyysiseen maailmaan selvän tiedon siitä, että maailmassa taistelee keskenään kaksi voimaa, myös tässä näkyvässä maailmassa, joka on kuin heijastusta näkymättömästä. Sentähden vanhassa iranilaisessa uskonnossa puhutaan Ormuksesta ja Ahrimanista. He sanoivat: „Meidän on tässä näkyvässä maailmassa palveltava Ormusta, tehtävä työtä tässä maailmassa, sillä kaikkea pahaa on myös tässä. Ahrimanin pahat voimat heijastuvat tähän maailmaan ukkosena, liian kovina pakkasina, helteinä ja kaikenlaisina kärsimyksinä.” – Ja me tiedämme, kuinka tämän viidennen juurirodun myöhemmissä uskonnoissa aina kaikuu tämä suuri oppi: on olemassa hyvä ja paha, jotka aina taistelevat keskenään. Sehän on juutalaisten uskonnossa ja kristinopissakin siinä muodossa kuin sitä kirkossa opetetaan. Meidän suomalaisten ei tarvitse kuin ajatella Kalevalaa nähdäksemme tämän saman hyvän ja pahan taistelun. Tämä kaikki on johtunut niiden pyrkijöiden kokemuksista, jotka tuon kulttuurin aikana tekivät havaintoja näkymättömässä maailmassa.

## VIII

### EGYPTILÄINEN VIHKimys

Olemme nähneet, kuinka paljon työtä on ihmishengellä ollut, kuinka me ihmiset olemme saaneet paljon kokea ja tehdä työtä, ennenkuin olemme saavuttaneet tämänkään kehitystason, millä nyt olemme. Nehän ovat kiintoisia, mutta vaikeatajuisia asioita. Me mielellämme näkisimme, että kaikkia asioita voitaisiin helposti ymmärtää; ja meidän mieleemme voi muistua tuo vanha lause: totuus on aina yksinkertainen. Ja niinhän se on! Mutta jos tarkastamme luontoa ja elämää, niin huomaamme, että totuuden ilmeneminen ja elämä itsessään ei ole niinkään yksinkertainen. Voi olla hyvin vaikeaa päästä elämän lakeja ymmärtämään.

Joku on saattanut ajatella, että nämä esitelmät eivät ole olleet harrastunnelmaisia, eivät ole olleet jumalaisen hengen elähdyttämiä, vaan sangen inhimillisiä. Eräskin kuulija sanoi minulle: „On aivan kuin ihmishenki tutkisi jotakin asiaa, eikä Jumalan henki olisi mukana.” – Siltä on voinut tuntua. Mutta niinkin täytyy joskus olla! Jos me tutkimme ulkonaista luontoa, esimerkiksi kasvin kehitystä ja sen syntyä, niin meidän tutkimuksemme on luonteeltaan tieteellinen; ja jos emme tahdo olla ylimalkaisia, emme halveksi niinkään pientä asiaa kuin kasvin kehitystä. Silloin me tutkimme sitä koko järjellämme, mutta silti me voimme olla täynnä Jumalaa, kun ihailamme Hänen neronsa tuotteita ja tutkimme Hänen kättensä töitä. Sentähden meidän ei pidä ajatuksissamme halveksia vaikeatajuisia asioita, eikä odottaa, että se, mikä on Jumalan, on aivan yksinkertaista. Päinvastoin Jumala tahtoo, että ponnistamme ajatustamme, että kehitymme älyllisesti. Meidän täytyy ponnistaa järkeämme, että ymmärtäisimme totuuden kaikessa moninaisuudessaan. Nämäkin esitelmät saattavat olla tärkeitä, ja ne ovat tärkeitä niille, jotka todella etsivät totuutta.

Olemme nähneet, kuinka ihmisen tajunta on vähitellen kehittynyt, kuinka se on kehittynyt juuri sillä tavoin, että se on yhä enemmän laskeutunut aineeseen. Ja koska elämässä on olemassa sellainen laki, että myöhemmin aina toistuu lyhyessä muodossa, mitä ennen on koettu, niin me saamme hyvän kuvan tajunnalliselta kannalta katsoen, jos tarkastelemme niitä tajunnan ilmiöitä, jotka ovat meille nyt tuttuja. Jos katsomme sitä seikkaa, että olemme päivällä hereillä ja yöllä nukumme ja katsomme niitä eri tajunnan tiloja, mitä meillä yöllä on, niin huomaamme, että nämä eri tilat olemme saaneet vähitellen. Nyt meillä on se tajunnan tila, mitä nimitämme päivätietoisuudeksi; ja kun käymme yöksi levolle, silloin meidän tajuntamme siirtyy unitilaan, joka on joko unennäköä tai unetonta unta. Ja kaikki meidän tieteelliset tutkijamme vakuuttavat, että kun meidän tajuntamme on lähellä päivätajuntaa, silloin se on unennäköä, ja voi olla hyvin sekavaa unennäköä, mutta mitä kauemmas tajuntamme poistuu tästä päivätajunnasta, sitä unettomampi on uni, ja se on silloin myös kaikista virkistäväntä unta.

Päivätajuntaa lähinnä oleva tila on sekava uni, sen takana on looginen uni ja vielä sen takana uneton uni, joka on taivaallista ja virkistävää. Nämä eri tilat olemme saavuttaneet hyvin pitkän kehityksen kuluessa. En nyt enää puhu ensimmäisestä ja toisesta juurirodusta; silloin emme inhimillisinä olentoina olleet mukana, vaikka henkemme kyllä vaikutti; mutta kun katselemme kolmatta juurirotua, silloin huomaamme, kuinka meidän tilamme Lemurian alkupuoliskolla ennen syntiinlankeemusta oli päivällä unetonta unta. Ja miksi se oli unetonta, minkä tähden voisimme kuvata sitä siten? Sentähden, että meidän oma minätajuntamme oli aivan lapsellinen ja heikko, kuin lepattava liekki. Uni oli silti näkemistä ja tajuamista; me tajusimme korkeita jumalia, korkeita olentoja. Sentähden sanotaan kaikissa uskonnoissa, että ihmiskunta eli alussa paratiisitulassa, mikä merkitsee, että tajuntamme oli taivaassa. Ja se on siellä nykyäänkin, jos osaamme uppoutua unettomaan uneen, joka on käytännössä harvinaista.

Mutta yöllä sen sijaan, kun Lemuriassa nukuimme, vedimme pois tajuntamme fyysisestä ruumiista ja silloin jouduimme korkeampaan tajunnantilaan, jota voimme sanoa ekstaasiksi. Mutta se oli kovin hämärä ja epämääräinen. — Kun sitten syntiinlankeemus tapahtui, ja me ihmiset saimme sen tapaisen fyysisen ruumiin kuin tämä nykyinen, silloin meidän tajunnantilamme taas muuttui; se laskeutui yhä enemmän aineeseen, ja me jouduimme päivätajunnassamme sellaiseen tilaan, jota nyt nimitämme unennäöksi. Ainoastaan nukkuessamme pääsimme silloin taivaaseen jumalaisten olentojen yhteyteen. Tätä aikaa kesti Lemurian keskivaiheilta Atlantiksen keskivaiheille; tällöin meidän silmämme olivat jo niin kehittyneet, että aloimme nähdä fyysisesti. Kun me näimme unta päivällä, niin se merkitsee, että me kyllä näimme tätä fyysistä maailmaa, mutta unikuvien muodossa. Vasta Atlantiksen loppupuolella me rupesimme näkemään tätä maailmaa yhä selvemmin. Sitä on jatkunut tähän viidenteen juurirotuun saakka.

Tässä viidennessä juurirodussa aina neljänteen alarotuun saakka olemme astuneet yhä syvemmälle aineeseen. Nyt olemme viidennessä alarodussa, teutonilaisessa, ja näkyvä maailma on tullut meille yhä selvemmäksi. Yöllä siirrymme nyt siihen tilaan, joka meillä oli edellisessä kehityskaudessa päivällä.

Kun nyt kohdistamme huomiomme ns. esoteeriseen, okkultiseen, kehitykseen, vihkimyksen tiellä kulkemiseen, niin huomaamme, kuten jo ennen olemme huomauttaneet, että tämä on erikoisesti yhteydessä ns. eetteriruumiin kanssa. Sitähän olemme koettaneet selittää. Valaisen vielä muutamain sanoin tätä seikkaa.

Sillä mikä on kysymyksessä, kun puhutaan okkultisesta itsekasvatuksesta? Kysymyksessä on silloin kehityksen jouduttaminen, nopeampi kehittyminen, kuin mitä elämä jokapäiväisessä muodossaan meitä kehittäisi. Vihkimyksen tie on olemassa sitä varten, että itse auttaisimme luontoa, ettemme jättäisi kaikkea luonnon varaan kuten eläimet. Me ihmiset olemme olentoja, jotka voimme auttaa luontoa, elämää, koska meillä on järki ja tunne; me voimme tulla Jumalan työtovereiksi, hänen kanssatyöntekijöikseen. Tämähän on yleinen piirre maailmassa. Ja suurin piirtein katsoen on niin, että kun jollakin tähdellä tahdotaan jouduttaa kehitystä, sinne tulee auttaja muualta. Koko meidän yhteiskuntamme on järjestetty niin, että koetamme kehittää itseämme järjestämällä kouluja ym. opintomahdollisuuksia. Emme elä enää metsäläiselämää. Sentähden ei ole luonnotonta, että Valkoisen Veljeskunnan lähettiläät koettavat herättää ihmisiä itse pyrkimään. Juuri sentähden, että pyrkiminen ja itsemme kehittäminen on meille ihmisinä luonnollista, on sitä harrastettu aina siitä saakka, kun ensimmäiset auttajat toisilta tähdiltä tulivat tänne.

Ihmisen kehityksen jouduttaminen on sitä, että tulemme tietoisiksi niistä asioista, jotka ovat meiltä yleensä salattuja, että tiedämme, mitä elämä on ja mikä on sen tarkoitus ja mitä kaikkia maailmoita ja olemuspuolia se käsittää, ja että tulemme vakuuttuneiksi siitä, että voimme elää kuoleman jälkeen, ja että henkimaailma on olemassa. Se tieto ei saa perustua kuulopuheisiin vaan meidän omaan tahtoomme. Siis koko ajan on ollut ihmiskunnan edessä kysymys: millä tavoin ihminen voi päästä tietoon henkimaailmasta? Vanhoissa roduissa ihminen oli siitä tietoinen jollakin tavoin, mutta se ei ollut todellista tietoa; se oli enemmän satunnaista, aivan kuin nykyoloissa meedio voi saada inspiraation, kun joku henkiolento kuiskaa hänelle jotakin; mutta se ei ole mitään todellista tietoa; meedio on kuin lapsi tai leikkikalua, jota toinen ohjaa. Kun meillä on todellista tietoa, se on itsetajuista, henkilökohtaista.

Jotta ihminen voisi tulla tietoiseksi kaikista maailmoista, täytyy hänellä olla minuus, joka kasvaa. Tämä minuuden kasvaminen on mahdotonta, ellei tuolla minuudella ole sellaista ruumista, joka panee sen ajattelemaan. Jos meillä olisi vain sellainen ruumis, joka yhtä mittaa muuttaisi muotoaan kaikkien tunteiden ja tunnelmien mukaan, niinkuin plastillinen esine, silloin emme koskaan voisi päästä itsetietoisiksi mistään. Itsetietoisuus syntyy siitä, että voimme asettua itsemme ulkopuolelle. Sentähden meillä on täytynyt olla fyysinen ruumis, joka on tullut yhä jäykemmäksi. Atlantiksella se oli vielä koko lailla pehmeä, mutta se on vähitellen muodostunut jäykemmäksi. Juuri tämä fyysinen ruumis tekee meille itsetajunnan mahdolliseksi; se luo meille minuuden tunteen. Mutta tämä fyysinen ruumis ei lennä henkimaailmaan. Kuta enemmän se jäykistyy, sitä enemmän se rajoittuu tähän fyysiseen maailmaan, joka on yhtä jäykkä ja hidas kuin sekin. Kaikki muodot ovat tässä jykkiä, kovia; koko luonto on kuin jähmettynyttä musiikkia. Mutta se vaikuttaa

sen, että me tulemme itsetajuisiksi, vaikka se samalla hävittää meiltä käsityksen niistä maailmoista, joissa elämä on toisenlaista. Nyt on siis kysymys siitä, kuinka voisimme päästä tietoisiksi niistä. Ja koska tämä fyysinen ruumis ei voi lentää henkimaailmaan, niin luonto asettaa meille kysymyksen: voitko erottaa fyysisestä ruumista sellaisen osan, joka on jollakin tavoin henkinen, joka on toista, kuin tämä kiinteä aine, ja sen avulla lentää henkimaailmaan? Meillä on sellainen ruumis, ja se on eetteriruumis, joka on fyysisen ruumiin näkymätön puoli. Sitä me voisimme käyttää ja mennä henkimaailmaan. Jos me menemme ilman sitä, niin mitä se merkitsee? Jos me menemme henkimaailmaan samalla tavoin kuin unitilassa, silloinhan menemme ilman eetteriruumista. Kun nukumme, jää fyysinen ja eetteriruumis vuoteeseen, ja me menemme astraaliruumiissa henkimaailmaan. Siitä on seurauksena, että meillä ei ole itsetietoisuutta mukana henkimaailmassa. Jotta meillä voisi olla itsetietoisuus mukana, täytyisi fyysinen ruumis olla mukana, mutta koska tämä fyysinen ruumis ei voi ilman muuta mennä henkimaailmaan, se täytyy jakaa kahtia. Me sanomme: ihmisen täytyy oppia kuolemaan, koska juuri kuolema jakaa meidät kahtia. Tämä on ollut käytännöllinen probleema kaikessa esoteerisessa itsekasvatustyössä: miten me säilytämme itsetietoisuuden henkimaailmassa? Se säilyy ainoastaan eetteriruumiin avulla, joten se siis on saatava ulos fyysisestä ruumiista.

Kun katselemme vanhaa aikaa ja tarkastamme, millä tavoin suuret opettajat koettivat ohjata ihmisiä Lemuriassa ja Atlantiksessa, niin huomaamme, kuinka opettajan vaikutus opetuslapsen on ollut sitä voimakkaampi, yksinkertaisempi ja selvempi, kun kauemmas menemme taaksepäin. Lemurian loppupuolella ja Atlantiksen alkupuolella, jolloin meidän tajuntamme oli unitajuntaa, me saimme oppia, jos olimme esoteerisessa koulussa, yhä enemmän ajattelemaan. Meidän täytyi kehittää juuri järkeämme. Ja silloin, kun tuli se hetki, että opettaja saattoi vihkiä meidät, hän käski: „Nyt sinun pitää kuolla, lähteä ulos eetteriruumiissasi.” Me emme itse osanneet irrottaa eetteriruumistamme fyysisestä, mutta totellen opettajan käskyä eetteriruumis lähti ulos. Ja niin paljon itsetajuntaa, kuin olimme osanneet kehittää päivätajunnassamme, itsessämme, niin paljon itsetajuntaa meni siis ulos, sillä se seurasi eetteriruumista. Aina, kun eetteriruumis menee ulos, on tajunta joko siinä tai mahdollisesti fyysisessä ruumiissa, jolloin eetteriruumis on jakautunut. Ottakaamme esimerkki. Jos te saatte eetterinukutuksen, hengitätte eetteriä tai kloroformia, silloin tämä vieras aine, tullessaan ruumiiseen, ajaa eetteriruumiin ulos, ja fyysinen ruumis tulee tunnottomaksi. Samoin, jos ihminen menee tajuttomaksi, menee osa eetteriä ulos. Kun te tällä tavoin olette nukutettu, voi tapahtua, että olette oma itsenne fyysisen ruumiin ulkopuolella. Tajuntanne siirtyy eetteriruumiiseen; te voitte katsella fyysistä ruumistanne, lääkäriä, sairaanhoitajattaria, ja te olette iloisia ja katsotte mielihyvin koko leikkausta, sillä ette tiedä mitään tuskasta. Ja sitten te voitte ajatella: „En välitä katsella tuota, lähden ulos kävelemään!” Sitten, kun nukutusaineen vaikutus on mennyt, tunnette vetovoimaa fyysiseen ruumiiseen ja kadotatte tajunnan. Eetteriruumis se juuri säilyttää tuon päivätajuisen tietoisuuden.

Tämä oli siis probleemana alusta lähtien. Kun Atlantiksessa nukuimme, eetteriruumis jäi fyysisen yhteyteen, kun me siirryimme omassa aurassamme taivastilaan. Sentähden oli välttämätöntä, jos tahdoimme kehittyä okkultisesti, että saimme eetteriruumiin irti fyysisestä. Se oli helppoa, vaikka emme itse osanneet sitä tehdä; opettaja vihkimyksessä käski tehdä sen. Ja vihkimys oli sitä, että saimme tehdä kaikenlaisia havaintoja toisessa maailmassa opettajan johdolla. Tavallinen aika, jonka vihittävä kulki toisessa maailmassa, oli kolme ja puoli vuorokautta; sen jälkeen opettaja taas herätti hänet.

Meidän on huomattava, että tämä eetteriruumiin irrottaminen tulee sitä vaikeammaksi, mitä enemmän me laskeudumme aineeseen: kun enemmän etenimme arjalaista rotua kohti, sitä enemmän eetteriruumiimme kiinnittyi fyysiseen, niin että oli erittäin vaikea irrottaa sitä. Vielä intialaisena aikana, vanhassa intialaisessa kulttuurissa ja sen aikaisissa kokemuksissa, vihkiäjällä oli hyvin suuri valta; silloin eivät kylläkään enää riittäneet pelkät sanat, vaan vihkiäjän täytyi koskettaa vihittävää sauvalla; fyysisesti täytyi käydä vihkijästä sellainen voima, joka irrotti vihittävän eetteriruumiin. Emme enää osanneet totella pelkkää sanaa niinkuin atlantilaisena ja lemuralaisena aikana. Kun sitten etenimme ajassa ja katselemme iraanilaisia, seemiläisiä, egyptiläisiä ja kelttiläisiä aikoja, niin huomaamme, kuinka tämä eetteriruumiin irrottaminen tulee

yhä monimutkaisemmaksi. Silloin hierofantin täytyi vaivuttaa meidät magneettiseen, mesmeriseen uneen. Ja siihen ei kelvannut kuka tahansa; vihkiäjällä täytyi olla tietoa ja valtaa. Mutta me huomaamme myös, että käytännössä oli toisenlaisiakin tapoja. Kelttiläisenä aikana, esimerkiksi vanhoilla suomalaisilla ja myös druideilla ja monilla muilla kansoilla oli sellainen tapa, että kun opetuslapsen eetteriruumis oli irrotettava, ei siinä enää riittänyt yksin hierofantin sana ja kosketus, vaan siinä täytyi olla maaginen ketju, toisia kehittyneitä olentoja ympärillä, jotka pitivät toisiaan käsistä ja lauloivat, jolloin keskellä oleva joutui transsiin. Sellaisia tapauksia oli paljon salaperäisissä metsissä Euroopassa tuhansia vuosia sitten, ja niillä oli hyvin suuri kantavuus.

Tuolla nimityksellä „egyptiläinen vihkimys” olen tarkoittanut kaikkia niitä muotoja, mitä on käytetty viidennen juurirodun aikana, mutta jos ajattelemme niitä varsinaisia egyptiläisiä menoja, joita käytettiin pyramideissa, niin niissä kandidaatti vietiin erityiseen holviin, jossa hänet asetettiin arkkuun, papit seisoivat ympärillä laulaen, ja silloin hierofanti sai vihittävän vaipumaan transsiin. Sitten vihittävä heräsi toisessa maailmassa, jossa hierofanti kuljetti häntä ja antoi hänen katsella ja kokea kolme ja puoli vuorokautta kaikenlaisia asioita. Sen ajan kuluttua oli tapana kantaa arkku pyramidin yläpäähän, jossa oli parvekkeen tapainen ulkonema. Auringon noustessa auringon säteet panivat siellä jonkin laitteen soimaan ja herättivät vihityn unesta. Ja koska vihityllä oli eetteriruumis mukanaan toisessa maailmassa ja hän itsetajuisesti koki, mitä koki, niin hän säilytti muiston siitä. Sentähden kaikki kirjailijat ja runoilijat, jotka olivat tulleet mysteereissä vihityiksi, tunnustivat, että silloin on saanut tietää elämän ja kuoleman salaisuudet ja että maailma on muuttunut vihityn silmissä; hänellä on tietoa; hän on kuin turvattu.

Tämä oli suurenmoinen, ihmeellinen tapahtuma totuudenetsijän elämässä. Sitä ennen oli tietenkin ollut pitkälinen valmistus- ja puhdistusaika. Kaikissa mysteereissä puhutaan aina valmistuksesta, ennenkuin ihminen saattoi tulla vihityksi. Ja kun hän tuli vihityksi, hän saavutti tietoa. Ennen hänen oli täytynyt uskoa, mutta vihkimyksessä hän saavutti tietoa.

Meille on näin tullut koko lailla selvä käsitys siitä, kuinka tärkeää ja sisältörikasta tuo vihkimyksen saavuttaminen aina on ollut. Ja sellainen ihminen, joka sai vihkimyksen ja joka sitä ennen oli käynyt lävitse pitkän puhdistus- ja valmistusvaiheen, oli erinomainen ihminen, erikoisen hyveellinen olento. Muistanette — siitä on ollut ennenkin puhetta — erään lauseen evankeliumissa, jossa Jeesus Kristus sanoo Natanaelista: „Kas tuossa on oikea israeliitti!” Natanael oli ihmeissään, kun Jeesus hänet tuns. Jeesus sanoi: „Minä näin sinut viikunapuun alla.” Tämä on okkultista viisautta. Sanskritinkielessä viikunapuu on sama kuin boodhipuu, joka merkitsee viisauden puu. Buddha saavutti valistuksen boodhipuun alla. Se, että Natanael oli ollut viikunapuun alla, merkitsee Jeesuksen sanomana: „Minä näin sinut silloin, kun sinut vihittiin, kun sait valaistuksen.” Ja Natanaelille selvisi: „Jeesus on ihmeellinen olento, kun hän tietää minun salaisimman kokemukseni.” Sillä jos joku saa vihkimyksen, hän ei siitä puhu ja kersku. Tämä oli kuin ilmestys Natanaelille, kun Jeesus saattoi sanoa hänelle näin; ja Natanael ymmärsi, mikä Jeesus oli. Ja se vihkimys, mikä silloin oli kysymyksessä, oli hyvin korkea saavutus, sillä se oli tehnyt Natanaelista oikean israeliitan, mikä merkitsee, että hän oli saavuttanut itsetajunnassaan sellaisen kehitystilan, että hän oli yhteydessä kansansa, kansansa kansallishaltian kanssa. Hän tuns. siis Juudan kansan kansallisjumalan. Hän oli niin pitkälle kehittynyt ihminen, että hänessä saattoi elää Juudan kansan sisäinen henki, sielullinen pyrkimys. — Samalla tavoin voimme tänä päivänä puhua ja tarkoittaa sitä asiaa ja sanoa: kas tuossa on oikea suomalainen, englantilainen jne. Siinä on ihminen, joka ruumistuttaa suomalaista henkeä, joka osaa uppoutua kansansa henkeen. Tämä on profaneissa piireissä sanontatapa, joka on epämääräinen, mutta okkultisesti, vihkimystekniikan kannalta katsoen, on olemassa oikeita suomalaisia, ranskalaisia, englantilaisia jne., jotka tietävät, mitä piilee oman kansan hengessä. Sellaisia ovat usein suurimmat runoilijat, jotka tavallisesti ovat vihittyjä. Jos meidän keskellemme syntyy suuri runoilija, joka on Suomen kansan hengen elähdyttämä, niin että hän osaa suurenmoisella tavalla kuvata sen henkeä, pyrkimyksiä, että hän nostattaa meissä isänmaanrakkautta, silloin hän on sellainen olento, että hän on tullut vihityksi juuri sen kansan mysteereissä. Eino Leino tuns. syvästi Suomen kansan hengen; sen henki eli hänessä. Hän oli saavuttanut tällaisen vihkimyksen jossakin edellisessä ruumistuksessaan Suomen kansan yhteydessä, ei välttämättä täällä

Suomessa, mutta kuitenkin Suomen heimon yhteydessä. Hän syntyi tänne tietoisena siitä, että hän ymmärsi tätä kansaa. Nuoruudestaan saakka hän tunsi: „Minä rakastan tätä kansaa ja ymmärrän sitä.” Sitä Jeesuskin tarkoitti, kun hän sanoi Natanaelista: „oikea israeliitta”.

Tätä kaikkea voidaan nimittää Vanhaksi Liitoksi, sillä Vanhan Liiton puitteiden sisällä ihminen saavutti tällaisia asioita, ja tämä kansallinen vihkimys oli hyvin korkea saavutus sillä tiellä.

Silloin nousee kysymys meidän mieleemme: mitä nyt on siis muuttunut, koska puhumme Uudesta Liitosta ja tiestä? Mitä on Kristuksen työ saanut aikaan?

Kun puhun Kristuksen työstä, en tarkoita ainoastaan Jeesus Natsarealaisen kolmivuotista työtä Palestiinassa, vaan Kosmisen Kristuksen työtä, joka on samalla mystisen Kristuksen työtä tämän maapallomme yhteydessä. Voimme sanoa, että se työ alkoi silloin, kun ihmiset itse alkoivat pyrkiä. Meidän ihmiskunnastamme siis syntyi yksilöitä, jotka pyrkivät eteenpäin vihkimyksen tiellä. Kristus oli silloin vielä tavallaan niin kaukana, että emme voi puhua varsinaisesta Kristuksen työstä. Kristuksen työ alkoi varsinaisesti näkyä vasta tässä viidennessä juurirodussa, jolloin Logoksen poika-tajunta lähestyi yhä enemmän tätä maapalloa siitä syystä, että oli olemassa joitakuita ihmisyksilöitä, jotka nousivat niin korkealle Häntä vastaan näkymättömässä maailmassa. Niistä oli Buddha yksi, suuri ja tärkeä. Sentähden, kun olen puhunut Kristuksen työstä, olen aina maininnut Buddhan, sillä Kristuksen työ alkoi silminnähtävästi Buddhasta. Buddha otti Jumalan Pojan niin tajuntaansa, että se mitä hän puhui, oli ehdotonta totuutta, se oli Jumalan sanaa. Mutta Jeesus Kristuksen ruumiiseen Kosminen Kristus laskeutui kokonaan. Tietysti Buddhan ruumis oli täydellisesti puhdas; se on selvää; ei hän muuten olisi voinut päässään ottaa Kristusta vastaan; ellei hän olisi ollut voimakas ja puhdas, olisi Jumalan Pojan tajunta räjähdyttänyt hänen ruumiinsa. Mutta Jeesus Kristus vasta saattoi ottaa koko ruumiiseensa Jumalan Pojan, Kristuksen, niin että hän kokonaan täyttyi Kristuksella. Tavallisestihan sanotaan, että se tapahtui Jordanin kasteessa. Sitä selitän sillä tavoin, että Jeesuksessa oli kyllä mukana Kristus edellisestä ruumistuksesta, että hän oli oikeastaan syntymästään saakka Jumalan Poika, mutta hänen täydellinen tietoisuutensa heräsi Jordanin kasteessa.

Tässä voimme muuten mainita, että juuri tuo Johannes Kastajan työ oli sangen merkillistä valmistustyötä vihkimykseen. Hän käytti sellaista tapaa, jota voidaan käyttää vielä tänään ja jota käytettiin myös Intiassa. Hän samalla koetteli ihmisiä, jotka tulivat hänen luokseen ja tahtoivat tietää, mitä elämä on. Johannes pystyi näyttämään heille, mitä elämä on; siinä on hänen ihmeellisyytensä okkultisena opettajana. Ja Johanneksen kaste ei ollut sellainen kuin tänään, että pirskotetaan vähän vettä päähän, vaan se oli todellinen. Kastettava sai astua Jordanin virtaan, ja Johannes otti häntä niskasta kiinni ja painoi hänet kokonaan veden alle ja piti häntä jonkin aikaan siellä. Se juuri oli koe. Joku pyrki heti ylös; ei voinut olla siellä ollenkaan. Johannes antoi hänen nousta, mutta se ihminen ei ollut mitään kokenut. Ja voi olla, että sellaisesta ihmisestä tuli Johanneksen vainooja. Mutta sellaiselle ihmiselle, joka saattoi olla veden alla sen aikaa, kun Johannes häntä piti, tapahtui se, mikä kuolemassa tapahtuu, että eetteriaivot irtautuvat vähän fyysisestä ruumiista, ja silloin eetterimuisti heti alkaa toimia, ja koko elämä kulkee kuin filminä silmien ohi, ja ihminen arvostelee omaa elämäänsä. Siinä kokemuksessa ihminen myös samalla tietää, kuinka hänen pitää olla, mikä on elämän tarkoitus. Samoin kuin kuolemassa, hän huomaa: „olen tavoitellut turhia, koko elämäni on mennyt hukkaan“ – tai: „siinä olen tehnyt oikein.” Ihminen näkee silloin puolueettomasti, miten olisi pitänyt olla, ja miten hän on menetellyt. Silloin hän itse itsensä tuomarina arvostelee elämäänsä.

Johannes asetti kasteessa ihmiset koetukselle, ja monet näkivät oman elämänsä ja arvostelivat sitä. Ja silloin he olivat uudestisyntyneitä, tiesivät, mitä heidän oli elämässä tehtävä. Se oli jonkinlainen vihkimyskokemus, vähän samanlainen kuin vanhojen aikojen vihkimyskokemus, vaikka se ei ollut niin laaja. Johannes ei voinut pitää ihmistä kauan veden alla, sillä ihminen olisi voinut kuolla. Siinä tilassa ei kyllä aika merkitse samaa kuin täällä; ihminen voi silmänräpäyksessä nähdä tuhansia vuosia.

Se siis oli Johanneksen kaste. Ja Johannes itse todisti: „minä kastan vedellä, mutta hän, joka tulee minun jälkeeni, hän kastaa hengellä ja tulella.” Se on kuin tuli, salama, kun me kuolemme näissä nykyoloissa, se on kuin salama, joka leikkaa meidät kahtia. Ja vihkimysopetus, niin Jeesus Kristuksen kuin muidenkin, on aina kuoleman yhteydessä, sillä ilman kuolemaa ei ole ylösnousemusta.



## IX

### KRISTUKSEN LUNASTUSTYÖ

Tulemme käsittelemään tätä Kristuksen lunastustyötä ainoastaan tietyltä okkultiselta kannalta. Näistä asioista ei pääse perille pelkästään ajattelemalla, filosofisilla pohdiskeluilla. Ne seikat, joita esitämme vihkimyskysymyksen yhteydessä, ovat asioita, jotka riippuvat kokemuseräisestä tiedosta. Ne tulevat meille kokemuksen kautta elävänä elämänä, ja niitä meidän sitten tulee selvittää järjellemme. Samaan tapaanhan kaikki tieteellinen työ tapahtuu tässä maailmassa. Ei se olisi mikään tiedemies, joka istuisi miettimään, millainen maailma on ja sitten pääsisi omien ajatustensa perusteella näkemykseen, että sellainen ja sellainen on tämä näkyvä luonto ja sellaiset ja sellaiset lait siinä vallitsevat. Keskiajalla kukaties sillä tavoin erehdyttiin harjoittamaan tieteellistä tutkimusta, mutta nykyään tiedemies menettelee sillä tavoin, että hän ensin etsii ja tutkii ja sitten havaitsee, miten asiat ovat. Hän tutkii luontoa, hän tutkii tätä näkyvää maailmaa, sen ilmiöitä; niitä hän panee muistiin ja luokittelee ja sitten tekee jonkinlaisia loogisia johtopäätöksiä, selittää niitä järjellensä. Synteesin hän tekee vasta sitten, kun ilmiön analyysi on tapahtunut. Samoin on laita todellisessa mystisessä, okkultisessa, esoteerisessä elämässä. Vasta sitten kun olemme kokeneet ja huomanneet, että se kokemus on pätevä, että se on uusiutuva kokemus, että se on lakiperäinen kokemus, että elämä, josta olemme tulleet tietoisiksi, on todella olemassa, vasta sitten koetamme järjellisesti ymmärtää niitä asioita, joita olemme kokeneet ja havainneet. Vasta sitten alkaa se inhimillinen toiminta, jota ilman kokemuksemme ei tule inhimillisesti sulatetuksi. Sentähden on ihmisen vaikeata selittää itselleen ja selittää toiselle, mitä hän kokemuksestaan tietää, kun on kysymys henkisistä asioista, kun on kysymys toisen olemismuodon, toisen tason, toisen elämisen todellisuuden ilmiöistä ja seikoista. Sentähden sellaiset asiat, joita esitetään okkultisten kokemusten yhteydessä, ovat vaikeatajuisia; ne ovat vaikeita saada inhimillisellä kielellä ilmi. Mutta meidän ei pidä sitä pelästyä, eikä se, joka on kokenut, pelästyään; hän tietää ja koettaa ymmärtää ja selittää.

Me olemme tässä tekemisissä kysymyksen kanssa, joka on niin merkillinen ja niin mullistava, että tekisi mieleni sanoa, etteivät okkultistitkaan ole siitä yhtä mieltä, ja ehkä juuri sen vuoksi, että tämä kysymys Kristuksen työstä, johon me olemme vihkimysesitelmissämme tulleet, on sellainen, jota ei sellaisenaan siinä aina ole ollutkaan. — Olemme puhuneet siitä, kuinka nykyään on olemassa kaksi tietä, kaksi liittoa, Vanha ja Uusi Liitto. Vanha Liitto toimii tänä päivänäkin, niin että tänä päivänä voi kulkea vanhaa vihkimystietä, joka on ollut olemassa aina siitä saakka, kuin Salainen Veljeskunta perustettiin maan päälle. Mutta samalla on olemassa tämä uusi tie, joka on avautunut Jeesus Kristuksen työn kautta, tullut maailmaan hänen elämänsä kautta. Tämä uusi tie on kerrassaan mullistava ja ytimeltään toisenlainen kuin vanha tie. Tietäjät ja okkultisteista verraten harvat ovat kulkeneet tätä uutta tietä, eläneet tässä Uudessa Liitossa. Tiet kyllä yhtyvät jossakin korkealla, tulevat yhdeksi tietäessä korkeudessa, eivätkä ne millään tavoin ole ristiriidassa keskenään. Kristus kuitenkin voittaa yhä enemmän vanhan tien kulkijoita puolelleen. Tämä tulee selvemmäksi ymmärtää, kun alamme lähemmin käsitellä tämänpäiväistä aihetta, Uuden Liiton vihkimystä ja vihkimys-saavutusta, niin paljon kuin sitä voi kuvata. Kaikki asiat käyvät aina selvemmiksi, kun saatamme verrata niitä toisiin, vastaaviin asioihin. Saamme siten selvemmän käsityksen Uuden Liiton vihkimystiestä silloin, kun meillä on käsitys Vanhan Liiton vihkimystiestä. Tästä olemme puhuneet useassa esitelmässä. Nyt meidän pitäisi koettaa kuvata kristillistä vihkimystietä, Uuden Liiton tietä. Jotta saisimme vielä tänään mahdollisimman selvän ja ulkopiirteiltään tarkan, mahdollisimman monipuolisen käsityksen asiasta ja niistä pääominaisuuksista, niistä periaatteellisista pääominaisuuksista, jotka erottavat toisistaan Vanhan ja Uuden Liiton tien, niin on hyvä, että vielä luomme lyhyen katsauksen Egyptin vihkimyssalaisuuksiin. Sanontaa egyptiläinen vihkimys käytän edelleenkin yleisessä merkityksessä merkitsemään yleensä Vanhan Liiton vihkimystä, vaikka silloin tietenkin egyptiläinen pyramidivihkimys sitä parhaiten kuvaa. Mikä on egyptiläisen

vihkimyksen silmiinpistävä tunnusmerkki? Voimme sanoa näin: Vanhan Liiton tien kulkija saavutti tietonsa sillä tavoin, että hän vihkimyksessä ja vihkimyksissä oli ulkopuolella ruumistaan, toisessa maailmassa, jossa hän vaelsi hierofantin johdolla tutkien sen maailman ilmiöitä. Hän oli päässyt ulos fyysisestä ruumiistaan ei ainoastaan astraaliruumiissaan, niinkuin kaikki nukkuessaan, vaan myöskin eetteriruumiissaan, joka tapahtuu luonnostaan ainoastaan tainnoksissa ollessa ja kuolemassa, niin että hänen hierofanttinsa saattoi samalla asettaa eetteriruumiin aisteja toimintaan, niin että kun hän palasi takaisin fyysiseen ruumiiseen, hän muisti, mitä oli kokenut. Ilman tätä muistamista, jonka hierofantti oli tehnyt mahdolliseksi tuolla mystisellä, maagisella kosketuksella, ei vihkimys olisi paljonkaan merkinnyt. Henkimaailman kokemuksilla on kuitenkin moraalinen arvonsa. Sillä kun ihminen saa jotakin kokea, niinkuin jokainen ihminen saa, ollessaan fyysisen ruumiinsa ulkopuolella, vaikkapa vain nukkuessaan, niin jää hänen tajuntaansa aina jotakin moraalista – tai sitten epämoraalista, sillä tavallisten ihmisten kokemukset fyysisen ruumiin ulkopuolella eivät aina ole ylentävää laatua; he eivät aina joudu taivasmaailmaan, vaan he voivat joutua henkimaailman alemmille tasoille, jolloin kokemukset eivät ole moraalialue ylentäviä, vaan ne päinvastoin herättävät alempia vaistoja. – Vihityn kokemus oli tietenkin aina opettava ja ylevä laadultaan, sillä se tapahtui hierofantin johdolla. Hän sai nähdä jotakin, jota hänen opettajansa aina hänelle samalla selitti. Hänellä oli tietoa kuoleman jälkeisistä olosuhteista, kun hän palasi takaisin ruumiiseensa. Kuoleman arvoitus oli siis hänen kohdaltaan ratkaistu.

Toisena egyptiläisen vihityn silmiinpistävä tunnusmerkkinä oli, että koko hänen pyrkimyksensä ennen vihkimystä ja sitten hänen elämän käsityksensä vihkimyksen jälkeen oli lyhyesti sanoen taistelua sekä itsessään että ulkopuolellaan olevaa pahaa vastaan. Kun ihminen Vanhan Liiton tiellä tuli totuudenetsijäksi, tahtoi ymmärtää, mitä elämä on, niin ensimmäinen sisäinen kehoitus oli: etsi itsellesi opettaja. Vanhan Intian Upanishadeissakin sanotaan: „Nouse, herää, ja lähde etsimään opettajaa.” Vihkimykseen pyrkijä tiesi vaistomaisesti, ettei hän omin päin voi päästä selvyteen. Hän tiesi, oli kuullut, että pyramideissa oli opettajia, jotka tiesivät ja jotka kykenivät häntä ohjaamaan ja neuvomaan. Ja hän pyrki jonkun tuollaisen opettajan oppilaaksi. Kun hän sitten oli opettajan löytänyt, hänen tehtävänsä oli totella tuon viisaan opettajan antamia hyvinkin yksityiskohtaisia neuvoja. Nämä neuvot olivat laadultaan hyvinkin ankaran moraalisia, sitten yhä myös enemmän esoteerisia, okkultisia. Hänen piti kehittää itsessään yliaistisia kykyjä. Sitä varten hänen täytyi suorittaa jooga-harjoituksia. Ne olivat hengitysharjoituksia, voimisteluharjoituksia, ajatuksen keskittämisharjoituksia, jne. Niitä sai suorittaa ainoastaan viisaan opettajan neuvomana ja hänen valvontansa alaisena. Kun hän opettajan valvonnan alaisena suoritti näitä harjoituksia ja kehitti itsessään vaadittavia moraalisia ominaisuuksia, hän pääsi tiellä eteenpäin. Erittäin tärkeätä jo egyptiläiseen vihkimykseen pyrkiessä oli se, että oppilaan täytyi elää ehdottoman puhdasta ja kieltäytyvää elämää sukupuolisesti. Se oli miltei ensimmäinen moraalinen vaatimus – jos sitä nyt moraalisesti tahdomme nimittää. – Tätä kaikkea opettaja vaati oppilailtaan, kun oli kysymys oikeista, niin sanotuista valkoisista opettajista. – Saattoi nimittäin myös käydä niin, että ihminen lähtiessään etsimään opettajaa, ei löytänyt kukaan valkoista maagikkoa, vaan löysi toisenlaisen opettajan, joka myös lupasi: „Minä voin auttaa sinut tielle; voin opettaa sinua kehittämään kaikenlaisia kykyjä ja näytän sinulle elämän ja kuoleman salaisuudet.” Tällainen opettaja saattoi kyllä ensin asettaa ankaria vaatimuksia, mutta sitten myöhemmin aivan päinvastaisia, epämoraalisia vaatimuksia. Silloin oppilas joutui sellaisen opettajan johdolla aivan väärille teille. Älkäämme kiinnittäkö siihen enemmän huomiota, vaan ajatelkaamme sellaista pyrkijää, joka kulki oikeata tietä.

Kun egyptiläinen vihitty astui maailmaan, hänen elämänkäsityksensä oli aivan määrätynlaatuinen: ihmisen tuli taistella pahaa vastaan sekä itsessään että myöskin maailmassa; hän oli kuin sotilas, jonka piti olla aina valmis taistelemaan. Huomaamme siten, kuinka noiden vanhojen kulttuurien okkultisten piirien ja Vanhan Liiton tietä kulkeneiden vihittyjen ihanne oli toisenlainen kuin se nyt saattaa olla. He ihailivat esimerkiksi sotaa ja pitivät osanottoa siihen siveellisenä tekona. Oli suuri saavutus, että ihminen, vihittykin, meni sotaan tai opetti toisia lähtemään ja antamaan henkensä jonkin korkean asian puolesta. Isänmaan käsite ei ollut vielä silloin niin selvä, mutta oman kansan, oman uskonnon ja sivistyksen puolesta ihmisen piti osata taistella ja kuolla. Myöskään ei ihminen ollut mikään tietäjä vanhan tietäjän, esimerkiksi Mooseksen, kannalta, jos hän ei osannut taistella pahaa vastaan itsessään eikä voittaa halujaan, himojaan ja

heikkouksiaan. Hän ei saanut välittää mitään omista kärsimyksistään; hänen piti tappaa itsessään kaikki, mikä oli pahaa ja huonoa. Siten hän pääsi eteenpäin, tuli suureksi tietäjäksi, henkisesti ja moraalisesti suureksi, kun hän tappoi itsessään kaiken, mikä oli pahaa. Tämä on erittäin tärkeä, periaatteellisesti tärkein piirre. Vanhan Liiton pyrkijän piti aina taistella ja tappaa.

Kun me katselemme nykyajan ihmisiä, ajattelemme itseämme ja omia nykyisiä olojamme, niin huomaamme, että meissäkin on paljon juuri tällaista suuntausta. Olemme kuulleet tämäntapaisia opetuksia, ja meissä on vaisto, että pitää taistella ja pitää tappaa. Mutta me tiedämme, että sangen monet meidän aikanamme, varsinkin tässä kristikunnassa, ovat tulleet siihen johtopäätökseen, että heidän on miltei mahdotonta taistella sekä tappaa kaikkea pahaa itsessään. He eivät pääse ainakaan siihen, että osaisivat tappaa; he eivät voita taistelussa. Juuri ne, jotka tarmokkaimmin koettavat taistella itseään vastaan, huomaavat, ettei ihmisellä ole voimaa voittaa omaa itseänsä. — Kuvitelkaamme, että joku vanha viisas, Mooses tai intialainen rishi, seisoi edessämme. Minkälaisen tunnelman hän saisi meistä, kun me valittaisimme, ettemme osaa tappaa itsessämme pahaa, että synnin juuret ovat niin syvät, että kuta enemmän me taistelemme, sitä enemmän tulee meihin syntiä ja ettei ihminen osaa pelastaa itseään. Luuletteko, että hän sanoisi meille: „Niin, se on todella niin vaikeata.” Ei suinkaan, vaan hän katsoisi meihin sillä tavoin, että häpeäisimme, ja sanoisi: „Oletteko tulleet naisiksi? Kääntykää akkojen tieltä! Jos olette miehiä, niin ette ruikuttele ja valittele; teidän on taisteltava ja tapettava itsessänne kaikki se, mikä ei ole oikeata. — Sellaista tietä minä olen kulkenut. Luuletteko, että minusta olisi tullut Mooses ja tietäjä, jos olisin pelännyt seikkailuja ja taisteluja? Varmasti ei!” — Näin kuljettiin Vanhan Liiton tietä. Siinä ei tullut kysymykseen minkäänlainen valitus, voivottelu ja ruikutus. Se oli hiljaista taistelua, josta kukaan ei ehkä tiennyt mitään. Oli taisteltava, kunnes oma itse oli tapettu. Vasta silloin oli taistelu lopussa. — Minun täytyy hiukan tunnustaa, että kristikunta ymmärtäessään väärin Jeesus Kristuksen suuren työn, on heittäytynyt täydelliseen henkiseen laiskuuteen. Jos me emme olisi päässeet niin pitkälle inhimillisessä kehityksessä, että meillä on jäljellä edes yksi ominaisuus, joka voi meissä kehittyä riippumatta moraalisen alaikäisyydestämme, niin silloin emme olisi ihmisiä. Meissä on intelligenssi, järki, joka voi kehittyä riippumatta siitä, millaisia olemme karakterilistamme, luonteeltamme. Järki ei aina kehity niin hyvään suuntaan, kuin sen pitäisi. Se voi kehittyä hyvin teräväksi ja älykkääksi, ja sekin on jokin saavutus; se on jotakin, joka on ikäänkuin avautunut, vaikka lyömmekin laimin henkisen ja moraalisen kehityksen. Tässä viimeksimainitussa suhteessa elämme henkisessä laiskuudessa kristikunnassa. — Olemme kuitenkin huomanneet, että uusi aika on alkanut ihmiskunnalle. Me emme ole osanneet ottaa sitä vastaan yksilöinä, vaan olemme ottaneet sen vastaan joukkoina. Me luulemme, ettei meidän tarvitse ponnistaa moraalisesti. Me mukautamme vain älymme tiettyjä asioita uskomaan, ja silloin luulemme, että meidät pelastetaan moraalisen suhteessa. Jos Mooses, joku vanha Väinämöinen tai joku muu vanha viisas kulkisi keskellämme, niin hän varmasti ihmettelisi, kuinka henkisesti laiskoja ja mitättömiä olentoja me olemme: „Ei ole enää maailmassa todellisia rohkeita sankareita ja seikkailijoita, jotka kasvattavat itseään tiettyyn suuntaan. Ihmiset ovat kuin osia koneistossa, tuosta tyhjistä kokonaisuudesta. En näe enää yksilöllisiä ihmisiä, jotka ponnistavat ja pyrkivät. Eletään vain päivästä päivään, ollaan vain mukana siinä elämässä, jota samalla moititaan tyhjäksi ja typeräksi.” Vanhat tietäjät, jotka katselevat nykyaikaa, ihmettelevät: „Itsehän ihmiset tekevät elämänsä tyhjäksi ja typeräksi. Sillä jos ihminen sanoo elämää tyhjäksi, niin silloinhan hän itse on tyhjä, vailla siveellistä voimaa. Mutta jos hänessä itsessään on elämän henkeä, siveellistä voimaa, tarmoa ja rohkeutta, niin silloin hän tunnustaa, että elämä on täynnä sisältöä. — Kaipaamme näitä tällaisia yksilöitä ja kaipaamme tällaisia kansoja.” Näin sanoo vanha Mooses kulkessaan meidän keskellämme. Arvostelu, jonka hän antaa kristikunnasta, on itse asiassa sangen ankara. Vanhat viisaat eivät pelänneet olla moraalisia; heikkoutta ei saanut olla heissä itsessään. He uskoivat omaan voimaansa, ihmisen voittoon. — Ja kuitenkin, kun me katselemme tuollaista egyptiläistä vihittyä, tuollaista vanhaa tietäjää, niin me kaipaamme hänessä jotakin. Hänellä on kovin ankara, jopa rajoitettukin elämänsä näkökulma. Se on taistellen saavutettu; hänessä on vain taistelun kautta saavutettua rauhaa. Se on tosin jaloa, majesteettillista ja suurta, mutta on niinkuin hän ei olisi osannut kosketella ihmisen kaikkien ominaisuuksien kielillä. On kuin jokin meissä jäisi vääjämättä, kun me ajattelemme Mooseksen tapaista tietäjää, jonka mielestä elämä on niin kovin ankara ja kuinka ihmisiltä täytyy myöskin vaatia paljon. Me voimme tuntea, että tuollaiset viisaat ja suuret tietäjät eivät varmaankaan osaisi välittää säveliä taivaasta, eivät

osaisi luoda musiikkia. Voisivatko he saada maailman kaikumaan sinfonioista? Meistä tuntuu, että he vaatisivat mieluummin voimakkaita marssin säveliä, torvien toivotusta, rumpujen pärinää, mikä saa ihmiset taistelemaan ja tappamaan ja unohtamaan omat heikkoutensa. On kuin nuo tietäjät eivät osaisi avata ja välittää kaikkia niitä kauneuden mahdollisuuksia, mitä taivaissa piilee, ja mikä on tullut maailmaan kristikunnan kautta siitä huolimatta, että kristikunta on moraalisesti heikko. Huolimatta moraalisesta heikkoudestamme me siis kuitenkin olemme osanneet avata joitakin uusia ovia elämän salakammioihin, niin että kristikunta ymmärtää kaikkea kaunista, tajuaa taidetta syvemmin kuin sitä ennen on tajuttu ja ymmärtää myös älyllään asioita monipuolisemmin. Mikä salaisuus on siinä takana? Se on Kristuksen lunastustyö, joka on merkillinen seikka ja vaikea selittää järjelle. Se pitää itse kokea ja tietää omakohtaisesti.

Jos me tarkastelemme Uuden Liiton vihittyä, joka on siis kokenut vihkimyksen salaisuuksia Uudessa Liitossa, niin mikä silloin hänessä herättää huomiotamme, mikä on hänessä selvä tunnusmerkki? Ensiksikin se – kun ajattelemme vastakohtana egyptiläistä vihittyä ja hänen kokemuksiaan henkimaailmassa – että Uuden Liiton vihitty kokee kaiken päivätajunnassaan tässä fyysisessä maailmassa; hän ei mene ulos ruumiistaan, vaan on fyysisessä ruumiissaan. Hän ei edes pidä täysin pätevänä niitä kokemuksia, jotka on tehty yksinomaan fyysisen ruumiin ulkopuolella. – Voihan tosin olla sellaisiakin kokemuksia, että niitä voi tehdä ainoastaan fyysisen ruumiin ulkopuolella, ja niitä on silloin pidettävä pätevänä. – Mutta sellaiset kokemukset, joita vanhoissa vihkimyksissä saavutettiin – tietoa kuoleman jälkeisestä elämästä ja näkemyksiä vainajien valtakunnasta –, eivät saa tapahtua fyysisen ruumiin ulkopuolella; niiden pitää olla kokemuksia täydessä päivätajunnassa, ei vain mediumistisia kokemuksia, joista ei itse tiedä, mitä näkee. Sillä mediumistinen näkeminen on kyky, joka tulee ihmiselle, kun hänellä on psyykkisiä taipumuksia. Vihityn kokemukset ovat sellaisia, että hän tietää, mitä näkee ja kokee. Hän on kaikessa täysin itsetietoinen, ja tässä päivätajunnassaan hänen ei nyt pidä sekaantua mihinkään muihin tajunnantiloihin niinkuin ennen maailmassa, vaan hänen täytyy tulla siihen, että kaikki on hänessä aivan rauhallista, itsetietoista, selvää ja päivätajuista. Tämä on ensimmäinen silmiinpistävä ero.

Sitten on toinen merkittävä ero – Vanhan Liiton vihityn elämäkäsitely oli yhä samanlainen, kuin se oli ollut ennen vihkimystä, siis taistelua ja tappamista. – Kun tarkastelemme Uuden Liiton vihittyä, niin huomaamme, että hänen ei tarvitse sillä tavoin toivottomasti taistella, ei tappaa, ei joutua minkäänlaiseen toivottomuuteen kuin ennen. Minkä tähden? Sentähden, että hänen elämänsä perussävel on voittaminen. Hän ei saa taistella, vaan hänen täytyy voittaa. Hän ei saa tappaa mitään itsessään; hän voittaa heikkoutensa ja ottaa niiden voimat palvelijoikseen. Sentähden hänen koko elämäkäsitelyksensäkin on aivan toinen kuin ennen. Sekin perustuu ei enää taisteluun, vaan tälle voittamisen periaatteelle. Sentähden hän ei, niinkuin ei Jeesus Kristus ja Buddhakaan, voi hyväksyä sotaa ja väkivaltaa, sillä tappamalla ei ihminen saavuta voittoa. Kaikki vanhat viisaat ovat aavistelleet tätä jonkinlaisena tulevana, merkillisenä saavutuksena, mikä vielä tänä päivänäkin on vasta tulevaisuuden ihmeellinen saavutus. Uuden Liiton vihityn ase on sana, tietäjän sana. Ei taistelua, vaan voitto sanan voimalla. Ja se sana on mahtavin ase maailmassa, sillä sanalla luotiin maailmat. Miekan ja väkivallan avulla ei luoda, vaan hävitetään, hävitetään vanha pois tieltä, jotta uusi voisi syntyä, mutta sanan voimalla luodaan uusi, ja hämmästyneenä vanha silloin lankeaa polvilleen. – Siinä on tuo toinen merkillinen tunnusmerkki.

On olemassa vielä kolmaskin tunnusmerkki ja ero. Se on se, että kun tuo vanha tietäjä oli ankara ja korkeintaan saattoi nauraa kaikelle heikkoudelle, niin Uuden Liiton vihitty tietäjä on täynnä inhimillistä rakkautta ja ymmärtämystä, täynnä sitä ihmeellistä tietoa, joka puhuu toiselle ihmiselle: „Kunpa sinä vain osaisit nähdä ja tuntea, kunpa sinä vain osaisit tietää ja kokea, niin sinäkin voitaisit.” – Mikä Kristuksen lunastustyö on tämän ihmeellisen tosiseikan takana? Sillä ilman häntä, ilman hänen työtään, emme osaisi voittaa. Kun ihminen meidän päivinämmme alkaa etsiä totuutta, kun hän herää ja tahtoo tietää, mitä elämä on, niin silloin hänen ei tarvitse murehtia, mistä löytäisi opettajan; hänen ei tarvitse lähteä etsimään opettajaa. Hän voi saada tietää ja kuulla, että hän voi löytää opettajan, mestarin, omasta itsestään, että hän voi löytää Kristuksen itsestään. Se on ihmeellinen seikka! Koko maailma ja koko olemassaolo voi avautua hänelle hänen sisässään, ja se on Kristuksen työn saavutus.

## X

### ENSIMMÄINEN JA TOINEN AADAM

Antaessani esitelmälleni tämän nimen, ajattelin tietenkin Paavalin sanoja kahdesta Aadamista, jolloin hän tarkoitti ensimmäistä sanoilla „yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan” ja toisella sitä ihmistä, niinkuin hän sanoo, „jonka kautta pelastus tuli maailmaan”. Tämä esitelmäni liittyy niihin esitelmiin, joita meillä on ollut joulusta lähtien ja jotka ovat puhuneet vihkimyksestä ja vihkimyksen tiestä. Nyt tahdon puhua Kristuksen lunastustyöstä juuri tässä okkultisessa merkityksessä vihkimyksen yhteydessä. Olemme puhuneet vihkimyksestä Vanhan Liiton mukaan ja olemme myös koettaneet kertoa vihkimyksestä Uuden Liiton mukaan uuden tien kulkijoille. Mutta nyt tahtoisin muutamain sanoja, jos se suinkin on mahdollista, viitata siihen suureen mysteeriin, joksi sitä voi nimittää ja joka on antanut aihetta kristillisiin dogmeihin lunastuksesta.

Jos näemme elävän ja kuolleen ihmisen vieretysten, silloin heti sanomme, että elävän erottaa kuolleesta hänessä toimiva elämä; hänessä on elinvoima, niinkuin meidän oppineemme sanovat. Ja meidän oppineemme rajoittavat tämän eron tähän elävään voimaan, ja siihen he kätkevät ihmisestä sen puolen, jota me nimitämme tajunnaksi. Me erotamme sen elinvoimasta. Mutta kun tutkimme ihmistä vielä tarkemmin erilaisissa tilanteissa, huomaamme, että tämä hänessä oleva elinvoima, joka tekee hänet eläväksi, ei nähtävästi ole ainoastaan yksi ainoa voima. Ainakin se meille silminnähtävästi ilmenee erilaisina, tajunnasta aivan erillään olevina voimina. Sentähden okkultistit, salatieteilijät, voivat puhua erilaisista ihmisessä vaikuttavista perusvoimista, jotka ovat ulkopuolella hänen psyykkisiä kykyjään, voimista, jotka virtaavat hänen hermoissaan ja pitävät hänen ruumiinsa elossa. Voidaan kyllä sanoa, ettei voimia ole kuin yksi, mutta elämän ilmiöitä katsellessamme voimme ainakin mielikuvituksessa tehdä eron erilaisten voimien välillä. Ja kun sitten tutkimme asiaa okkultisesti, huomaamme, että ihmisessä todella on erilaisia voimia. Ajatelkaamme esim. sairasta ihmistä. Ihminen, joka on sairas, kadottaa elinvoimaa; se vähenee hänessä. Mutta me voimme kuitenkin huomata, että tuollaisessa sairaassa ihmisessä voi olla jokin muu voima vaikuttamassa, vaikka elinvoimaa hänestä virtaakin pois. Sitä nimitetään tahdonvoimaksi, ja se liikkuu juuri hermoja pitkin; sen avulla ihminen voi elähdyttää omaa ruumistaan, vaikka elinvoima on hänestä loppumassa. Kun kuolema tulee, katkaisee se hänen tahtonsa. Ihminen ei voi tahtoa rajattomasti.

Tämä osoittaa meille, että on olemassa erilaisia voimia, sillä jos tahdonvoima ei olisi muuta kuin elinvoima, voisimme kysyä: miksi ei ihminen sitten tahdo elää ikuisesti? Jokin kohtalo katkaisee hänen elämänsä; hän ei voi tahtoa. Jos se olisi sama voima, pitäisi sen muuttua tahdonvoimaksi, mutta se ei nähtävästi ole aivan sama. Ja jos tarkastamme eräitä tapauksia, huomaamme, että on sairauksia, jotka näännyttävät ihmistä, ottavat pois hänen elinvoimansa, mutta voivat lisätä eroottista voimaa. Lääkärit tietävät tämän ja se on heistä hyvin ihmeellinen ilmiö. Tämähän saattaisi osoittaa, että elinvoima muuttuu lemmenvoimaksi. Mutta kyllä kai sukupuolivoima on toinen, koska se voi olla riippumaton elinvoimasta. Toiselta puolen meillä on esimerkkejä siitä, että ihminen, joka tahtoo keskittyä luovaan työhön, säästää muita voimia: hän unohtaa melkein kokonaan syömisen, mikä samalla kuluttaa elinvoimaa ja lisää luovaa voimaa. Ja sukupuolivoiman hän saattaa aivan unohtaa. Sellainen ilmiö on tunnettu elämässä. Ja itse asiassa me voimme sanoa, että nämä voimat ovat nähtävästi erilaisia eri ihmisissä, koska huomaamme, että niiden puuttuminen vaikuttaa eri tavoin. Jos ihmisessä ei ole elinvoimaa, hän on tylsä; jos hän ei osaa hallita tahdonvoimaansa, hän tulee hulluksi, mielipuoleksi, hänen hengenvoimansa on häviämässä. Se voi silloin ilmetä toiseen suuntaan; joku hullu voi tulla voimakkaasti sukupuoliseksi, tai ilmenee se vegeeteeraavana voimana — ihminen tahtoo syödä ylen määrin. Mutta jos hengenvoima puuttuu, hän tulee vieraaksi elämälle. Jos taas huomaamme, että hänessä elinvoima alkaa heikentyä, hän sairastuu ja tulee heikoksi; ja jos

sukupuolivoima alkaa puuttua, silloin on kuin elämästä häviäisi hurma, charmi; hän ei ole enää viehättynyt tästä ruumiillisesta elämästä; ja silloin hän tavallisissa oloissa alkaa vähän viisastua, alkaa etsiä viisautta, mutta se on oikeastaan turhan myöhään. Mutta niin on luonnon taloudessa.

Voimme elämää ja eläviä ihmisiä katsellessa tehdä eron kolmen voiman välillä. Yksi niistä on tahdonvoima. Se ei ole sama kuin tajunta. *Minä tahdon*, ja silloin lentää kuin sähkösanoma hermostoon; se on jokin voima, joka virtaa siinä. Sitten voimme aivan hyvin nähdä tuon toisen voiman, nimittäin elinvoiman ja kolmanneksi ihmisen sukupuolivoiman, joka on luova voima hänessä. Saatamme sanoa, että elinvoima hänessä on se voima, jota hän pitää yllä hoitamalla itseään, ravitsemalla itseään. Hänestä itsestään tavallaan riippumaton on sukupuolivoima, joka alkaa tietyssä iässä ja kestää tietyn ajan. Siten se on nähtävästi toinen voima kuin elinvoima, sillä sillä on eri aikansa, vaikka ne terveessä ihmisessä ilmenisivätkin rinnakkain.

Ihmisessä siis vaikuttaa kolme voimaa: hengen- eli tahdonvoima, elinvoima ja luova voima. Ja okkultisestikin katsoen ovat nämä kolme voimaa olemassa. Ja mistä me okkultisesti katsoen tiedämme, että ne ovat eri voimia? Katselemalla niiden alkuperää. Vaikka metafysisesti ajatellen ei ole muuta kuin yksi ainoa todellisuus, yksi ainoa tajunta, niin ilmennyksessä on erilaisia tajunnan muotoja, voimia. Ja kun tarkastamme näitä voimia ihmisessä ja menemme niiden alkuperään, huomaamme, että niiden alkuperä on persoonallisen ihmisen ulkopuolella. Jos ensin katselemme tahdonvoimaa ihmisessä, niin mitä siitä huomaamme? Se on meidän oman henkemme voima. Mikä on meidän henkemme? Se on jokin, joka on sangen tuntematon meille ihmisille yleensä. Meidän sisin henkemme on jumalsyntyinen, ja niinkuin apostoli Paavali sanoo, tämä meidän jumalsyntyinen henkemme tutkii Jumalan salaisuuksia. Meidän henkemme, joka on juuri meidän oma itsemme, vie meidät samalla aivan Jumalan luo. Me sanommekin omasta hengestämmekään, että se on yhtä Jumalan Pojan, Kristuksen ja Isän Jumalan kanssa, niinkuin Jeesus sanoo evankeliumissa: „Te olette yhtä minussa ja Isässä, niinkuin minä olen yhtä Isän kanssa.” Meidän sisin henkemme on Jumalan Poika, niinkuin meillä on tapana sitä määritellä, ja se on kuin porras siinä Jumalan Pojan tajunnassa, joka on yhtä Isän kanssa. Se on meidän henkemme suuri salaisuus. Ja ei kukaan ihminen uskalla sanoa itselleen: „Minä olen Jumalan Poika” —, jollei hän tunne tätä sisintään, omaa henkeään. Hänen täytyy tuntea oman olemuksensa syvimvät juuret, jotta hän voisi sanoa: „Minä olen Jumalan Poika.” Siitä on kotoisin meidän jumalainen tahtomme.

Mutta kun katselemme sitä elinvoimaa, jota sanskritinkielellä sanotaan *praanaksi* — Madame Blavatsky myös käyttää sitä nimeä —, silloin taas huomaamme, kun katselemme sen alkuperää, että sen alkuperä on auringossa, *dshivassa*, suuressa elämän meressä, josta meidän kunkin yksilön praana on spesialisoitunut. Kun tutkimme aurinkoa, huomaamme, että siitä yhtä mittaa säteilee elämän magnetismia, jota me ihmiset imemme itseemme. Meillä on ruumiissamme sellaiset kojeet, laitteet, joiden avulla me imemme sitä voimaa ja muutamme sen yksilölliseksi praanaksi. Jokainen tiedemies myöntää, että jollei aurinko paistaisi, kuolema olisi meidän osamme. Auringosta tulee se voima, joka ylläpitää meitä ja tätä maailmaa. Me tiedämme jokapäiväisestä kokemuksestamme, että jos aurinko on liian kauan pilvessä, silloin me ihmiset tulemme vähän alakuloisiksi, vaikka emme itse tiedä, mitä kaipaamme. Mutta kun aurinko alkaa taas paistaa, on kuin meihin tulisi uutta elinvoimaa. Kun elinvoimaa virtaa meihin, tuntuu, kuin elämä sinään olisi ihana. Jos me sanomme, että ainoastaan hengellämme, tajunnallamme, voimme nähdä totuuden, Kristuksen, Jumalan Pojan, Isän avulla voimme nähdä Jumalan, niin voimme myös sanoa, ettemme voisi ilman auringon voimaa, elämänvoimaa tuntea tätä elämää; elämän, olemassaolon, onnen osaamme tuntea vain sillä tavoin, että auringon voima tulee meihin, että tunnemme olevamme terveitä. Silloin olemme onnellisia luonnollisella tavalla, niinkuin koko luonto on onnellinen vain olemassaolonsa nojalla. Onhan ihmisiä, uudistajia, jotka puhuvat vain tästä onnesta, jotka sanovat, että meidän pitäisi pyrkiä siihen, että luonnon onni, elämisen autuus, voisi meissä tuntua, että pääsisimme kiinni onnesta, joka elähdyttää koko olemassaoloa. Jos vain osaisimme imeä itseemme auringon voimaa, silloin voisimme saavuttaa koko elämisen huipun. Näin sanovat tuollaiset uudistajat. Mutta me emme rajoitu tähän, sillä me tiedämme, että ihmisessä on muitakin voimia. Meidän tajuntamme, henkemme, vaatii puolestaan, että me näkisimme totuuden. Lapsena voimme

kyllä iloita olemassaolosta; koko elämä voi olla meille kuin ruusuilla kulkemista, mutta kun inhimillinen henkemme meissä herää, silloin me emme kaipaa vain olemassaoloa, vaan myös totuuden näkemistä, olemassaolon ymmärtämistä.

Kun sitten tutkimme kolmatta voimaa ihmisessä, tuota luovaa voimaa, sukupuolivoimaa, niin me huomaamme sitä okkultisesti tutkiessamme, että se on erittäin salaperäinen. Kun vuosikymmeniä sitten, nuoruudessani, koetin tätä asiaa tutkia, en koskaan tullut muuhun kuin siihen, että sukupuolivoima, joka voi ilmetä meissä haluina ja himoina tehdä elämän meille viehättäväksi, ei voi olla pelkkä elämänvoima, sillä se voima vaatii ainoastaan, että olemme terveitä, iloisia, ja hengen voima ei kaipaa muuta kuin Jumalan näkemistä. Mutta tuo ihmeellinen luova voima ilmenee meissä haluna johonkin tiettyyn nautintoon tai asiaan. Me ihmiset olemme eräältä kannalta katsoen vähän hulluja, mielipuolia, niinkuin jokin olento, joka tulisi tänne toiselta tähdeltä, voisi sanoa. Jos kuvittelemme, että sellainen olento, joka on aivan puhdas ja ylevä, tulisi tänne ja katselisi meitä, niin hän sanoisi, että kaikki ihmiset ovat pikkuisen hämäriä, salaperäisiä olentoja; heissä on kuin yötä, sellaisia salaisia intohimoja ja haluja, mitkä tekevät heistä hämärän lapsia.

Tuota asiaa mietin nuoruudessani, mutta en osannut päästä muuhun tulokseen kuin siihen, että se on tuo auringon voima, joka meissä spesialisoituu, erilaistuu kuin linssin kautta alitajuntaan. Tässä ulkonaisessa elämässä voimme kerätä auringonsäteet suurennuslasiin ja sytyttää sitten niillä tulen. Samoin ajattelin, että meissä ihmisissä on kuin suuri linssi, joka kokoaa auringon voimat ja muuttaa sitten ne kuin kuumuudeksi, joka muuttuu sukupuolivoimaksi. Elämisen kaipuu on muuttunut sukupuolivoimaksi; auringon voima, dshiiva, on muuttunut praanaksi, joka puolestaan on muuttunut kuumuudeksi, joka sitten raivoaa meissä. — Näin ajattelin nuoruudessani, sillä en osannut tutkia tätä sukupuolivoimaa ihmisessä erikoisena kolmantena voimana. Ja kun nuorina filosofoimme, tahdomme aina päästä ykseyteen: täytyisi olla vain yksi ainoa totuus. Me tulemme nöyremmiksi vanhempina emmekä vaadi enää teorioita kuten nuorina. Ja vanhempana olen ollut näkevinäni ja ymmärtävinäni, että tämä sukupuolivoima on todella kolmas voima, joka on saanut alkunsa meidän ulkopuoleltamme. Niinkuin meidän henkemme voima on kotoisin Isästä Jumalasta ja elämänvoima Logoksesta, auringosta, niin sukupuolivoima on kotoisin tästä maapallosta. Se on salaperäinen, ihmeellinen, okkultinen huomio, jonka voimme tehdä. Tämä kolmas voima meissä on merkillinen hämärän voima, ja se on kotoisin meidän maapallomme uumenista, sillä meidän maapallomme keskellä on haltia, henki, enkeli — jos katsomme asioita, niinkuin ne olivat kymmeniätuhansia vuosia sitten —, joka ei ole tässä niinkuin vankilassa, vaan voi asua muualla, mutta tämä on kuin työhuone, jossa hän viettää paljon aikaa ja kokoaa auringon voimaa. Olin siis nuoruudessani tavallaan oikeassa, kun ajattelin jonkinlaisia ihmeellisiä linsejä, mutta se linssilaitos oli olemassa maapallon keskuksessa, jossa auringon voima muunnetaan kuluttavaksi tuleksi, ihmeelliseksi luovaksi tuleksi. Moosekselle sanottiin: „Sinun Jumalasi on kuluttava tuli; sinun Jumalasi asuu kuluttavassa tulella.” Se on meidän maapallomme haltia, joka muuttaa auringon voiman luovaksi voimaksi ja lähettää sen kaikille olennoille. Me elämme luovan sähköän, magnetismin, ilmapiiressä, ja meihin virtaa maan sisästä tätä luovaa voimaa.

Muistanette, mitä joskus ennen olen esitelmässäni esittänyt ja mistä muuten Madame Blavatskykin puhuu „Salaisessa Opissa”, että maapallon haltiaa on muinaisina aikoina nimitetty myös Saturnukseksi tai Saatanaksi. Olen esitelmässäni huomauttanut, että maapallon haltia on juuri ollut Saatanana. Se on aivan kuin Saatanan tulipaja, hänen eristetty, ihmeellinen pajansa, joka varustaa meidätkin tulella. Ja se tuli, mikä meille on annettu aikojen aamusta lähtien ja siitä lähtien, kun saimme fyysiset ruumiit ja jakauduimme kahteen sukupuoleen, on ilmennyt meissä pitkin matkaa sukupuolivoimana. Ja me voimme nähdä, että tämä sukupuolivoima on ihmiskunnassa saanut aikaan kaikki onnettomuudet, ristiriidat, surut ja vaikeudet. Ei ihme, että uskonto nimittää sitä syntiänsäntömuokseksi, sillä sen jälkeen tuli synty maailmaan, se Saatanan valta, joka sai meidät niin kärsimään. Tuo voima tulee meihin maan sisästä, ja se voima ei ole ilmennyt ihmiskunnassa yleensä muuna kuin sukupuolivoimana, suorastaan siis saattaen Saatanan ja Saatanan hallituksen voimakkaaksi maailmassa. Sitä on jatkunut miljoonia vuosia, ja sen mahti on suuri. Mutta mysteereissä, Valkoisessa Veljeskunnassa, on myös aina tiedetty, että Saatanan valta on murrettavissa, että ihmisen täytyy voittaa Saatanan, että ihmisen täytyy kieltäytyä häntä palvelemasta ja että ihminen silloin voi

saada kätketyn voiman esille toisella tavalla. On aina tiedetty, että tämä Saatanan voima meissä ei ole ollenkaan ilmentänyt itseään täydellisesti silloin, kun se on meissä ainoastaan sukupuolivoimana; se on vain pieni osa siitä: se ei ole ollenkaan itse se voima, sillä se voima on aivan toinen; se on juuri maailman luova voima, joka on meihin jokaiseen ihmiseen kätketty sentähden, että se on meidän maapalloomme kätketty.

Tämän, kuten sanottu, ovat kaikki viisaat ja tietäjät tienneet. Sentähden on vihkimys, kulku salaista tietä pitkin, tähdännyt siihen, että tuo voima saataisiin ihmisen hallintaan, että ihminen pääsisi luovan voiman herraksi ja samalla ikään kuin polkisi Saatanan jalkojensa alle.

Kun katselemme Vanhan Liiton tietä ja vihkijöitä, hierofantteja, muinaisissa kulttuureissa ja mysteereissä ja esoteerisissa kouluissa, niin huomaamme, kuinka he aina yrittivät herättää oppilaissaan, vihkimyskokelaissa, tätä voimaa. He nimittivät sitä voimaa „*maailman äidiksi*”, *kundalini*ksi, *käärmetuleksi*. Tämä kundalini eli käärmetuli piilee ihmisen selkärangan alapäässä, josta käy sädehdys ihmisen sukupuolisuuteen, mutta joka muuten nukkuu käärmeen muotoisena ihmisessä sekä elämänpuuna maapallon keskuksessa. Tätä käärmetulta tietäjät siis yrittivät oppilaissaan herättää. Ja me myös olemme nähneet, kuinka vanhoissa kulttuureissa, esim. vanhassa Atlantiksessa, tämä voima äkkiä herätettynä koko voimallaan syöksi ihmisen sukupuolisuuteen. Tuo tuli herätessään ihmisessä meni siis sitä linjaa pitkin, joka oli ennestään avattu ja lisäsi siten sukupuolivoimaa suunnattomasti. Ja tätä voimaa ihminen silloin käytti mustaan magiaan eikä ainoastaan sukupuolisuuteen. Jos ihmisessä nyt umpimähkään heräisi tuo tuli ja ryntäisi avattua linjaa pitkin, niin hän ei ainoastaan tulisi satyyriksi, hillittömäksi sukupuolisesti, vaan se veisi samalla myös mustaan magiaan. Sentähden on aina kaikkialla varoitettu ihmisiä, jotka yrittävät henkisesti ja psyykkisesti kehittyä: „Älkää menetelkö niin, että herätätte käärmetulen itsessänne; jos sen teette, on onnellisin tapaus, että tulette mielipuoliksi.”

Sentähden vanhoissa kulttuureissa ainoastaan viisaan opettajan, tietäjän, valvonnan alaisena opetuslapsi sai tehdä sellaista, joka herätti hänessä käärmetulen. Ja sitten hierofantti koetti ohjata sitä eetteriruumiissa. Meillä on ollut puhetta siitä, kuinka me eetteriruumiin avulla pääsemme itsetietoisiksi toisessa maailmassa. Jotta voisimme tulla tietoisiksi tässä päivätajunnassa toisesta maailmasta, niinkuin on ollut puhetta, niin siihen on aina vaadittu, että eetteriruumiissa on herätettävä eloon erilaisia tajuntakeskuksia, jotka ovat yhteydessä meidän päivätajuisten aivojemme kanssa, niin että meidän päivätajuuntaamme tulee kykyjä eetteriruumiin avulla. Ja sillä tavoin herätettiin muinaisissa kulttuureissa näitä ihmisen tajunnallisia kykyjä, kykyjä nähdä toiseen maailmaan, vaikuttaa ja tutkia asioita toisessa maailmassa, että käärmetulen avulla elähdytettiin eetteriruumiin tajuntakeskuksia, joita nimitetään sanskritinkielellä *tshakroiksi* tai *lootuskukiksi* uudemmallalla nimellä; suomalaiset viisaat käyttivät *sampo*-sanaa. Näitä eetteri-tshakroja on 12, ja ne on asetettava käyttökuntoon. Niistä, joita osattiin herättää, oli tshakra navan, *plexus solariksen*, kohdalla; se tshakra joutui silloin plexus solariksen hermoston kanssa yhteyteen. Ja sitten otsan luona, *silmien välissä*, oli toinen tshakra, jonka avulla ihminen tuli selvänäköiseksi. Ja tämän tshakran herätessä hänessä heräsi muisti siitä, mitä hän koki ja teki toisessa maailmassa siirtyessään ruumiista ulos.

Nuo molemmat tshakrat koetettiin muinaisissa mysteereissä herättää. Vihkimyksiä oli useammanlaatuisia, mutta ihminen, joka oli tullut jo pitkälle, sai nähdä ja tehdä kokemuksia henkimailmassa, ja hän muisti kaiken; ja päivätajunnassaan hän oli niin kehittynyt, että hän siinä voi tehdä tutkimuksia toisissa maailmoissa. Niin pitkälle voitiin vanhoissa mysteereissä viedä ihmistä. Mutta hirmuisia vaikeuksia oli tuolla tiellä; se oli alituista kamppailua psyykkisiä ja kaikkia muita voimia vastaan. Ja sen ajan tietäjä oli ankara, luja ja vaativa, niinkuin Mooses, ilman sääliä, mutta täynnä hyvää tahtoa.

Nyt voimme siis sanoa, että ensimmäisen Aadamin eli alkuperäisen ihmisen kautta, kun ihminen lankesi syntiin, kun sukupuolet muodostuivat, ja käärmetuli asetettiin ihmisen sisään, tuli siis kaikki tämä synty ja Saatanan valta maailmaan, mutta, niinkuin olemme ennenkin esitelmässä puhuneet, Jeesus Kristuksen kautta tuli lunastus. Ja Jeesus Kristuksen okkultinen lunastustyö oli siinä, että Jeesuksen inhimillisyyden kautta Kristus pääsi aivan tähän ihmiskuntaan, maapallon sisään. Jumalan Pojan tajunta oli



koko ajan odottanut pääsyä ihmiskuntaan ja maapalloon. Mutta nyt tapahtui tuo ihmeellinen asia, että kristustajunta laskeutui ja yhtyi meidän maapalloomme ja polki Saatanan jalkainsa alle ja herätti Saatanan, päästi hänet tavallaan kahleista, niin että meidän maapalloomme henki sai korkeamman minän. Meidän maapalloomme henki ei ole enää Saatana vaan Kristus. Meidän maapalloomme haltialla on jumalainen minä, korkea minä. Hänen pitkä, miljoonia ja taas miljoonia vuosia kestänyt kieltämyksensä sai ihanan palkkansa, kun oltiin päästy niin pitkälle, että voitiin avata portit Kristukselle, joka oli maapalloomme haltian korkeampi minä. Ja se oli meidän maapalloomme suurenmoinen vihkimys. Siitä saakka se on alkanut kuin uuden elämän. Nyt ei siis maapallon tuleen eikä käärmetuleen ihmisessä ole välttämättä kätkeyty ja kytketty Saatanan voimia, vaan Jumalan Pyhä henki. Jumalan Pyhä Henki sädehtii nyt ulos, ja meissä jokaisessa ihmisessä on kätkeytyä äärettömän suuri, maailmoita luova Pyhän Hengen voima. Sukupuolivoima on nyt Pyhän Hengen voima meissä.

Nyt on siis tässä Uudessa Liitossa ja vihkimyksessä Pyhän Hengen voima meissä herätettävä. Ja se käärmetuli, kundalini, joka ennen herätettyä oli Saatanan voima meissä, on nyt, jos se herää meissä Kristuksen avulla, Pyhän Hengen voima. Ja mistä se näkyy? Se näkyy ja tuntuu ihmisessä esimerkiksi siitä, että kun se kundalini nyt herää, niin se siinä silmänräpäyksessä vapauttaa ihmisen kaikesta sukupuolisuu-desta. Kun Pyhän Hengen voima hänessä herää ja toimii, hän on vapautunut sukupuolivoimasta. Ja tuo kundalini on hänessä, niinkuin Jeesus sanoo, tullut siksi valoksi, joka loistaa pimeydessä, siksi tuleksi, joka loistaa ja josta Jeesus sanoo: „Vaeltakaa niin kauan, kuin teissä valo on. Teissä on valo kätkeytyä käärmetuleen, mutta antakaa sen nousta valoksi: se käärmetuli on teissä niin kauan kuin te olette tässä fyysisesti, ja se on herätettävä tässä elämässä; mutta sitä ei saa muut herättää kuin Kristus.”

Jeesus Kristus sen tulen meissä herättää, mutta kun hän sen herättää, silloin hän kastaa meidät, niinkuin Johannes sanoi, hengellä ja tulella. Muistanette, kuinka Johannes teki ihmisen tietoiseksi henkiolemuksestaan. Kun hän upotti ihmisen veteen, niin jos ihminen oli valmis, hänessä tapahtui se prosessi, mikä muuten tapahtuu kuolemassa: ihminen näki ja osasi arvostella koko elämänsä. Kuolemassa me arvostelemme itseämme puolueettomasti, ilman minkäänlaisia tunteita. Samalla tavoin Johannes kastaessaan ihmisiä herätti heissä henkiolemuksen. Mutta taivasten valtakunta ei tule meihin muuten, kuin että Jeesus Kristus kastaa meidät hengellä ja tulella. Ja tulikaste on siinä, että Jeesus Kristus herättää meissä käärmetulen suureksi valoksi, jossa me silloin elämme ja valaisemme. Ja siinä valossa sen tulen avulla kaikki tarvittavat tshakrat eetteriruumiissa joutuvat toimintaan. Ja se tshakra, joka Kristuksen avulla ensin joutuu toimintaan, on sydämen luona oleva tshakra eli lootuskukka; sitten vähitellen myös toiset heräävät. Mutta sellaisesta ihmisen ei tarvitse itse huolehtia; hän ei voi eikä saa muuta, kuin aina voittaa itsensä; hän ei saa pyrkiä saavuttamaan voimia, vaan ainaisessa ilossa ja nöyryydessä hänen on tyydyttävä olemaan vaikka vailla niitä kaikkia, jos se on Isän tahto, sillä ainoastaan Isän tahto on määräävä hänen elämässään.